

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

บรรจระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)
วันศุกร์ที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖

อ.พ. ๙/๒๕๕๖

สรุปลงพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขบทบัญญัติเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม การพ้นจากตำแหน่งของสมาชิก การดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของประธานสภาและรองประธานสภา การประชุมสภาเทศบาล การจัดทำร่างเทศบัญญัติ การจ่ายเงินค่าตอบแทนและประโยชน์อื่น และปรับปรุงกลไกการกำกับดูแลเทศบาล ให้เหมาะสมกับการบริหารกิจการของเทศบาล (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๘ มาตรา ๑๘ ทวิ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ วรรคสอง มาตรา ๒๐ ทวิ มาตรา ๒๔ มาตรา ๓๐ วรรคสอง มาตรา ๓๑ มาตรา ๔๘ จตุรัสติ มาตรา ๖๒ วรรคสาม มาตรา ๖๒ ตริ มาตรา ๖๒ จัตวา มาตรา ๖๘ มาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๗๓ และยกเลิกมาตรา ๖๒ ทวิ)

(๒) แก้ไขบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดตั้ง การเปลี่ยนแปลงฐานะ การยุบเลิกและการเปลี่ยนชื่อเทศบาลให้สามารถกระทำได้โดยรวดเร็ว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓)

(๓) กำหนดให้นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๔ มาตรา ๓๒ ทวิ มาตรา ๔๘ ทวิ มาตรา ๔๘ สัตต วรรคสอง มาตรา ๔๘ อัฐฐ มาตรา ๔๘ นว มาตรา ๔๘ ทศ มาตรา ๔๘ เดรส (๑) มาตรา ๔๘ จตุทศ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๘ ปัญจทศ มาตรา ๔๘ โสรส (๕) และยกเลิกมาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๘)

(๔) แก้ไขบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๔๘ เบญจ และยกเลิกมาตรา ๔๘ ตริ มาตรา ๔๘ จัตวา และมาตรา ๔๘ ฉ)

(๕) กำหนดให้เทศบาลปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่โดยวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (เพิ่มมาตรา ๕๐ วรรคสอง)

๑.๒ เหตุผล

เนื่องจากพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ กำหนดรูปแบบการบริหารเทศบาลเป็นสองรูปแบบ คือ รูปแบบคณะเทศมนตรีและรูปแบบนายกเทศมนตรี เพื่อให้การบริหารเทศบาลเป็นไปในรูปแบบเดียวกัน โดยให้นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน และเพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ประกอบกับมีบทบัญญัติบางมาตรายังไม่เหมาะสมกับการบริหารงานของเทศบาล เพื่อให้การบริหารงานของเทศบาลเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อพระราชบัญญัติ วันใช้บังคับ และบทผู้รักษาการ

๒.๑ ชื่อพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... (ร่างมาตรา ๑)

๒.๒ วันใช้บังคับ

พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

๒.๕ บทผู้รักษาการ

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔๘)

๓. เนื้อหา

๓.๑ การยกเลิกการแต่งตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และ สारวัตรกำนัน ในเขตเทศบาลเมืองหรือเทศบาลนคร

เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปี นับแต่วันที่ให้มีประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะท้องถิ่นใดเป็นเทศบาลเมืองหรือเทศบาลนครแล้ว ห้ามมิให้ใช้กฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ในส่วนที่บัญญัติถึงการแต่งตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบลและสาร์วตรกำนันในท้องถิ่นนั้น และให้บรรดาบุคคลที่เป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และ สาร์วตรกำนันพ้นจากตำแหน่งและหน้าที่เฉพาะในเขตท้องถิ่นนั้น

ในเขตเทศบาลตำบลใด ถ้าหมดความจำเป็นที่จะต้องมีตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล หรือสาร์วตรกำนัน ให้รัฐมนตรีประกาศยกเลิกตำแหน่งดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษา (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

๓.๒ ระยะเวลาการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี

เมื่อมีการจัดตั้งเทศบาลตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายว่าด้วยสภาตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล ให้เลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้จัดตั้งเป็นเทศบาล

ในระหว่างที่ไม่มีนายกเทศมนตรี ให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันที่จัดตั้งเทศบาลปฏิบัติหน้าที่ปลัดเทศบาล และให้ปฏิบัติหน้าที่นายกเทศมนตรีเท่าที่จำเป็นได้เป็นการชั่วคราว จนถึงวันประกาศผลการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี (ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๘)

๓.๓ คำนิยามของเทศบาลตำบล

เทศบาลตำบล ได้แก่ ท้องถิ่นซึ่งมีประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบล ประกาศกระทรวงมหาดไทยนั้นให้ระบุชื่อและเขตเทศบาลไว้ด้วย (ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๘)

๓.๔ คำนิยามของเทศบาลเมือง

เทศบาลเมือง ได้แก่ ท้องถิ่นอันเป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัดหรือท้องถิ่นชุมนุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่หนึ่งหมื่นคนขึ้นไป ทั้งมีรายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตามพระราชบัญญัตินี้ และซึ่งมีประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะเป็นเทศบาลเมือง ประกาศกระทรวงมหาดไทยนั้นให้ระบุชื่อและเขตของเทศบาลไว้ด้วย (ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๐)

๓.๕ คำนิยามของเทศบาลนคร

เทศบาลนคร ได้แก่ ท้องถิ่นชุมนุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่ห้าหมื่นคนขึ้นไป ทั้งมีรายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตามพระราชบัญญัตินี้ และซึ่งมีประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะเป็นเทศบาลนคร ประกาศกระทรวงมหาดไทยนั้นให้ระบุชื่อและเขตของเทศบาลไว้ด้วย (ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๑)

๓.๖ วิธีการเปลี่ยนชื่อเทศบาลหรือการเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาล

ภายใต้บังคับมาตรา ๘ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ การเปลี่ยนชื่อเทศบาลหรือการเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาล ให้กระทำโดยประกาศกระทรวงมหาดไทย

ในกรณีที่เป็นการเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลเมืองหรือเทศบาลนคร ให้กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน ในท้องถิ่นที่ได้เปลี่ยนแปลงเขตเป็นเทศบาลตามความในวรรคหนึ่งสิ้นสุดอำนาจหน้าที่เฉพาะในเขตที่ได้เปลี่ยนแปลงนั้น นับแต่วันที่

ประกาศกระทรวงมหาดไทยเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลใช้บังคับเป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒)

๓.๗ วิธีการเปลี่ยนแปลงฐานะหรือยุบเลิกท้องถิ่นซึ่งได้ยกฐานะเป็นเทศบาล

ภายใต้บังคับมาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ ท้องถิ่นซึ่งได้ยกฐานะเป็นเทศบาลแล้วอาจถูกเปลี่ยนแปลงฐานะหรือยุบเลิกได้โดยทำเป็นประกาศกระทรวงมหาดไทย

ท้องถิ่นที่ได้เปลี่ยนแปลงฐานะตามความในวรรคหนึ่ง ให้พ้นจากสภาพแห่งเทศบาลเดิมนับแต่วันที่ได้ถูกเปลี่ยนแปลงฐานะเป็นต้นไป บรรดาทรัพย์สิน หนี้ สิทธิ และสิทธิเรียกร้องของเทศบาลเดิมให้ออนไปเป็นของเทศบาลใหม่ในขณะเดียวกันนั้น และบรรดาเทศบัญญัติที่ได้ใช้บังคับอยู่ก่อนแล้ว คงให้ใช้บังคับต่อไป

ในการยุบเลิกเทศบาล ให้ระบุถึงวิธีการจัดทรัพย์สินไว้ในประกาศกระทรวงมหาดไทยนั้นด้วย (ร่างมาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓)

๓.๘ องค์ประกอบขององค์การเทศบาล

องค์การเทศบาลประกอบด้วยสภาเทศบาล และนายกเทศมนตรี (ร่างมาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔)

๓.๘.๑ สภาเทศบาล

๑) ที่มา

สภาเทศบาลประกอบด้วยสมาชิกสภาเทศบาลซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นตามจำนวนดังต่อไปนี้

(๑) สภาเทศบาลตำบล ประกอบด้วยสมาชิกจำนวนสิบสองคน

(๒) สภาเทศบาลเมือง ประกอบด้วยสมาชิกจำนวนสิบแปดคน

(๓) สภาเทศบาลนคร ประกอบด้วยสมาชิกจำนวนยี่สิบสี่คน

ทั้งนี้ ในกรณีที่ตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใดและยังมิได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้สภาเทศบาลประกอบด้วยสมาชิกสภาเทศบาลเท่าที่มีอยู่ (ร่างมาตรา ๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่งและวรรคสาม)

๒) คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล

ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาล นอกจากต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นแล้ว

จะต้องไม่เป็นผู้ที่พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น หรือที่ปรึกษาหรือเลขานุการของผู้บริหารท้องถิ่น เพราะเหตุมีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาหรือกิจการที่กระทำกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕ วรรคสอง)

๓) วาระการดำรงตำแหน่ง

๓.๑) กรณีของสมาชิกสภาเทศบาล

สมาชิกสภาเทศบาลให้อยู่ในตำแหน่งได้คราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง ถ้าตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลว่างลงเพราะเหตุอื่นนอกจากถึงคราวออกตามวาระหรือมีการยุบสภา ให้เลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลขึ้นแทนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

สมาชิกสภาเทศบาลผู้เข้ามาแทนให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระของผู้ซึ่งตนแทน (ร่างมาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖)

๓.๒) กรณีของประธานสภาเทศบาลและรองประธานสภาเทศบาล

ประธานสภาเทศบาลและรองประธานสภาเทศบาลดำรงตำแหน่งจนครบอายุของสภาเทศบาล (ร่างมาตรา ๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐ วรรคสอง)

๔) การกระทำอันต้องห้าม

สมาชิกสภาเทศบาลต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่เทศบาลนั้นเป็นคู่สัญญาหรือในกิจการที่กระทำให้แก่เทศบาลนั้น หรือที่เทศบาลนั้นจะกระทำ (ร่างมาตรา ๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๘ ทวิ)

๕) การพ้นจากตำแหน่ง

๕.๑) กรณีของสมาชิกสภาเทศบาล

สมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลสิ้นสุดลง เมื่อ

(๑) ถึงคราวออกตามวาระ หรือมีการยุบสภาเทศบาล

(๒) ตาย

(๓) ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๕ วรรคสอง

(๕) ขาดประชุมสภาเทศบาลสามครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุอันสมควร

(๖) กระทำการอันต้องห้ามตามมาตรา ๑๘ ทวิ

(๗) สภาเทศบาลมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง โดยเห็นว่ามี ความประพฤติ ในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียหรือก่อความไม่สงบเรียบร้อยแก่เทศบาลหรือกระทำการอันเสื่อม เสียประโยชน์ของสภาเทศบาล โดยมีสมาชิกสภาเทศบาลจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวน สมาชิกสภาเทศบาลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่เข้าชื่อเสนอให้สภาเทศบาลพิจารณา และมติดังกล่าวต้องมี คะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกสภาเทศบาลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ทั้งนี้ ให้สมาชิก ภาพลสิ้นสุดลงนับแต่วันที่สภาเทศบาลมีมติ

(๘) ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามในสี่ ของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มาลงคะแนนเสียง เห็นว่าสมาชิกสภาเทศบาลผู้ใดไม่สมควรดำรง ตำแหน่งต่อไปตามกฎหมายว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือ ผู้บริหารท้องถิ่น

เมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับสมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลผู้ใดสิ้นสุดลง ตาม (๔) (๕) หรือ (๖) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนและวินิจฉัยโดยเร็ว คำวินิจฉัยของผู้ว่า ราชการจังหวัดให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่สมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลสิ้นสุดลงตาม (๘) พร้อมกัน ทั้งหมด ให้ถือว่าเป็นการยุบสภาเทศบาล (ร่างมาตรา ๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙)

๕.๒) กรณีของประธานสภาเทศบาลและรองประธานสภาเทศบาล

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๐ วรรคสอง ประธานสภา เทศบาลและรองประธานสภาเทศบาลพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อผู้ว่าราชการจังหวัด
- (๒) สิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาล
- (๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งให้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา

๗/๓

(๔) สภาเทศบาลมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง โดยเห็นว่ามี ความประพฤติ ในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่งหรือสภาเทศบาล ปฏิบัติการฝ่าฝืนต่อความสงบ เรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน หรือละเลยไม่ปฏิบัติการหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจ หน้าที่ โดยมีสมาชิกสภาเทศบาลจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกสภาเทศบาล ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่เข้าชื่อเสนอให้สภาเทศบาลพิจารณา และมติดังกล่าวต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อย กว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกสภาเทศบาลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ทั้งนี้ ให้พ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ สภาเทศบาลมีมติ

ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งประธานสภาเทศบาลหรือรองประธานสภาเทศบาล ตาม (๓) หรือ (๔) จะดำรงตำแหน่งประธานสภาเทศบาลหรือรองประธานสภาเทศบาลอีกไม่ได้ ตลอดอายุของสภาเทศบาลนั้น

ให้ประธานสภาเทศบาล หรือรองประธานสภาเทศบาลที่ได้รับเลือกใหม่อยู่ในตำแหน่งตามวาระของผู้ซึ่งตนแทน (ร่างมาตรา ๑๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐ ทวิ)

๖) สมัยประชุม

ในปีหนึ่งให้มีสมัยประชุมสามัญสองสมัยหรือหลายสมัย แล้วแต่สภาเทศบาลจะกำหนด แต่ต้องไม่เกินสี่สมัย วันเริ่มประชุมสมัยสามัญประจำปีให้สภาเทศบาลกำหนด

ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องกำหนดให้สมาชิกสภาเทศบาลได้มาประชุมสภาเทศบาลครั้งแรกภายในสิบห้าวันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล และให้ที่ประชุมเลือกประธานสภาเทศบาลและรองประธานสภาเทศบาล

กรณีที่สภาเทศบาลไม่อาจจัดให้มีการประชุมครั้งแรกได้ตามกำหนดเวลาในวรรคสองหรือมีการประชุมสภาเทศบาลแต่ไม่อาจเลือกประธานสภาเทศบาลได้ ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้มีคำสั่งยุบสภาเทศบาล

สมัยประชุมสามัญสมัยหนึ่ง ๆ ให้มีกำหนดไม่เกินสามสิบวัน แต่ถ้าจะขยายเวลาออกไปอีกจะต้องได้รับอนุญาตจากผู้ว่าราชการจังหวัด (ร่างมาตรา ๑๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๔)

๗) การประชุมลับ

เมื่อนายกเทศมนตรี หรือสมาชิกสภาเทศบาลรวมกันไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกที่มาประชุมร้องขอให้ทำการประชุมลับ ก็ให้ประธานสภาเทศบาลดำเนินการประชุมลับ โดยไม่ต้องขอมติที่ประชุม (ร่างมาตรา ๑๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๐ วรรคสอง)

๘) การตั้งกระทู้ถาม

ในที่ประชุมสภาเทศบาล สมาชิกสภาเทศบาลมีสิทธิตั้งกระทู้ถามนายกเทศมนตรีหรือรองนายกเทศมนตรีในข้อความใด ๆ อันเกี่ยวกับงานในหน้าที่ได้ แต่นายกเทศมนตรีหรือรองนายกเทศมนตรีมีสิทธิที่จะไม่ตอบ เมื่อเห็นว่าข้อความนั้น ๆ ยังไม่ควรเปิดเผยเพราะเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของเทศบาล (ร่างมาตรา ๑๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๑)

๙) การออกเสียงประชามติ

ในกรณีกิจการอื่นใดอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของเทศบาลหรือประชาชนในท้องถิ่น สมาชิกสภาเทศบาลจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกเท่าที่มีอยู่หรือนายกเทศมนตรีอาจเสนอต่อประธานสภาเทศบาลเพื่อให้มีการออกเสียงประชามติในท้องถิ่นได้ และประกาศให้ประชาชนทราบ

การออกเสียงประชามติต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์ในการขอปรึกษาความเห็นของประชาชนว่าจะเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบกิจการสำคัญในเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามวรรคหนึ่ง ซึ่งมีใช้เรื่องที่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย การออกเสียงประชามติที่เกี่ยวกับตัวบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือคณะบุคคลใดคณะบุคคลหนึ่ง โดยเฉพาะจะกระทำมิได้

บุคคลผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลย่อมมีสิทธิออกเสียงประชามติ การออกเสียงประชามติตามมาตรา ๓๒ ให้มีผลเป็นเพียงการให้คำปรึกษาแก่สภาเทศบาลหรือนายกเทศมนตรีในเรื่องนั้น

หลักเกณฑ์และวิธีการออกเสียงประชามติให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ (ร่างมาตรา ๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๒ ทวิ)

๓.๘.๒ นายกเทศมนตรี

๑) ที่มา

ให้เทศบาลมีนายกเทศมนตรีคนหนึ่งซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ร่างมาตรา ๒๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๘ ทวิ)

๒) คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรี

บุคคลผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรี ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง

(๒) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า หรือเคยเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกรัฐสภา

(๓) ไม่เป็นผู้ที่พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่นหรือที่ปรึกษาหรือเลขานุการของผู้บริหารท้องถิ่น เพราะเหตุมีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่กระทำกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๒๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๘ เบญจ)

๓) วาระการดำรงตำแหน่ง

ให้นายกเทศมนตรีดำรงตำแหน่งนับแต่วันเลือกตั้งและมีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง (ร่างมาตรา ๒๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๘ สัตต)

๔) หลักเกณฑ์การแต่งตั้งรองนายกเทศมนตรี ที่ปรึกษานายกเทศมนตรีและเลขานุการนายกเทศมนตรี

นายกเทศมนตรีอาจแต่งตั้งรองนายกเทศมนตรีซึ่งมิใช่สมาชิกสภาเทศบาลเป็นผู้ช่วยเหลือในการบริหารราชการของเทศบาลตามที่นายกเทศมนตรีมอบหมายได้ ตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- (๑) เทศบาลตำบลให้แต่งตั้งรองนายกเทศมนตรีได้ไม่เกินสองคน
- (๒) เทศบาลเมืองให้แต่งตั้งรองนายกเทศมนตรีได้ไม่เกินสามคน
- (๓) เทศบาลนครให้แต่งตั้งรองนายกเทศมนตรีได้ไม่เกินสี่คน

นายกเทศมนตรีอาจแต่งตั้งที่ปรึกษานายกเทศมนตรีและเลขานุการนายกเทศมนตรี ซึ่งมิใช่สมาชิกสภาเทศบาลได้ โดยในกรณีเทศบาลตำบลให้แต่งตั้งได้จำนวนรวมกันไม่เกินสองคน ในกรณีเทศบาลเมืองให้แต่งตั้งได้จำนวนรวมกันไม่เกินสามคน และในกรณีเทศบาลนครให้แต่งตั้งได้จำนวนรวมกันไม่เกินห้าคน (ร่างมาตรา ๓๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๘ อัญญ)

ทั้งนี้ รองนายกเทศมนตรีต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๘ เบญจ (ร่างมาตรา ๓๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๘ นว)

๕) การแถลงนโยบายต่อสภาเทศบาล

ก่อนนายกเทศมนตรีเข้ารับหน้าที่ ให้ประธานสภาเทศบาลเรียกประชุมสภาเทศบาลเพื่อให้นายกเทศมนตรีแถลงนโยบายต่อสภาเทศบาล โดยไม่มีการลงมติ ทั้งนี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี

กรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานสภาเทศบาลและรองประธานสภาเทศบาลหรือสภาเทศบาลถูกยุบตามมาตรา ๒๔ หากมีกรณีที่สำคัญและจำเป็นเร่งด่วนซึ่งปล่อยให้เนิ่นช้าไปจะกระทบต่อประโยชน์สำคัญของราชการหรือราษฎร นายกเทศมนตรีจะดำเนินการไปพลางก่อนเท่าที่จำเป็นก็ได้ เมื่อได้มีการเลือกประธานสภาเทศบาลแล้วให้ประธานสภาเทศบาลเรียกประชุมสภาเทศบาลเพื่อให้นายกเทศมนตรีแถลงนโยบายโดยไม่มีการลงมติภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีการเลือกประธานสภาเทศบาล

การประชุมเพื่อแถลงนโยบายของนายกเทศมนตรีให้กระทำโดยเปิดเผย โดยนายกเทศมนตรีต้องจัดทำนโยบายเป็นลายลักษณ์อักษรแจกให้สมาชิกสภาเทศบาลทุกคนที่มาร่วมประชุมด้วย

หากนายกเทศมนตรีไม่สามารถแถลงนโยบายต่อสภาเทศบาลได้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งให้นายกเทศมนตรีจัดทำนโยบายแจ้งเป็นหนังสือส่งให้สมาชิกสภาเทศบาลทุกคนภายในเจ็ดวัน โดยให้นาวีวิธีการแจ้งคำสั่งทางปกครองเป็นหนังสือตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลม ในกรณีเช่นนี้ให้ถือว่านายกเทศมนตรีได้แถลงนโยบายต่อสภาเทศบาลแล้ว

ให้นายกเทศมนตรีจัดทำรายงานแสดงผลการปฏิบัติงานตามนโยบายที่ได้แถลงไว้ต่อสภาเทศบาลเป็นประจำทุกปี

คำแถลงนโยบายของนายกเทศมนตรีและรายงานแสดงผลการปฏิบัติงานให้ประกาศไว้โดยเปิดเผยที่สำนักงานเทศบาลด้วย (ร่างมาตรา ๓๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๘ ทศ)

๖) การกระทำอันต้องห้าม

นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี และเลขานุการนายกเทศมนตรีต้องไม่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่อื่นใดในส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เว้นแต่ตำแหน่งที่ดำรงตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

(๒) รับเงินหรือประโยชน์ใด ๆ เป็นพิเศษจากส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ นอกเหนือไปจากที่ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ปฏิบัติกับบุคคลในธุรกิจการงานตามปกติ

(๓) เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่เทศบาลนั้น เป็นคู่สัญญา หรือในกิจการที่กระทำให้แก่เทศบาลนั้น หรือที่เทศบาลนั้นจะกระทำ (ร่างมาตรา ๓๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๘ จตุทศ)

๗) การพ้นจากตำแหน่ง

นายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ถึงคราวออกตามวาระ

(๒) ตาย

(๓) ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๘ เบญจ

(๕) กระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๔๘ จตุทศ

(๖) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งให้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๖๒ ตริ วรรคห้า หรือมาตรา ๗๓

(๗) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๘) ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มาลงคะแนนเสียง เห็นว่านายกเทศมนตรีไม่สมควรดำรงตำแหน่งต่อไป ตามกฎหมายว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

ในระหว่างที่ไม่มีนายกเทศมนตรี ให้ปลัดเทศบาลปฏิบัติหน้าที่ของนายกเทศมนตรีเท่าที่จำเป็นได้เป็นการชั่วคราวจนถึงวันประกาศผลการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี

เมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับความเป็นนายกเทศมนตรีสิ้นสุดลงตาม (๔) หรือ (๕) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนและวินิจฉัยโดยเร็ว คำวินิจฉัยของผู้ว่าราชการจังหวัดให้เป็นที่สุดท้าย (ร่างมาตรา ๓๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๘ ปรากฏ)

๓.๙ ร่างเทศบัญญัติที่ผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นชอบด้วย

ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นชอบด้วยกับร่างเทศบัญญัติ ให้ส่งนายกเทศมนตรีลงนามใช้บังคับเป็นเทศบัญญัติต่อไป แต่ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นชอบด้วย ให้ส่งร่างเทศบัญญัตินั้นพร้อมด้วยเหตุผลคืนไปยังสภาเทศบาล และให้สภาเทศบาลพิจารณาใหม่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างเทศบัญญัติคืนมา ถ้าสภาเทศบาลมีมติยืนยันตามร่างเทศบัญญัติเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของสมาชิกสภาเทศบาลเท่าที่มีอยู่ ให้ประธานสภาเทศบาลส่งร่างเทศบัญญัตินั้นให้นายกเทศมนตรีลงนามใช้บังคับเป็นเทศบัญญัติและแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบต่อไป แต่ถ้าสภาเทศบาลไม่ยืนยันภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างเทศบัญญัติคืนจากผู้ว่าราชการจังหวัด หรือยืนยันตามร่างเทศบัญญัติเดิมด้วยคะแนนเสียงน้อยกว่าสองในสามของสมาชิกสภาเทศบาลเท่าที่มีอยู่ ให้ร่างเทศบัญญัตินั้นเป็นอันตกไป (ร่างมาตรา ๓๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๒ วรรคสาม)

๓.๑๐ ร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำหรือร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมที่สภาเทศบาลไม่รับหลักการ

ในกรณีที่สภาเทศบาลไม่รับหลักการแห่งร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำหรือเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่ง ประกอบด้วยกรรมการจำนวนสิบห้าคน เพื่อพิจารณาหาข้อยุติความขัดแย้ง โดยแก้ไข ปรับปรุง หรือยืนยันสาระสำคัญในร่างเทศบัญญัตินั้น ทั้งนี้ ให้ยึดถือหลักเกณฑ์ตามกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประโยชน์ของท้องถิ่นและประชาชนเป็นสำคัญ

คณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้ประกอบด้วยสมาชิกสภาเทศบาลซึ่งสภาเทศบาลเสนอจำนวนเจ็ดคน และบุคคลซึ่งเป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกสภาเทศบาลซึ่งนายกเทศมนตรีเสนอจำนวนเจ็ดคน โดยให้แต่งตั้งภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่สภาเทศบาลมีมติไม่รับหลักการ และให้กรรมการทั้งสิบสี่คนร่วมกันปรึกษาและเสนอบุคคล ซึ่งมีได้เป็นนายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี เลขานุการ

นายกเทศมนตรี ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี และมีได้เป็นสมาชิกสภาเทศบาลคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานกรรมการตั้งกล่าวภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่กรรมการครบจำนวนสิบสี่คน

ในกรณีที่ไม่สามารถเสนอบุคคลที่จะทำหน้าที่เป็นกรรมการหรือประธานกรรมการได้ภายในกำหนดเวลาตามวรรคสอง หรือกรรมการหรือประธานกรรมการไม่ปฏิบัติหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดตั้งบุคคลซึ่งมิได้เป็นนายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี เลขานุการนายกเทศมนตรี ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี และมีได้เป็นสมาชิกสภาเทศบาลทำหน้าที่กรรมการหรือประธานกรรมการตั้งกล่าวให้ครบตามจำนวน

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งพิจารณาร่างเทศบัญญัติให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับตั้งแต่วันที่ได้แต่งตั้งประธานกรรมการในคราวแรก แล้วรายงานต่อผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีที่คณะกรรมการไม่สามารถพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ประธานกรรมการรวบรวมผลการพิจารณาแล้ววินิจฉัยชี้ขาดโดยเร็ว แล้วรายงานต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดส่งร่างเทศบัญญัติที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการหรือประธานกรรมการในวรรคสี่ให้นายกเทศมนตรีโดยเร็ว แล้วให้นายกเทศมนตรีเสนอร่างเทศบัญญัติดังกล่าวต่อสภาเทศบาลตามมาตรา ๖๑ ทวิ ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับร่างเทศบัญญัติจากผู้ว่าราชการจังหวัด หากนายกเทศมนตรีไม่เสนอร่างเทศบัญญัตินั้นต่อสภาเทศบาลภายในเวลาที่กำหนด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรายงานต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อส่งให้นายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่ง (ร่างมาตรา ๕๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๒ ตี)

ทั้งนี้ สภาเทศบาลต้องพิจารณาร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายตามมาตรา ๖๒ ตี วรรคห้า ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างเทศบัญญัติจากนายกเทศมนตรี หากสภาเทศบาลพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดหรือมีมติไม่เห็นชอบให้ตราเทศบัญญัตินั้น ให้ร่างเทศบัญญัตินั้นตกไป และให้ใช้เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณปีที่แล้วไปพลางก่อน ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้มีคำสั่งยุบสภาเทศบาล

ในการพิจารณาร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายของสภาเทศบาล การเสนอ การแปรญัตติ หรือการกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้สมาชิกมีส่วนไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย จะกระทำมิได้ (ร่างมาตรา ๕๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๒ จัตวา)

๔. บทเฉพาะกาล

๔.๑ สถานภาพของสภาเทศบาล คณะเทศมนตรี นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ซึ่งดำรงตำแหน่งก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

บรรดาสมาชิกสภาเทศบาล คณะเทศมนตรี นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระหรือมีการยุบสภาเทศบาล ในกรณีเช่นว่านี้ ให้บทบัญญัติในส่วนที่ ๒ บทที่ ๑ สภาเทศบาล และบทที่ ๒ คณะ

เทศมนตรี ในส่วนที่ ๔ เทศบัญญัติ และในส่วนที่ ๖ การควบคุมเทศบาล แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ยังคงใช้บังคับต่อไปได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔๖)

๔.๓ สถานะของบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับที่กำหนดการจ่ายเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับที่กำหนดการจ่ายเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของนายกเทศมนตรี เทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี เลขานุการนายกเทศมนตรี การจ่ายเงินค่าป่วยการแก่ประธานสภาเทศบาล รองประธานสภาเทศบาล สมาชิกสภาเทศบาล และการจ่ายเงินค่าเบี้ยประชุมให้แก่กรรมการที่สภาเทศบาลแต่งตั้งขึ้น ที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้ต่อไปจนกว่าจะได้มีการออกระเบียบตามมาตรา ๔๘ จตุวิสัย และมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔๗)

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้รวบรวมข้อมูลด้านต่าง ๆ ในกระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่สภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบแล้ว ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งมีเนื้อหาประกอบด้วย ๓ ส่วน คือ

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา และประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและผลการพิจารณาเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ส่วนที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๖ กับร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ภาคผนวก : พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๖

เอกสารประกอบการพิจารณาฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการของรงงานวุฒิสภา โดยมุ่งเน้นสาระประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาในโอกาสต่อไป

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
กันยายน ๒๕๕๖

“เอกสารประกอบการพิจารณา”

จัดทำโดย

นางสาวสุภาวศิจิตต ไตรเทพพิสัย ผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมาย ๑

นายสุรรัตน์ หวังต่อลาภ นิตินกร ๗ นายฉัตรชัย สายคราม วิทยากร ๓

นางสาววีรนุช หมั่นทอง เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๑

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร. ๐ ๒๕๕๕ ๕๖๒๖, ๐ ๒๕๕๕ ๕๖๒๐

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการคลังและงบประมาณ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร ๐ ๒๕๕๕ ๑๕๗๔

สารบัญ

หน้า

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	- ๑ -
ส่วนที่ ๑ ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๑
- ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๑
- ประเด็นสำคัญในการพิจารณาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๔
๑. สรุปประเด็นสำคัญในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่หนึ่ง	๔
- ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่หนึ่ง	๕
๒. สรุปประเด็นสำคัญในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่สอง	๕
- ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา	๗
- ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่สาม	๑๔
ส่วนที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ กับร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว	๑๙
ส่วนที่ ๓ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ เทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	๕๑
- การกระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่น	๕๑
- ข้อเสนอเพื่อจัดระบบองค์กรปกครองท้องถิ่น	๕๓
- ประเด็นการถ่ายโอนบุคลากร	๕๖
- ตารางข้อมูล	๖๐
ภาคผนวก : พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖	(๑)

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมา

ของร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

ความเป็นมา

ของร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีผู้เสนอเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา รวม ๕ ฉบับ คือ

๑. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๔๖

๒. เสนอโดย นายสุรพล เกียรติไชยากร กับคณะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคไทยรักไทย และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๔๖

๓. เสนอโดย นายสำเร็จ อัจฉริยะประสิทธิ์ กับคณะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติพัฒนา และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๔๖

๔. เสนอโดย นายชัย ชิดชอบ และนายศักดิ์สยาม ชิดชอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทย และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๔๖

๕. เสนอโดย นายสมบุญณ์ อุทัยเวียงกุล กับคณะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๔๖

ร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๕ ฉบับนี้ มีหลักการในทำนองเดียวกัน โดยฉบับที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ มีเหตุผลของการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ว่า เนื่องจากพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ กำหนดรูปแบบการบริหารเทศบาลเป็นสองรูปแบบ คือ รูปแบบคณะเทศมนตรีและรูปแบบนายกเทศมนตรี เพื่อให้การบริหารเทศบาลเป็นไปในรูปแบบเดียวกัน โดยให้นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน และเพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ประกอบกับมีบทบัญญัติบางมาตรายังไม่เหมาะสมกับการบริหารงานของเทศบาล เพื่อให้การบริหารงานของเทศบาลเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๔๖ และมีมติอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ และได้ส่งให้สำนักงานคณะ

กรรมการกฤษฎีกาพิจารณาเป็นเรื่องด่วน แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาก่อนเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๕ ฉบับนี้พร้อมกันไปในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๖ โดยลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๕ ฉบับพร้อมกันไปด้วยคะแนนเสียงเอกฉันท์ และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญจำนวน ๓๕ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สองชั้นคณะกรรมการ โดยถือเอาร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน

คณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๕ คน ประกอบด้วย

* ๑. นายประชา มาลินนท์	เป็นประธานคณะกรรมการ
๒. นายชัย ชิดชอบ	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายสมชาย สุนทรวัฒน์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นายมานะชญ์ วิชัยกุล	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. นายประจักษ์ แก้วกัลป์หาญ	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
* ๖. นายอนุชา โมกขะเวส	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่ห้า
๗. นายชินวรณ์ บุญยเกียรติ	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หก
* ๘. นายสุพล เกียรติไชยากร	เป็นเลขาธิการคณะกรรมการ
๙. นายไพโร พัฒโน	เป็นผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
* ๑๐. นายสาโรช คัชมาตย์	เป็นผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการ คนที่สอง
๑๑. นายสมชาย สหชัยรุ่งเรือง	เป็นผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการ คนที่สาม
๑๒. นายยุทธพงศ์ จรัสเสถียร	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
๑๓. นายสุพจน์ ฤชุพันธุ์	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
๑๔. นายสุรชาติ ชำนาญศิลป์	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
๑๕. นายเจือ ราชสีห์	๑๖. นายชัยวุฒิ ธนาคนานุสรณ์
๑๗. นายเทวฤทธิ์ นิกรเทศ	๑๘. นายเทวัญ ลิปตพัลลภ
๑๙. นายธเนศ เกรือรัตน์	๒๐. นายนิทัศน์ ศรีนนท์
๒๑. นายภาคิน สมมิตร	๒๒. นายमुख สุไลมาน
๒๓. นายเมธี ฉัตรจินดารัตน์	๒๔. นายวุฒิพงศ์ ฉายแสง
๒๕. นายสกุล ศรีพรหม	๒๖. นายสงวน พงษ์มณี

* หมายถึง กรรมการในสัดส่วนของรัฐบาล

๒๗. นายสมบุรณ์ อูทัยเวียนกุล
 ๒๘. ว่าที่ร้อยตรี สุเมธ ฤทธาคณี
 ๓๑. นายอริสมันต์ พงศ์เรืองรอง
 ๓๓. นายอาคม เองฉ้วน
 ๓๕. นายอิทธิรัตน์ จันทรสรินทร์

๒๘. นายสุชุมพงษ์ โง่นคำ
 ๓๐. นายสุวัชชัย โยทองยศ
 *๓๒. นายอัครพร จารุจินดา
 ๓๔. นายอิทธิเดช แก้วหลวง

เมื่อคณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาเสร็จแล้ว ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติ พร้อมด้วยรายงานการพิจารณาต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร และได้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๔๖ ซึ่งที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ในคราวเดียวกัน โดยพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างแล้วได้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง โดยไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขอแก้ไขถ้อยคำแต่อย่างใด

เมื่อจบการพิจารณาในวาระที่สองขึ้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราแล้ว ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาต่อไปในวาระที่สาม โดยลงมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงเอกฉันท์ และส่งให้วุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไป

อนึ่ง เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาและลงมติในวาระที่หนึ่งรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้แล้ว ประธานวุฒิสภาได้พิจารณาและมีดำริให้คณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาพิจารณาว่า จะเห็นสมควรมอบหมายให้คณะกรรมการวิสามัญประจำวุฒิสภาคณะใดหรือจะตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๐๙ และในคราวประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา วันอังคารที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๔๖ ที่ประชุมได้พิจารณาแล้ว เห็นควรมอบหมายให้คณะกรรมการการปกครอง วุฒิสภา เป็นผู้พิจารณาแล้ว รายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาต่อไป

ประเด็นสำคัญ

จากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

๑. สรุปประเด็นสำคัญในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง

(๑) การกำหนดคุณสมบัติของนายกเทศมนตรีซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บริหารว่า ต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า เป็นเรื่องที่เหมาะสม เพราะตำแหน่งดังกล่าวต้องใช้ความรู้ความสามารถหลายด้านทั้งในด้านการบริหาร การกำหนดนโยบาย การวางแผน และการบริหารงบประมาณให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้ที่ทำหน้าที่นายกเทศมนตรีได้ดี นอกจากจะต้องมีความรู้ในภาคปฏิบัติแล้ว จำต้องมีความรู้ทางด้านวิชาการด้วย เพื่อที่จะสามารถพัฒนาท้องถิ่นของตนได้อย่างถูกต้อง

(๒) การส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารปกครองท้องถิ่นเป็นสิ่งที่จะต้องตั้งที่มาตรา ๓๒ ทวิ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๑๗ ที่กำหนดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการออกเสียงประชามติ ในกรณีกิจการอื่นใดอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของเทศบาลหรือประชาชนในท้องถิ่น ตามที่สมาชิกสภาเทศบาลจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกเท่าที่มีอยู่หรือนายกเทศมนตรีร้องขอ อย่างไรก็ตามก็มีข้อสังเกตว่า ควรกำหนดให้ประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้มีสิทธิที่จะเสนอเรื่องให้ทำการออกเสียงประชามติโดยตรงได้ด้วย เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารปกครองท้องถิ่นของตนอย่างแท้จริง ตลอดจนช่วยตรวจสอบการทำงานของผู้บริหารของตนด้วย

(๓) รัฐควรหามาตรการและแนวทางแก้ไขทางกฎหมายและแนวทางด้านอื่น ๆ เพื่อให้การเลือกตั้งและการรับรองผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลหรือนายกเทศมนตรีเป็นไปอย่างรวดเร็ว เพราะจากประสบการณ์ที่ผ่านมามีการเลือกตั้งในเขตเทศบาล จำนวน ๘๖ แห่ง ระยะเวลาได้ผ่านมา ๔-๕ เดือน รัฐสามารถรับรองผลการเลือกตั้งได้เพียง จำนวน ๕๗ แห่ง เหลืออีก จำนวน ๒๙ แห่ง ยังไม่มีการรับรอง ผลของการที่ยังไม่ได้รับการรับรองหรือมีการรับรองล่าช้า คือ การบริหารงานของเทศบาลทั้ง ๒๙ แห่งเกิดความชะงักงัน แม้จะมีผู้ทำหน้าที่รักษาการแต่การตัดสินใจต่าง ๆ เป็นไปอย่างล่าช้าหรือชะลอการตัดสินใจเพื่อรอให้ผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งเข้ามาทำหน้าที่ดังกล่าว และหากกฎหมายที่กำลังพิจารณานี้มีผลบังคับใช้ จะทำให้ต้องมีการจัดการเลือกตั้งในเขตเทศบาลกว่า ๑,๐๐๐ แห่ง และหากการจัดการเลือกตั้งตลอดจนการรับรองผลการเลือกตั้งเป็นไปด้วยความล่าช้าดังที่ผ่านมาก็จะเกิดปัญหาต่อการพัฒนาเทศบาลอย่างแน่นอน

ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง

มติที่ประชุม ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่หนึ่งรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ด้วยคะแนนเสียงเอกฉันท์

๒. สรุปประเด็นสำคัญและผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง

๒.๑ ประเด็นที่มีการอภิปรายและได้รับความสนใจอย่างกว้างขวาง

ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้มีการอภิปรายในประเด็นสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๑) การยกเลิกการแต่งตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนันในเขตเทศบาลเมืองหรือเทศบาลนคร

ในประเด็นดังกล่าวคณะกรรมการได้เพิ่มขึ้นมาใหม่ ดังนี้

มาตรา ๒/๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปี นับแต่วันที่ให้มีประกาศกระทรวงมหาดไทย ยกฐานะท้องถิ่นใดเป็นเทศบาลเมืองหรือเทศบาลนครแล้ว ห้ามมิให้ใช้กฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องถิ่นในส่วนที่บัญญัติถึงการแต่งตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบลและสารวัตรกำนันในท้องถิ่นนั้น และให้บรรดาบุคคลที่เป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนันพ้นจากตำแหน่งและหน้าที่เฉพาะในเขตท้องถิ่นนั้น

ในเขตเทศบาลตำบลใด ถ้าหมดความจำเป็นที่จะต้องมีตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล หรือสารวัตรกำนัน ให้รัฐมนตรีประกาศยกเลิกตำแหน่งดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษา”

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้มีการอภิปรายและตั้งข้อสังเกต ดังนี้

(๑) ถ้อยคำว่า “ถ้าหมดความจำเป็น” ในมาตรา ๔ วรรคสอง ข้างต้น มีความหมายเช่นใด และจะมีเกณฑ์กำหนดอย่างไรว่า เทศบาลตำบลใดหมดความจำเป็นที่จะต้องมีตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล หรือสารวัตรกำนัน เพราะหากไม่มีหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ชัดเจนจะก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติต่อการตีความบทบัญญัติดังกล่าว

(๒) จากการศึกษาของสถาบันการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยพบว่า รูปแบบที่เหมาะสมเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่นควรมี ๒ ระดับ คือ ระดับจังหวัด และระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัดจะมีองค์การบริหารส่วนจังหวัดทำหน้าที่บริหารดูแล ส่วนระดับท้องถิ่นแบ่งเป็น ๒ ลักษณะ คือ ชุมชนในชนบท และชุมชนในเมือง โดยมีองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลทำหน้าที่บริหารดูแล กรณีของเทศบาลจะแบ่งเป็น ๓ ระดับ คือ เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร ขึ้นอยู่กับความเจริญและความหนาแน่นของชุมชนเป็น

เกณฑ์ แต่การที่คณะกรรมการได้แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๒/๑ นั้น โดยแบ่งเทศบาลเป็น ๒ ระดับ คือ ระดับแรก เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร โดยกำหนดมิให้ใช้กฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ในส่วนที่บัญญัติถึงการแต่งตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบลและสารวัตรกำนันในท้องถิ่นนั้น ส่วนระดับที่สอง เทศบาลตำบล กลับยังคงให้ใช้กฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ในส่วนที่บัญญัติถึงการแต่งตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบลและสารวัตรกำนันในท้องถิ่นนั้น แต่ได้เพิ่มเงื่อนไขไว้ในมาตรา ๔ วรรคสอง แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๒/๑ ว่าในเขตเทศบาลตำบลใด ถ้าหมดความจำเป็นที่จะต้องมีตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล หรือสารวัตรกำนัน ให้รัฐมนตรีประกาศยกเลิกตำแหน่งดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษา การกำหนดหลักเกณฑ์มิให้ใช้กฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ในส่วนที่บัญญัติถึงการแต่งตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบลและสารวัตรกำนัน กับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบเทศบาลเมืองและเทศบาลนคร แต่ยังคงให้ใช้บังคับกับเทศบาลตำบลนั้นเป็นเรื่องไม่ถูกต้อง เพราะเป็นการแก้ไขหลักการขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาลที่พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ได้กำหนดไว้ว่า เทศบาล แบ่งเป็น ๓ ระดับ คือ เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร โดยแต่ละประเภทกฎหมายได้วางกฎเกณฑ์ไว้อย่างชัดเจนแล้ว

๒) วาระการดำรงตำแหน่งของนายกเทศมนตรี

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรส่วนหนึ่งมีความเห็นว่า เรื่องวาระการดำรงตำแหน่งของนายกเทศมนตรีตามร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... ที่คณะรัฐมนตรีเสนอ ซึ่งกำหนดว่า ในกรณีที่นายกเทศมนตรีดำรงตำแหน่งไม่ครบระยะเวลาสี่ปีก็ให้ถือว่าเป็นหนึ่งวาระ และเมื่อได้ดำรงตำแหน่งสองวาระติดต่อกันแล้วจะดำรงตำแหน่งได้อีกเมื่อพ้นระยะเวลาสี่ปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง มีความเหมาะสม เนื่องจากระยะเวลาการดำรงตำแหน่งสองวาระติดต่อกัน หรือระยะเวลา ๘ ปี เป็นระยะเวลาที่นานพอสมควรที่นายกเทศมนตรีจะสร้างผลงานให้แก่ท้องถิ่นของตนได้อย่างต่อเนื่อง และระยะเวลาดังกล่าวไม่นานเกินไปที่จะทำให้นายกเทศมนตรีสร้างฐานอำนาจหรืออิทธิพลให้แก่ตนเอง และหากมีความประสงค์ที่จะเข้ามารับใช้คนในท้องถิ่นก็สามารถลงสมัครรับเลือกตั้งได้อีกเมื่อพ้นระยะเวลาสี่ปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง ซึ่งกฎหมายเปิดโอกาสให้โดยมิได้ห้ามแต่อย่างใด ทั้งนี้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายบัญญัติแต่คณะกรรมการได้แก้ไขเพิ่มเติม เรื่อง วาระการดำรงตำแหน่งของนายกเทศมนตรี ใหม่ว่าให้นายกเทศมนตรีดำรงตำแหน่งนับแต่วันเลือกตั้งและมีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง โดยไม่มีการกำหนดห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งเกินกว่าสองวาระติดต่อกัน ซึ่งการแก้ไขของคณะกรรมการดังกล่าวจะส่งผลให้นายกเทศมนตรีที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในขณะนั้นผูกขาดอำนาจและสร้างอิทธิพลให้แก่ตนเอง เพื่อต้องการให้ตนได้รับการเลือกตั้งกลับมาอีก

๒.๒ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับ
มาตรา

ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ไม่มีการแก้ไข

คำปรารภ

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒/๑ เพิ่มการแก้ไขมาตรา ๔

คณะกรรมการพิจารณาเพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๔

คณะกรรมการพิจารณาเพิ่มขึ้นใหม่

คณะกรรมการพิจารณาเพิ่มขึ้นใหม่ ดังนี้

มาตรา ๒/๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล
พ.ศ. ๒๔๙๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๔ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปี นับแต่วันที่ให้มีประกาศกระทรวงมหาดไทย
ยกฐานะท้องถิ่นใดเป็นเทศบาลเมืองหรือเทศบาลนครแล้ว ห้ามมิให้ใช้กฎหมายว่าด้วยลักษณะ
ปกครองท้องที่ในส่วนที่บัญญัติถึงการแต่งตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล
และสารวัตรกำนันในท้องถิ่นนั้น และให้บรรดาบุคคลที่เป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนันพ้นจากตำแหน่งและหน้าที่เฉพาะในเขตท้องถิ่นนั้น

ในเขตเทศบาลตำบลใด ถ้าหมดความจำเป็นที่จะต้องมีตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล หรือสารวัตรกำนัน ให้รัฐมนตรีประกาศยกเลิกตำแหน่งดังกล่าว
ในราชกิจจานุเบกษา"

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการเพิ่มขึ้นใหม่ของคณะกรรมการ

มาตรา ๓ แก้ไขมาตรา ๘

มีการแก้ไข

มาตรา ๘

มีการแก้ไข

คณะกรรมการธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘ เมื่อมีการจัดตั้งเทศบาลตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายว่าด้วยสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ให้เลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้จัดตั้งเป็นเทศบาล

ให้สมาชิกสภาองค์กรบริหารส่วนตำบลซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันที่จัดตั้งเทศบาลปฏิบัติหน้าที่สมาชิกสภาเทศบาล และได้รัยค่าตอบแทนและประโยชน์ตอบแทนอื่นเช่นเดียวกับสมาชิกสภาเทศบาล จนถึงวันเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตามวรรคหนึ่ง

ให้สมาชิกสภาเทศบาลตามวรรคสองเลือกสมาชิกสภาเทศบาลเป็นนายกเทศมนตรีชั่วคราวหนึ่งคน และให้ได้รับเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นเช่นเดียวกับนายกเทศมนตรี จนถึงวันเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตามวรรคหนึ่ง

ในระหว่างที่ไม่มีนายกเทศมนตรี ให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันที่จัดตั้งเทศบาลปฏิบัติหน้าที่ปลัดเทศบาล และให้ปฏิบัติหน้าที่นายกเทศมนตรีเท่าที่จำเป็นได้เป็นการชั่วคราว จนถึงวันประกาศผลการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการธิการ

มาตรา ๙ แก้ไขมาตรา ๙

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๙

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๙ แก้ไขมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๐

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖ แก้ไขมาตรา ๑๒

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๒

มีการแก้ไข

คณะกรรมการธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๑๒ ภายใต้บังคับมาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ การเปลี่ยนชื่อเทศบาลหรือการเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาล ให้กระทำโดยประกาศกระทรวงมหาดไทย

ในกรณีที่เป็นการเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลเมืองหรือเทศบาลนคร ให้กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน ในท้องถิ่นที่ได้เปลี่ยนแปลงเขตเป็นเทศบาลตามความในวรรคหนึ่งสิ้นสุดอำนาจหน้าที่เฉพาะในเขตที่ได้เปลี่ยนแปลงนั้น นับแต่วันที่ประกาศกระทรวงมหาดไทยเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลใช้บังคับเป็นต้นไป"

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๗ แก้ไขมาตรา ๑๓

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๓

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘ แก้ไขมาตรา ๑๔

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๔

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๙ แก้ไขมาตรา ๑๕

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๕

มีการแก้ไข

คณะกรรมการธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๑๕ สภาเทศบาลประกอบด้วยสมาชิกสภาเทศบาลซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นตามจำนวนดังต่อไปนี้

(๑) สภาเทศบาลตำบล ประกอบด้วยสมาชิกจำนวนสิบสองคน

(๒) สภาเทศบาลเมือง ประกอบด้วยสมาชิกจำนวนสิบแปดคน

(๓) สภาเทศบาลนคร ประกอบด้วยสมาชิกจำนวนยี่สิบสี่คน

ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาล นอกจากต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นแล้ว จะต้องไม่เป็นผู้ที่พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น หรือที่ปรึกษาหรือเลขานุการของผู้บริหารท้องถิ่น เพราะเหตุมีส่วนได้เสีย ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาหรือกิจการที่กระทำกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง

ในกรณีที่ตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใดและยังมิได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้สภาเทศบาลประกอบด้วยสมาชิกสภาเทศบาลเท่าที่มีอยู่"

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการธิการ

มาตรา ๑๐ แก้ไขมาตรา ๑๖

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๖

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๑ แก้ไขมาตรา ๑๘ ทวิ และมาตรา ๑๙

ไม่มีมีการแก้ไข

มาตรา ๑๘ ทวิ

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๙

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๒ แก้ไขมาตรา ๒๐

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๐

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๓ แก้ไขมาตรา ๒๐ ทวิ

มีการแก้ไข

มาตรา ๒๐ ทวิ

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๐ ทวิ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๐ วรรคสอง ประธานสภาเทศบาลและรองประธานสภาเทศบาลพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

(๒) สิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาล

(๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งให้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๗๓

(๔) สภาเทศบาลมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง โดยเห็นว่าจะมีความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่งหรือสภาเทศบาล ปฏิบัติการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน หรือละเลยไม่ปฏิบัติการหรือปฏิบัติกรวไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ โดยมีสมาชิกสภาเทศบาลจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกสภาเทศบาลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่เข้าชื่อเสนอให้สภาเทศบาลพิจารณา และมติดังกล่าวต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกสภาเทศบาลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ทั้งนี้ ให้พ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่สภาเทศบาลมีมติ

ผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งให้พ้นจากตำแหน่งประธานสภาเทศบาลหรือรองประธานสภาเทศบาล ตาม (๓) หรือ (๔) จะดำรงตำแหน่งประธานสภาเทศบาลหรือรองประธานสภาเทศบาลอีกไม่ได้ตลอดอายุของสภาเทศบาลนั้น

ให้ประธานสภาเทศบาล หรือรองประธานสภาเทศบาลที่ได้รับเลือกใหม่อยู่ในตำแหน่งความวาระของผู้ซึ่งตนแทน”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๔ แก้ไขมาตรา ๒๔

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๔

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๕ แก้ไขมาตรา ๓๐

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๐

ไม่มีการแก้ไข

<u>มาตรา ๑๖</u> แก้ไขมาตรา ๓๑ <u>มาตรา ๓๑</u>	ไม่มีการแก้ไข ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๗</u> แก้ไขมาตรา ๓๒ ทวิ <u>มาตรา ๓๒ ทวิ</u>	ไม่มีการแก้ไข ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๘</u> ยกเลิกมาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๙</u> ยกเลิกบทที่ ๒ คณะเทศมนตรี และมาตรา ๓๖	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๐</u> ยกเลิกมาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๑</u> ยกเลิกมาตรา ๓๙ และมาตรา ๔๐	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๒</u> ยกเลิกมาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๔	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๓</u> ยกเลิกมาตรา ๔๕ มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๘	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๔</u> แก้ไขมาตรา ๔๘ ทวิ <u>มาตรา ๔๘ ทวิ</u>	ไม่มีการแก้ไข ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๕</u> ยกเลิกมาตรา ๔๘ ทรี และมาตรา ๔๘ จัตวา	ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๖ แก้ไขมาตรา ๔๘ เบญจ

มีการแก้ไข

มาตรา ๔๘ เบญจ

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๒๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๘ เบญจ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๔๘ เบญจ บุคคลผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรี ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น และต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง

(๒) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า หรือเคยเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกรัฐสภา

(๓) ไม่เป็นผู้มีพฤติพรหมในทรมทุสริตหรือเสื่อมเสียทรมศีลธรรมที่พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น หรือที่ปรึกษาหรือเลขานุการของผู้บริหารท้องถิ่น เพราะเหตุมีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่กระทำกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งไม่ถึงห้าปีนับถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง"

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๗ ยกเลิกมาตรา ๔๘ ฉ

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๘ แก้ไขมาตรา ๔๘ สัตต

มีการแก้ไข

มาตรา ๔๘ สัตต

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๒๘ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๔๘ สัตต แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"ในกรณีที่มาตรา ๔๘ สัตต ให้นายกเทศมนตรีดำรงตำแหน่งในคราวระยะเวลาสี่ปี ด้ให้ถือว่เป็นหนึ่งวระ และเมื่อได้ดำรงตำแหน่งสองวระติดต่อกันแล้วจะด้วรงตำแหน่งได้อีต ด้เมื่อพ้นวระสี่ปีนับแต่วันพ้นวระด้ตำแหน่งนับแต่วันเลือกตั้งและมีระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง ด้วระสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง"

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๙ แก้ไขมาตรา ๔๘ อัญญัติ

มาตรา ๔๘ นว และมาตรา ๔๘ ทศ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔๘ อัญญัติ

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔๘ นว

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔๘ ทศ

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๐ แก้ไขมาตรา ๔๘ เดรส (๑)

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔๘ เดรส (๑)

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๑ แก้ไขมาตรา ๔๘ จตุทศ วรรคหนึ่ง

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔๘ จตุทศ วรรคหนึ่ง

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๒ แก้ไขมาตรา ๔๘ ปัญจทศ

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔๘ ปัญจทศ

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๓ แก้ไขมาตรา ๔๘ โสฬส (๕)

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔๘ โสฬส (๕)

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๓/๑ เพิ่มการแก้ไขมาตรา ๔๘ โสฬส

วรรคสอง

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

มาตรา ๔๘ โสฬส วรรคสอง

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่ ดังนี้

มาตรา ๓๓/๑ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๔๘ โสฬส แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"ให้นำความใน (๑) (๒) (๓) (๔) (๖) และ (๗) มาใช้บังคับกับการพ้นจากตำแหน่งของที่ปรึกษานายกเทศมนตรีและเลขานุการนายกเทศมนตรี ด้วยโดยอนุโลม

ให้นำความในวรรคสามของมาตรา ๔๘ ปัญจทศ มาใช้บังคับกับกรณีของรองนายกเทศมนตรี ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี และเลขานุการนายกเทศมนตรี ด้วยโดยอนุโลม"

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการเพิ่มขึ้นใหม่ของคณะกรรมการ

มาตรา ๓๓/๒ เพิ่มการแก้ไขมาตรา ๔๘ เดวิสตี คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่
มาตรา ๔๘ เดวิสตี คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่
 คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่ ดังนี้

มาตรา ๓๓/๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๘ เดวิสตี แห่งพระราชบัญญัติ
 เทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๓
 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๔๘ เดวิสตี เมื่อพ้นกำหนดเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่ให้มีประกาศ
 กระทรวงมหาดไทย ยกฐานะท้องถิ่นใดเป็นเทศบาลแล้ว ให้นายกเทศมนตรีมีอำนาจหน้าที่
 อย่างเดียวกับอำนาจหน้าที่ของกำนันและผู้ใหญ่บ้าน บรรดาที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วย
 ลักษณะปกครองท้องที่ หรือกฎหมายอื่น ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่เทศบาลตำบลใดมีทั้งนายกเทศมนตรี และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
 ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน ให้บุคคลดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่
 ตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่หรือกฎหมายอื่นในเขตเทศบาลตำบลตามที่กำหนด
 ในกฎกระทรวง"

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการเพิ่มขึ้นใหม่ของคณะกรรมาธิการ

มาตรา ๓๔ แก้ไขมาตรา ๔๘ จตุวิสตี ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๔๘ จตุวิสตี ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๕ เพิ่มความเป็นมาตรา ๕๐ วรรคสอง ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๕๐ วรรคสอง ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๖ แก้ไขมาตรา ๖๒ วรรคสาม ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๖๒ วรรคสาม ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๗ ยกเลิกมาตรา ๖๒ ทวิ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๘ แก้ไขมาตรา ๖๒ ตี

มีการแก้ไข

มาตรา ๖๒ ตี

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๓๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๒ ตี แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๒ ตี ในกรณีที่สภาเทศบาลไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่ง ประกอบด้วย กรรมการจำนวนสิบห้าคน เพื่อพิจารณาหาข้อยุติ ความขัดแย้ง โดยแก้ไข ปรับปรุง หรือยืนยันสาระสำคัญในร่างเทศบัญญัตินั้น ทั้งนี้ ให้ยึดถือหลักเกณฑ์ตามกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประโยชน์ของท้องถิ่นและประชาชน เป็นสำคัญ

คณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้ประกอบด้วยสมาชิกสภาเทศบาลซึ่งสภาเทศบาลเสนอจำนวนเจ็ดคน และบุคคลซึ่งเป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกสภาเทศบาลซึ่งนายกเทศมนตรีเสนอจำนวนเจ็ดคน โดยให้แต่งตั้งภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่สภาเทศบาลมีมติไม่รับหลักการ และให้กรรมการทั้งสิบสี่คนร่วมกันปรึกษาและเสนอบุคคล ซึ่งมีได้เป็นนายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี เลขานุการนายกเทศมนตรี ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี และมีได้เป็นสมาชิกสภาเทศบาลคนหนึ่ง ทำหน้าที่เป็นประธานกรรมการดังกล่าวภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่กรรมการครบจำนวนสิบสี่คน

ในกรณีที่ไม่สามารถเสนอบุคคลที่จะทำหน้าที่เป็นกรรมการหรือประธานกรรมการได้ภายในกำหนดเวลาตามวรรคสอง หรือกรรมการหรือประธานกรรมการไม่ปฏิบัติ หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดตั้งบุคคลซึ่งมิได้เป็นนายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี เลขานุการนายกเทศมนตรี ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี และมีได้เป็นสมาชิกสภาเทศบาลทำหน้าที่กรรมการหรือประธานกรรมการดังกล่าวให้ครบตามจำนวน

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งพิจารณาร่างเทศบัญญัติให้แล้วเสร็จภายใน สิบห้าวันนับตั้งแต่วันที่ได้แต่งตั้งประธานกรรมการในคราวแรก แล้วรายงานต่อผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีที่คณะกรรมการไม่สามารถพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ประธานกรรมการรวบรวมผลการพิจารณาแล้ววินิจฉัยชี้ขาดโดยเร็ว แล้วรายงานต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดส่งร่างเทศบัญญัติที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการหรือประธานกรรมการในวรรคสี่ให้นายกเทศมนตรีโดยเร็ว แล้วให้นายกเทศมนตรีเสนอร่างเทศบัญญัติดังกล่าวต่อสภาเทศบาลตามมาตรา ๖๑ ทวิ ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับร่างเทศบัญญัติจากผู้ว่าราชการจังหวัด หากนายกเทศมนตรีไม่เสนอร่างเทศบัญญัตินั้นต่อสภาเทศบาลภายในเวลาที่กำหนด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรายงานต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อสั่งให้นายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่ง”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๓๔ เพิ่มความเป็นมาตรา ๖๒ จัตวา **ไม่มีการแก้ไข**

มาตรา ๖๒ จัตวา **ไม่มีการแก้ไข**

มีกรรมาธิการขอสงวนความเห็นโดยขอให้เพิ่มความเป็นวรรคสองของมาตรา ๖๒ จัตวา และคณะกรรมการเห็นด้วยกับการเพิ่มความดังกล่าวในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร เป็นดังนี้

“ในการพิจารณาร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายของสภาเทศบาล การเสนอการแปรญัตติ หรือการกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้สมาชิกมีส่วนไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย จะกระทำมิได้”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการเพิ่มความเป็นวรรคสองของมาตรา ๖๒ จัตวา ของกรรมาธิการผู้สงวนความเห็นและคณะกรรมการในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร

มาตรา ๔๐ แก้ไขมาตรา ๖๘ **ไม่มีการแก้ไข**

มาตรา ๖๘ **ไม่มีการแก้ไข**

มาตรา ๔๑ แก้ไขมาตรา ๗๒ **ไม่มีการแก้ไข**

มาตรา ๗๒ **ไม่มีการแก้ไข**

มาตรา ๔๒ แก้ไขมาตรา ๗๓ **ไม่มีการแก้ไข**

มาตรา ๗๓ **ไม่มีการแก้ไข**

มาตรา ๔๓ **ไม่มีการแก้ไข**

มาตรา ๔๔

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔๕

ไม่มีการแก้ไข

เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างแล้ว
 ที่ประชุมได้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่งตามข้อบังคับการประชุมสมาชิกสภาผู้แทน
 ราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๑๖ โดยไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขอแก้ไขถ้อยคำแต่อย่างใด
 จึงเป็นอันจบการพิจารณาในวาระที่สอง

ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม

มติที่ประชุม ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่าง
 พระราชบัญญัติฉบับนี้ด้วยคะแนนเสียงเอกฉันท์ และส่งให้วุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไป

ส่วนที่ ๒

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติเทศบาล

พ.ศ. ๒๔๙๖

กับ

ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ (เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)

กับ

ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ (เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖</p> <hr/> <p style="text-align: center;">ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร. ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๙๖ เป็นปีที่ ๘ ในรัชกาลปัจจุบัน</p> <p>พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า</p> <p style="padding-left: 2em;">โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยเทศบาลให้เหมาะสมยิ่งขึ้น</p> <p>จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอม ของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้</p> <p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖"</p>	<p style="text-align: center;">ร่าง พระราชบัญญัติ เทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....</p> <hr/> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p style="padding-left: 2em;">โดยที่เป็นการสมควรที่จะเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยเทศบาล</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ...."</p>

<p>พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ (เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๔ เมื่อพ้นกำหนดเวลาหนึ่งปี นับแต่วันที่ให้มีพระราชกฤษฎีกายกฐานะท้องถิ่นใดเป็นเทศบาลแล้วห้ามมิให้ใช้กฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ในส่วนที่มีบัญญัติถึงการแต่งตั้ง กำนันผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน ในท้องถิ่นนั้น และให้บรรดาบุคคลที่เป็น กำนันผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน พ้นจากตำแหน่งและหน้าที่เฉพาะในเขตท้องถิ่นนั้นด้วย</p> <p>มาตรา ๕ การจัดตั้งเทศบาลภายหลังวันที่พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๔ ใช้บังคับ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติและวิทยฐานะตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ให้เป็นสมาชิกแห่งสภาเทศบาลนั้นในฐานะเป็นผู้เริ่มการ และให้นำบทบัญญัติว่าด้วยสภาเทศบาล และคณะเทศมนตรีมาใช้บังคับโดยอนุโลม เมื่อครบกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่สภาเทศบาลได้มีการประชุมกันครั้งแรก ให้สภาเทศบาลประกอบด้วยสมาชิกที่ราษฎรเลือกตั้งขึ้นตามมาตรา ๑๕</p> <p>ท้องถิ่นใดที่มีสภาพเป็นสุขาภิบาลอยู่แล้ว หากต่อมาได้มีการจัดตั้งขึ้นเป็นเทศบาล ก็ให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๕ โดยไม่ต้องมีการแต่งตั้งสมาชิกเป็นผู้เริ่มการตามวรรคแรก</p> <p>(ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และให้ใช้ความข้างต้นแทนตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๔</p>	<p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๔ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปี นับแต่วันที่ให้มีประกาศกระทรวงมหาดไทย ยกฐานะท้องถิ่นใดเป็นเทศบาลเมืองหรือเทศบาลนครแล้ว ห้ามมิให้ใช้กฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ในส่วนที่มีบัญญัติถึงการแต่งตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนันในท้องถิ่นนั้น และให้บรรดาบุคคลที่เป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน พ้นจากตำแหน่งและหน้าที่เฉพาะในเขตท้องถิ่นนั้น</p> <p>ในเขตเทศบาลตำบลใด ย้ำหนดความจำเป็นที่จะต้องมีตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล หรือสารวัตรกำนัน ให้รัฐมนตรีประกาศยกเลิกตำแหน่งดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษา”</p> <p>มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๕ เมื่อมีการจัดตั้งเทศบาลตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายว่าด้วยสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล ให้เลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้จัดตั้งเป็นเทศบาล</p> <p>ในระหว่างที่ไม่มีนายกเทศมนตรี ให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันที่จัดตั้งเทศบาลปฏิบัติหน้าที่ปลัดเทศบาล และให้ปฏิบัติหน้าที่นายกเทศมนตรีเท่าที่จำเป็นได้เป็นการชั่วคราว จนถึงวันประกาศผลการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี”</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ (เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา ๙ เทศบาลตำบล ได้แก่ ท้องถิ่นซึ่งมีพระราชกฤษฎีกายกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบล พระราชกฤษฎีกานั้นให้ระบุชื่อและเขตของเทศบาลไว้ด้วย</p> <p>มาตรา ๑๐ เทศบาลเมือง ได้แก่ ท้องถิ่นอันเป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัด หรือท้องถิ่นชุมนุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่หนึ่งหมื่นคนขึ้นไป ทั้งมีรายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่ อันต้องทำตามพระราชบัญญัตินี้ และซึ่งมีพระราชกฤษฎีกายกฐานะเป็นเทศบาลเมือง พระราชกฤษฎีกานั้นให้ระบุชื่อและเขตของเทศบาลไว้ด้วย</p> <p>(ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และให้ใช้ความข้างต้นแทนตามมาตรา ๓ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๓)</p> <p>มาตรา ๑๑ เทศบาลนคร ได้แก่ ท้องถิ่นชุมนุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่ห้าหมื่นคนขึ้นไป ทั้งมีรายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตามพระราชบัญญัตินี้ และซึ่งมีพระราชกฤษฎีกายกฐานะเป็นเทศบาลนคร พระราชกฤษฎีกานั้นให้ระบุชื่อและเขตของเทศบาลไว้ด้วย</p> <p>(ยกเลิกความในมาตรา ๑๑ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และให้ใช้ความข้างต้นแทนตามมาตรา ๓ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๓)</p> <p>มาตรา ๑๒ ภายใต้บังคับมาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ การเปลี่ยนชื่อเทศบาล หรือการเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาล ให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา</p>	<p>มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>"มาตรา ๙ เทศบาลตำบล ได้แก่ ท้องถิ่นซึ่งมีประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบล ประกาศกระทรวงมหาดไทยนั้นให้ระบุชื่อและเขตเทศบาลไว้ด้วย"</p> <p>มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>"มาตรา ๑๐ เทศบาลเมือง ได้แก่ ท้องถิ่นอันเป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัด หรือท้องถิ่นชุมนุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่หนึ่งหมื่นคนขึ้นไป ทั้งมีรายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตามพระราชบัญญัตินี้ และซึ่งมีประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะเป็นเทศบาลเมือง ประกาศกระทรวงมหาดไทยนั้นให้ระบุชื่อและเขตของเทศบาลไว้ด้วย"</p> <p>มาตรา ๑๑ เทศบาลนคร ได้แก่ ท้องถิ่นชุมนุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่ห้าหมื่นคนขึ้นไป ทั้งมีรายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตามพระราชบัญญัตินี้ และซึ่งมีประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะเป็นเทศบาลนคร ประกาศกระทรวงมหาดไทยนั้นให้ระบุชื่อและเขตของเทศบาลไว้ด้วย"</p> <p>มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>"มาตรา ๑๒ ภายใต้บังคับมาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ การเปลี่ยนชื่อเทศบาล หรือการเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาล ให้กระทำโดยประกาศกระทรวงมหาดไทย"</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ (เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>ให้กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน ในท้องถิ่นที่ได้เปลี่ยนแปลงเขตเป็นเทศบาลตามความในวรรคก่อน หมดอำนาจหน้าที่เฉพาะในเขตที่ได้เปลี่ยนแปลงนั้น นับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลใช้บังคับเป็นต้นไป</p> <p>(ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และให้ใช้ความข้างต้นแทนตามมาตรา ๔ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๙)</p> <p>มาตรา ๑๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๔ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ ท้องถิ่นซึ่งได้ยกฐานะเป็นเทศบาลแล้วอาจถูกเปลี่ยนแปลงฐานะหรือยุบเลิกได้โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา</p> <p>ท้องถิ่นที่ได้เปลี่ยนแปลงฐานะตามความในวรรคก่อน ให้พ้นจากสภาพแห่งเทศบาลเดิม นับแต่วันที่ได้ถูกเปลี่ยนแปลงฐานะเป็นต้นไป บรรดาทรัพย์สิน หนี้ สิทธิ และสิทธิเรียกร้องของเทศบาลเดิม ให้โอนไปเป็นของเทศบาลใหม่ในขณะเดียวกันนั้น และบรรดาเทศบัญญัติที่ได้ใช้บังคับอยู่ก่อนแล้ว คงให้ใช้บังคับต่อไป</p> <p>ในการยุบเลิกเทศบาล ให้ระบุถึงวิธีการจัดทรัพย์สินไว้ในพระราชกฤษฎีกานั้นด้วย</p> <p>มาตรา ๑๔ องค์การเทศบาลประกอบด้วยสภาเทศบาล และคณะกรรมการ หรือนายกเทศมนตรีแล้วแต่กรณี</p> <p>เทศบาลแห่งใดจะมีการบริหารในรูปแบบคณะกรรมการหรือนายกเทศมนตรีให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตเทศบาลแต่ละแห่งตามวิธีการที่กำหนดไว้ในบทบัญญัติมาตรานี้</p>	<p>ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลเมืองหรือเทศบาลนคร ให้กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน ในท้องถิ่นที่ได้เปลี่ยนแปลงเขตเป็นเทศบาลตามความในวรรคหนึ่งสิ้นสุดอำนาจหน้าที่เฉพาะในเขตที่ได้เปลี่ยนแปลงนั้น นับแต่วันที่ประกาศกระทรวงมหาดไทยเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลให้บังคับเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>"มาตรา ๑๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๔ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ ท้องถิ่นซึ่งได้ยกฐานะเป็นเทศบาลแล้วอาจถูกเปลี่ยนแปลงฐานะหรือยุบเลิกได้โดยทำเป็นประกาศกระทรวงมหาดไทย</p> <p>ท้องถิ่นที่ได้เปลี่ยนแปลงฐานะตามความในวรรคหนึ่ง ให้พ้นจากสภาพแห่งเทศบาลเดิม นับแต่วันที่ได้ถูกเปลี่ยนแปลงฐานะเป็นต้นไป บรรดาทรัพย์สิน หนี้ สิทธิ และสิทธิเรียกร้องของเทศบาลเดิม ให้โอนไปเป็นของเทศบาลใหม่ในขณะเดียวกันนั้น และบรรดาเทศบัญญัติที่ได้ใช้บังคับอยู่ก่อนแล้ว คงให้ใช้บังคับต่อไป</p> <p>ในการยุบเลิกเทศบาล ให้ระบุถึงวิธีการจัดทรัพย์สินไว้ในประกาศกระทรวงมหาดไทยนั้นด้วย"</p> <p>มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>"มาตรา ๑๔ องค์การเทศบาลประกอบด้วยสภาเทศบาล และนายกเทศมนตรี"</p>

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ (เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลในเขตเทศบาลใดจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลในเขตเทศบาลนั้นมีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อให้จัดทำประชามติในเขตเทศบาลนั้นว่าจะกำหนดให้การบริหารเทศบาลใช้รูปแบบคณะเทศมนตรีหรือนายกเทศมนตรี ผลของประชามติให้นำมาใช้เมื่อมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเป็นการทั่วไปในคราวถัดไปจากวันที่มีการออกเสียงประชามติ และให้ใช้รูปแบบการบริหารตามผลประชามตินั้นตลอดไปจนกว่าจะมีการออกเสียงประชามติของผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลในเขตเทศบาลนั้นให้เปลี่ยนแปลงรูปแบบการบริหารเทศบาลเป็นอย่างอื่น</p> <p>การร้องขอให้ทำประชามติตามวรรคสามต้องเสนอต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อนครบวาระของสภาเทศบาลที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในขณะนั้นไม่น้อยกว่าสามร้อยหกสิบวัน และจะกระทำในวาระของสภาเทศบาลหนึ่งได้เพียงครั้งเดียว</p> <p>ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลในเขตเทศบาลนั้นเป็นผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติ ทั้งนี้ หายหลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำประชามติที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด</p> <p>ในกรณีที่ผลประชามติในเขตเทศบาลใดแสดงความเห็นให้มีการบริหารในรูปแบบ คณะเทศมนตรีให้บังคับตามบทที่ ๒ คณะเทศมนตรี และไม่ง่ายบทที่ ๒ ทวิ นายกเทศมนตรีมาใช้บังคับ</p> <p>ในกรณีที่ผลประชามติในเขตเทศบาลใดแสดงความเห็นให้มีการบริหารในรูปแบบนายกเทศมนตรีให้บังคับตามบทที่ ๒ ทวิ นายกเทศมนตรี และไม่ง่ายบทที่ ๒ คณะเทศมนตรีมาใช้บังคับ</p> <p>(ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และให้ใช้ความข้างต้นแทนตามมาตรา ๔ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๓)</p> <p>มาตรา ๑๕ สภาเทศบาลประกอบด้วยสมาชิกสภาเทศบาลซึ่งเลือกตั้งโดยราษฎรมีสิทธิเลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล ตามจำนวนดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) สภาเทศบาลตำบล ประกอบด้วยสมาชิกจำนวนสิบสองคน (๒) สภาเทศบาลเมือง ประกอบด้วยสมาชิกจำนวนสิบแปดคน (๓) สภาเทศบาลนคร ประกอบด้วยสมาชิกจำนวนยี่สิบสี่คน</p>	<p>มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>มาตรา ๑๕ สภาเทศบาลประกอบด้วยสมาชิกสภาเทศบาลซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ตามจำนวนดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) สภาเทศบาลตำบล ประกอบด้วยสมาชิกจำนวนสิบสองคน (๒) สภาเทศบาลเมือง ประกอบด้วยสมาชิกจำนวนสิบแปดคน (๓) สภาเทศบาลนคร ประกอบด้วยสมาชิกจำนวนยี่สิบสี่คน</p>

<p>พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ (เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>ในกรณีที่ตำแหน่งสมาชิกว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใดและยังมิได้มีการเลือกตั้งสมาชิกขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้สภาเทศบาลประกอบด้วยสมาชิกเท่าที่มีอยู่</p> <p>(ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความข้างต้นแทน ตามมาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๓)</p> <p>มาตรา ๑๖ สมาชิกสภาเทศบาลให้อยู่ในตำแหน่งได้คราวละสี่ปี ถ้าตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลว่างลงเพราะเหตุอื่นนอกจากถึงคราวออกตามวาระ ให้เลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลขึ้นแทนภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ตำแหน่งนั้นว่างลง เว้นแต่วาระของสมาชิกสภาเทศบาลจะเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน</p> <p>สมาชิกสภาเทศบาลผู้เข้ามาแทนตามวรรคหนึ่งให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระของผู้ซึ่งตนแทน (ยกเลิกความในมาตรา ๑๖ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความข้างต้นแทน ตามมาตรา ๓ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๖)</p>	<p>ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาเทศบาล นอกจากต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นแล้ว จะต้องไม่เป็นผู้ที่พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น หรือที่ปรึกษาหรือเลขาธิการของผู้บริหารท้องถิ่น เพราะเหตุมีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาหรือกิจการที่กระทำกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันสมัครเลือกตั้ง</p> <p>ในกรณีที่ตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใดและยังมิได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้สภาเทศบาลประกอบด้วยสมาชิกสภาเทศบาลเท่าที่มีอยู่</p> <p>มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปในแทน</p> <p>มาตรา ๑๖ สมาชิกสภาเทศบาลให้อยู่ในตำแหน่งได้คราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง</p> <p>ถ้าตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลว่างลงเพราะเหตุอื่นนอกจากถึงคราวออกตามวาระหรือมีการยุบสภา ให้เลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลขึ้นแทนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น</p> <p>สมาชิกสภาเทศบาลผู้เข้ามาแทนให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระของผู้ซึ่งตนแทน"</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ (เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา ๑๘ ทวิ สมาชิกสภาเทศบาลต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่เทศบาลเป็นผู้สัญญา หรือในกิจการที่กระทำให้แก่เทศบาลหรือที่เทศบาลจะกระทำ (ความในมาตรา ๑๘ ทวิ ถูกเพิ่มเติมโดย มาตรา ๔ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๑)</p> <p>มาตรา ๑๘ สมาชิกสภาของสมาชิกสภาเทศบาลสิ้นสุดลงเมื่อ</p> <p>(๑) ถึงคราวออกตามวาระ หรือมีการยุบสภาเทศบาล</p> <p>(๒) ตาย</p> <p>(๓) ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อผู้ว่าราชการจังหวัด</p> <p>(๔) ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้สมัครรับเลือกตั้งตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล</p> <p>(๕) ขาดประชุมสภาเทศบาลสามครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุอันสมควร</p> <p>(๖) กระทำการอื่นต้องห้ามตามมาตรา ๑๘ ทวิ</p> <p>(๗) สภาเทศบาลมีมติให้ออกจากตำแหน่ง โดยเห็นว่ามีความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียหรือก่อความไม่สงบเรียบร้อยแก่เทศบาลหรือกระทำการอันเสื่อมเสียประโยชน์ของสภาเทศบาล มติให้สมาชิกสภาเทศบาลออกจากตำแหน่งต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่</p> <p>(๘) ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลได้ลงคะแนนเสียงให้พ้นจากตำแหน่งตามกฎหมายเกี่ยวกับการลงคะแนนเสียงให้สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่ง</p> <p>เมื่อมีการตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดของสมาชิกสภาเทศบาลผู้ใดสิ้นสุดลงตาม (๔) (๕) หรือ (๖) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนและวินิจฉัยโดยเร็ว</p>	<p>มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘ ทวิ และมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>มาตรา ๑๘ ทวิ สมาชิกสภาเทศบาลต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่เทศบาลเป็นผู้สัญญาหรือในกิจการที่กระทำให้แก่เทศบาลนั้น หรือที่เทศบาลนั้นจะกระทำ</p> <p>มาตรา ๑๘ สมาชิกสภาของสมาชิกสภาเทศบาลสิ้นสุดลง เมื่อ</p> <p>(๑) ถึงคราวออกตามวาระ หรือมีการยุบสภาเทศบาล</p> <p>(๒) ตาย</p> <p>(๓) ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อผู้ว่าราชการจังหวัด</p> <p>(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๕ วรรคสอง</p> <p>(๕) ขาดประชุมสภาเทศบาลสามครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุอันสมควร</p> <p>(๖) กระทำการอันต้องห้ามตามมาตรา ๑๘ ทวิ</p> <p>(๗) สภาเทศบาลมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง โดยเห็นว่ามีความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียหรือก่อความไม่สงบเรียบร้อยแก่เทศบาลหรือกระทำการอันเสื่อมเสียประโยชน์ของสภาเทศบาล โดยมีสมาชิกสภาเทศบาลจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกสภาเทศบาลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ยื่นข้อเสนอกับสภาเทศบาลพิจารณา และมติดังกล่าวต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกสภาเทศบาลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ทั้งนี้ ให้สมาชิกสภาเทศบาลนับแต่วันที่สภาเทศบาลมีมติ</p> <p>(๘) ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหมดลงคะแนนเสียง เห็นว่าสมาชิกสภาเทศบาลผู้ใดไม่สมควรดำรงตำแหน่งต่อไปตามกฎหมายว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น</p> <p>เมื่อมีโศกสลดภัยเกี่ยวกับสมาชิกสภาของสมาชิกสภาเทศบาลผู้ใดสิ้นสุดลงตาม (๔) (๕) หรือ (๖) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนและวินิจฉัยโดยเร็ว คำวินิจฉัยของผู้ว่าราชการจังหวัดให้เป็นที่สุด</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ (เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>ในกรณีสมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลสิ้นสุดลงตาม (๘) พร้อมกับทั้งหมดให้ถือว่าเป็นการยุบสภาเทศบาล</p> <p>(ยกเลิกความในมาตรา ๑๙ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๙ และให้ใช้ความข้างต้นแทน ตามมาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒)</p> <p>มาตรา ๒๐ สภาเทศบาลมีประธานสภาคนหนึ่ง และรองประธานสภาคนหนึ่ง ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากสมาชิกสภาเทศบาล ตามมติของสภาเทศบาล</p> <p>ประธานสภาเทศบาลและรองประธานสภาเทศบาลอยู่ในตำแหน่งจนครบอายุของสภาเทศบาล หรือมีการยุบสภาเทศบาล หรือถือว่ามีการยุบสภาเทศบาลตามมาตรา ๑๙ วรรคสาม (ความในมาตรา ๒๐ วรรคสอง ถูกเพิ่มเติมโดย มาตรา ๖ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๓)</p> <p>มาตรา ๒๐ ทวิ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๐ วรรคสอง ประธานสภาเทศบาลและรองประธานสภาเทศบาลพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ</p> <p>(๒) ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อผู้ว่าราชการจังหวัด</p> <p>(๓) พ้นจากสมาชิกภาพแห่งสภาเทศบาล</p> <p>(ความในมาตรา ๒๐ ทวิ ถูกเพิ่มเติมโดย มาตรา ๗ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๓)</p>	<p>ในกรณีที่มาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลสิ้นสุดลงตาม (๘) พร้อมกับทั้งหมดให้ถือว่าเป็นการยุบสภาเทศบาล"</p> <p>มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>"ประธานสภาเทศบาลและรองประธานสภาเทศบาลดำรงตำแหน่งจนครบอายุของสภาเทศบาล"</p> <p>มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>มาตรา ๒๐ ทวิ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๐ วรรคสอง ประธานสภาเทศบาลและรองประธานสภาเทศบาลพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ</p> <p>(๑) ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อผู้ว่าราชการจังหวัด</p> <p>(๒) สิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาล</p> <p>(๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งให้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๗๘</p> <p>(๔) สภาเทศบาลมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง โดยเห็นว่ามีความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ศรีแห่งสภาเทศบาล ปฏิบัติการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน หรือละเลยไม่ปฏิบัติการหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ โดยมีสมาชิกสภาเทศบาลจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกสภาเทศบาลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่เข้าชื่อเสนอ</p>

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ (เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>มาตรา ๒๔ ในปีหนึ่งให้มีสมัยประชุมสามัญสองสมัยหรือหลายสมัยแล้วแต่เทศบาลจะกำหนด แต่ต้องไม่เกินสี่สมัย วันเริ่มสมัยประชุมสามัญประจำปีให้เทศบาลกำหนด</p> <p>การประชุมสภาเทศบาลครั้งแรก ต้องกำหนดให้สมาชิกเข้ามาประชุมภายในเก้าสิบวันนับแต่การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเสร็จแล้ว</p> <p>สมัยประชุมสามัญสมัยหนึ่ง ๆ ให้มีกำหนดไม่เกินสิบห้าวัน แต่ถ้าจะขยายเวลาออกไปอีก จะต้องได้รับอนุญาตจากผู้ว่าราชการจังหวัด</p>	<p>ให้สภาเทศบาลพิจารณา และมติดังกล่าวต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกสภาเทศบาลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ทั้งนี้ ให้พ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่สภาเทศบาลมีมติ</p> <p>ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งประธานสภาเทศบาลหรือรองประธานสภาเทศบาลตาม (๓) หรือ (๔) จะดำรงตำแหน่งประธานสภาเทศบาลหรือรองประธานสภาเทศบาลอีกไม่ได้ตลอดอายุของสภาเทศบาลนั้น</p> <p>ให้ประธานสภาเทศบาล หรือรองประธานสภาเทศบาลที่ได้รับเลือกใหม่อยู่ในตำแหน่งตามวาระของผู้ซึ่งตนแทน</p> <p>มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>"มาตรา ๒๔ ในปีหนึ่งให้มีสมัยประชุมสามัญสองสมัยหรือหลายสมัย แล้วแต่สภาเทศบาลจะกำหนด แต่ต้องไม่เกินสี่สมัย วันเริ่มประชุมสามัญสามัญประจำปีให้สภาเทศบาลกำหนด</p> <p>ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องกำหนดให้สมาชิกสภาเทศบาลได้มาประชุมสภาเทศบาลครั้งแรกภายในสิบห้าวันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล และให้ที่ประชุมเลือกประธานสภาเทศบาลและรองประธานสภาเทศบาล</p> <p>กรณีที่สภาเทศบาลไม่อาจจัดให้มีการประชุมครั้งแรกได้ตามกำหนดเวลาในวรรคสอง หรือมีการประชุมสภาเทศบาลแต่ไม่อาจเลือกประธานสภาเทศบาลได้ ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้มีคำสั่งยุบสภาเทศบาล</p> <p>สมัยประชุมสามัญสมัยหนึ่ง ๆ ให้มีกำหนดไม่เกินสามสิบวัน แต่ถ้าจะขยายเวลาออกไปอีก จะต้องได้รับอนุญาตจากผู้ว่าราชการจังหวัด"</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๙๖ (เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา ๓๐ การประชุมของสภาเทศบาลย่อมเป็นการเปิดเผยตามลักษณะ ที่จะได้กำหนดไว้ในระเบียบข้อบังคับการประชุมสภาเทศบาล</p> <p>เมื่อคณะเทศมนตรี หรือสมาชิกสภาเทศบาลรวมกันไม่ต่ำกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกที่มีประชุม ร้องขอให้ทำการประชุมลับ ก็ให้ประธานสภาเทศบาลดำเนินการประชุมลับได้โดยไม่ต้องขอมติที่ประชุม</p> <p>มาตรา ๓๑ ในที่ประชุมสภาเทศบาล สมาชิกย่อมมีสิทธิตั้งกระทู้ถามคณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีในข้อความใด ๆ อันเกี่ยวกับการงานในหน้าที่ได้ แต่คณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีย่อมทรงไว้ซึ่งสิทธิที่จะไม่ตอบ เมื่อเห็นว่าข้อความนั้น ๆ ยังไม่ควรเปิดเผยเพราะเกี่ยวกับความปลอดภัย หรือประโยชน์สำคัญของเทศบาล</p> <p>มาตรา ๓๒ สภาเทศบาลมีอำนาจเลือกสมาชิกสภาเทศบาลตั้งเป็นคณะกรรมการสามัญของสภาเทศบาล และมีอำนาจเลือกบุคคลผู้เป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกตั้งเป็นคณะกรรมการวิสามัญของสภาเทศบาลเพื่อกระทำการหรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาเทศบาล แล้วรายงานต่อสภาเทศบาล</p> <p>ในการตั้งคณะกรรมการวิสามัญตามวรรคหนึ่ง นายกเทศมนตรีมีสิทธิเสนอชื่อบุคคล ผู้เป็นหรือมิได้เป็นสมาชิก เพื่อให้สภาเทศบาลแต่งตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการวิสามัญ ได้ไม่เกินหนึ่งในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมด</p> <p>คณะกรรมการที่สภาเทศบาลตั้งขึ้นตามวรรคหนึ่งจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้</p> <p>(ยกเลิกความในมาตรา ๓๒ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๕๙๖ และให้ใช้ความข้างต้นแทนตามมาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๙๓)</p>	<p>มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๙๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>"เมื่อนายกเทศมนตรี หรือสมาชิกสภาเทศบาลรวมกันไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกที่มีประชุมร้องขอให้ทำการประชุมลับ ก็ให้ประธานสภาเทศบาลดำเนินการประชุมลับได้โดยไม่ต้องขอมติที่ประชุม"</p> <p>มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๙๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>"มาตรา ๓๑ ในที่ประชุมสภาเทศบาล สมาชิกสภาเทศบาลมีสิทธิตั้งกระทู้ถามนายกเทศมนตรีหรือรองนายกเทศมนตรีในข้อความใด ๆ อันเกี่ยวกับการงานในหน้าที่ได้ แต่นายกเทศมนตรีหรือรองนายกเทศมนตรีมีสิทธิที่จะไม่ตอบ เมื่อเห็นว่าข้อความนั้น ๆ ยังไม่ควรเปิดเผยเพราะเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของเทศบาล"</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ (เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา ๓๒ ทวิ ในกรณีที่มีการในเรื่องใดจากกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของเทศบาลหรือประชาชนในท้องถิ่น สมาชิกสภาเทศบาลจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิก เท่าที่มีอยู่หรือ คณะเทศมนตรีอาจเสนอต่อประธานสภาเทศบาลเพื่อให้มีการออกเสียงประชามติในท้องถิ่นได้ และประกาศให้ประชาชนทราบ</p> <p>การออกเสียงประชามติต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์ในการขอปรึกษาความเห็นของประชาชนว่าจะเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบกิจการสำคัญในเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามวรรคหนึ่ง ซึ่งมีใช้เรื่องที่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมายการออกเสียงประชามติที่เกี่ยวกับตัวบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือคณะบุคคลใดบุคคลหนึ่ง โดยเฉพาะจะกระทำมิได้</p> <p>บุคคลผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลย่อมมีสิทธิออกเสียงประชามติ</p> <p>การออกเสียงประชามติตามมาตรา นี้ให้มีผลเป็นเพียงการให้คำปรึกษาแก่สภาเทศบาลหรือ คณะเทศมนตรีในเรื่องนั้น</p> <p>หลักเกณฑ์และวิธีการออกเสียงประชามติให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด (ความในมาตรา ๓๒ ทวิ ถูกเพิ่มเติมโดย มาตรา ๑๐ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๓)</p> <p>มาตรา ๓๕ สมาชิกสภาเทศบาลไม่ต่ำกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกที่อยู่ในตำแหน่งมี สิทธิที่จะรวมกันทำคำร้องยื่นต่อนายอำเภอ ในกรณีแห่งเทศบาลตำบล หรือผู้ว่าราชการจังหวัดใน กรณีแห่งเทศบาลเมือง หรือเทศบาลนครว่า คณะเทศมนตรี หรือเทศมนตรีผู้ปฏิบัติราชการฝ่าฝืนต่อ ความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน ละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วย อำนาจหน้าที่ หรือมีความประพฤติอันจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่งหรือแก่เทศบาล หรือแก่ราชการ เมื่อนายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี ได้รับคำร้องนั้นให้พิจารณา ว่าจะสมควรเรียกประชุมสมาชิกสภาเทศบาลหรือไม่ ถ้าเป็นการสมควรก็ให้เรียกประชุมสมาชิก สภาเทศบาลและคณะเทศมนตรี เพื่อให้มีการอภิปรายเกี่ยวกับคำร้องนั้นว่า สมควรจะส่งไปยัง</p>	<p>มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๒ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>"มาตรา ๓๒ ทวิ ในกรณีที่มีการในเรื่องใดจากกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของเทศบาลหรือประชาชนในท้องถิ่น สมาชิกสภาเทศบาลจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกเท่าที่มีอยู่ หรือนายกเทศมนตรีอาจเสนอต่อประธานสภาเทศบาลเพื่อให้มีการออกเสียงประชามติในท้องถิ่นได้ และประกาศให้ประชาชนทราบ</p> <p>การออกเสียงประชามติต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์ในการขอปรึกษาความเห็นของประชาชนว่าจะเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบกิจการสำคัญในเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามวรรคหนึ่ง ซึ่งมีใช้เรื่องที่ขัดหรือแย้ง ต่อกฎหมาย การออกเสียงประชามติที่เกี่ยวกับตัวบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือคณะบุคคลใดคณะบุคคลหนึ่ง โดยเฉพาะจะกระทำมิได้</p> <p>บุคคลผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลย่อมมีสิทธิออกเสียงประชามติ</p> <p>การออกเสียงประชามติตามมาตรา นี้ให้มีผลเป็นเพียงการให้คำปรึกษาแก่สภาเทศบาล หรือนายกเทศมนตรีในเรื่องนั้น</p> <p>หลักเกณฑ์และวิธีการออกเสียงประชามติให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการออกเสียงประชามติ"</p> <p>มาตรา ๑๙ ให้ยกเลิกมาตรา ๓๕ และมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖</p>

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖
(เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)

กระทรวงมหาดไทยหรือไม่ เมื่อที่ประชุมมีมติอย่างใด ให้นายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี ปฏิบัติไปตามมตินั้น

การประชุมตามความในวรรคก่อนให้เป็นการประชุมลับโดยให้นายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี เป็นประธาน การลงมติวินิจฉัยข้อปรึกษาในการประชุมนี้ ให้กระทำโดยวิธีลงคะแนนลับ

ระเบียบการประชุมนั้น ให้ใช้ระเบียบข้อบังคับการประชุมสภาเทศบาลโดยอนุโลม แต่ต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่ต่ำกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกที่อยู่ในตำแหน่ง จึงจะเป็นองค์ประชุม

มาตรา ๓๕ เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้รับคำร้องตามความในมาตราก่อนแล้ว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจสั่งให้ยกคำร้องนั้นเสีย หรือสั่งให้เทศมนตรีทั้งคณะหรือเทศมนตรีผู้ใดออกจากตำแหน่งได้ เพื่อประโยชน์ในการนี้ จะสั่งให้มีการสอบสวนก่อนก็ได้

บทที่ ๒
คณะเทศมนตรี

มาตรา ๓๖ ในกรณีที่ประชาชนในเขตเทศบาลได้ออกเสียงแสดงประชามติให้การบริหารเทศบาลในรูปแบบคณะเทศมนตรี ให้เทศบาลนั้นมีคณะเทศมนตรี ประกอบด้วย นายกเทศมนตรีคนหนึ่งและเทศมนตรีตามจำนวนดังนี้

- (๑) เทศบาลตำบล ให้มีเทศมนตรีไม่เกินสองคน
- (๒) เทศบาลเมือง ให้มีเทศมนตรีไม่เกินสามคน
- (๓) เทศบาลนคร ให้มีเทศมนตรีไม่เกินสี่คน

(ยกเลิกชื่อส่วนที่ ๒ คณะเทศมนตรี และมาตรา ๓๖ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และให้ใช้ความข้างต้นแทน ตามมาตรา ๑๑ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๓)

มาตรา ๓๗ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเป็นนายกเทศมนตรีและเทศมนตรีด้วยความเห็นชอบสภาเทศบาล

มาตรา ๓๘ เมื่อประธานหรือรองประธานสภาเทศบาลผู้ใดได้รับแต่งตั้งเป็นนายกเทศมนตรีหรือเทศมนตรี ให้พ้นจากตำแหน่งประธานหรือรองประธานสภาเทศบาลนั้น

ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

มาตรา ๒๐ ให้ยกเลิกบทที่ ๒ คณะเทศมนตรี และมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๓

มาตรา ๒๑ ให้ยกเลิกมาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล

พ.ศ. ๒๕๕๖

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๖ (เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา ๓๙ ให้คณะเทศมนตรีควบคุมและรับผิดชอบในการบริหารกิจการของเทศบาลตามกฎหมาย โดยมีนายกเทศมนตรีเป็นหัวหน้า</p> <p>ในกรณีที่นายกเทศมนตรีไม่อาจบริหารกิจการได้ ให้นายกเทศมนตรีตั้งเทศมนตรีผู้หนึ่งทำการแทน</p> <p>การสั่ง การอนุญาต การให้อนุมัติหรือการปฏิบัติกิจการที่คณะเทศมนตรีหรือนายกเทศมนตรีจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมายใด ถ้ากฎหมายนั้นมีบัญญัติในเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น คณะเทศมนตรีหรือนายกเทศมนตรีอาจมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้นายกเทศมนตรีเทศมนตรี ปลัดเทศบาล หรือรองปลัดเทศบาลทำการแทนคณะเทศมนตรีหรือนายกเทศมนตรีแล้วแต่กรณีได้ และในกรณีได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะมอบอำนาจให้พนักงานเทศบาลตั้งแต่ตำแหน่งหัวหน้าแผนกขึ้นไปทำการแทนก็ได้</p> <p>(ยกเลิกความในมาตรา ๖๙ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ใช้ความข้างต้นแทนตามมาตรา ๓ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๐)</p> <p>มาตรา ๔๐ ถ้าในเขตเทศบาลใด รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเห็นเป็นการสมควรให้นายกเทศมนตรี เทศมนตรี ปลัดเทศบาล รองปลัดเทศบาล หรือหัวหน้าแขวงในเขตเทศบาลนั้นมีอำนาจเปรียบเทียบคดีละเมิดเทศบัญญัติได้ ก็ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา</p> <p>ในการเปรียบเทียบคดีตามวรรคหนึ่ง ให้นำบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม เมื่อได้เปรียบเทียบคดีแล้ว ให้รีบส่งบันทึกการเปรียบเทียบพร้อมด้วยสำนวนไปยังพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบแห่งเขตท้องที่ซึ่งเทศบาลนั้นตั้งอยู่เพื่อดำเนินการต่อไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาโดยมิชักช้า</p> <p>(ยกเลิกความในมาตรา ๔๐ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ใช้ความข้างต้นแทนตามมาตรา ๔ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๐)</p> <p>มาตรา ๔๑ เมื่อพ้นกำหนดเวลาที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔ แล้ว ให้นายกเทศมนตรี และเทศมนตรีมีอำนาจหน้าที่อย่างเดียวกับอำนาจหน้าที่ของกำนันและผู้ใหญ่บ้านบรรดาที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการปกครองท้องที่หรือกฎหมายอื่นเท่าที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาเห็นสมควร และได้กำหนดขึ้นไว้โดยกฎกระทรวง</p>	<p style="text-align: center;">มาตรา ๒๒ ให้ยกเลิกมาตรา ๓๙ และมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๐</p> <p style="text-align: center;">มาตรา ๒๓ ให้ยกเลิกมาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๖</p>

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๙๖ (เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>มาตรา ๔๒ ให้เทศบาลมีพนักงานเทศบาลและจัดแบ่งการบริหารออกเป็นส่วนต่าง ๆ ตามปริมาณ และคุณภาพของงาน โดยมีปลัดเทศบาลเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบในงานประจำทั่วไปของเทศบาล</p> <p>มาตรา ๔๓ ระเบียบพนักงานเทศบาลให้ตราขึ้นเป็นพระราชกฤษฎีกา</p> <p>มาตรา ๔๔ ในกฏปฏิบัติหน้าที่ให้ถือว่า นายกเทศมนตรี เทศมนตรี และพนักงานเทศบาลมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามความหมายแห่งกฎหมายลักษณะอาญา</p> <p>มาตรา ๔๕ เทศมนตรีที่ถึงคะณะพ้นจากตำแหน่งเมื่อ</p> <p>(๑) สมาชิกสภาเทศบาลถึงคราวออกตามวาระ</p> <p>(๒) มีอายุครบสภาเทศบาล</p> <p>(๓) สมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลสิ้นสุดลงพร้อมกันทั้งหมดตามมาตรา ๑๙ (๔)</p> <p>(๔) สภาเทศบาลไม่รับหลักการแห่งร่างเทศบัญญัติงบประมาณและผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นชอบด้วยกับสภาเทศบาล หรือสภาเทศบาลไม่รับหลักการแห่งร่างเทศบัญญัติงบประมาณ ตรีจะแนบเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกสภาเทศบาลที่อยู่ในตำแหน่ง</p> <p>(๕) ความเป็นเทศมนตรีของนายกเทศมนตรีสิ้นสุดลง หรือคะณะเทศมนตรีลาออก หรือ</p> <p>(๖) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งให้เทศมนตรีที่ถึงคะณะออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๕ หรือมาตรา ๑๓</p> <p>ในกรณีที่เทศมนตรีที่ถึงคะณะพ้นจากตำแหน่งตาม (๑) (๔) หรือ (๕) คะณะเทศมนตรีที่พ้นจากตำแหน่งต้องอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินกิจการต่อไปจนกว่าคะณะเทศมนตรีที่แต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่</p> <p>เมื่อเทศมนตรีที่ถึงคะณะพ้นจากตำแหน่งตาม (๕) (๕) หรือ (๖) ให้สภาเทศบาลเลือกสมาชิกสภาเทศบาลเป็นคะณะเทศมนตรีขึ้นใหม่แล้วเสนอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่คะณะเทศมนตรีออกจากตำแหน่ง และถ้าพ้นกำหนดเวลายสิบห้าวันแล้ว ไม่อาจแต่งตั้งคะณะเทศมนตรีได้โดยมีสาเหตุสำคัญจากสภาเทศบาลให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อยุบสภาเทศบาล</p>	<p>มาตรา ๒๓ ให้ยกเลิกมาตรา ๔๕ มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๖๓</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ (เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งยุบสภาเทศบาลตามวรรคสาม หรือเทศมนตรีซึ่ง คณะพนักงานตำแหน่งตาม (๒) หรือ (๓) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งข้าราชการหรือพนักงานของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนั้น เป็นคณะเทศมนตรีเพื่อดำเนินการชั่วคราว จนกว่าคณะ เทศมนตรีที่แต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่</p> <p>ในระหว่างที่ไม่มีคณะเทศมนตรี ให้ปลัดเทศบาลปฏิบัติหน้าที่นายกเทศมนตรีเป็นการชั่วคราว เท่าที่จำเป็นได้จนกว่าคณะเทศมนตรีที่แต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่</p> <p>(ยกเลิกความในมาตรา ๔๕ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๑๕ และให้ใช้ความข้างต้นแทน ตามมาตรา ๖ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒)</p> <p>มาตรา ๔๖ นอกจากที่ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๕ แล้ว ความเป็นเทศมนตรีจะสิ้นสุดลง เฉพาะตัวเมื่อ</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) พ้นจากสมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาล (๒) ลาออก โดยยื่นใบลาออกต่อผู้ว่าราชการจังหวัด (๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งให้ออกตามมาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๗๓ (๔) ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลได้ลงคะแนนเสียงให้พ้นจากตำแหน่งตามกฎหมาย <p>เกี่ยวกับการลงคะแนนเสียงให้สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่ง</p> <p>(ยกเลิกความในมาตรา ๔๖ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๕ และให้ใช้ความข้างต้นแทน ตามมาตรา ๘ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒)</p> <p>มาตรา ๔๗ คณะเทศมนตรี หรือเทศมนตรีซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้สั่งให้ออก จากตำแหน่ง หรือเทศมนตรีที่พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๔๖ (๔) จะเป็นนายกเทศมนตรีหรือ เทศมนตรีต่อความของสภาเทศบาลนั้นอีกไม่ได้</p> <p>(ยกเลิกความในมาตรา ๔๗ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๕ และให้ใช้ความข้างต้นแทน ตามมาตรา ๘ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒)</p>	

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๖ (เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา ๔๘ เมื่อคณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีถูกกล่าวหาว่า ปฏิบัติการณ์ผิดต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน ละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการณ์ไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือมีความประพฤติในทางจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่ง หรือแก่เทศบาลหรือราชการ เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้สอบสวนแล้วเห็นว่า จะให้คงอยู่ในตำแหน่งในระหว่างการสอบสวนจะเป็นการเสียหายแก่เทศบาล ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจที่จะสั่งพักคณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีได้ ไม่เกินสามสิบวัน แล้วให้รับรายงานการสั่งพักไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ภายในกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันสั่งพัก เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้สอบสวนเสร็จแล้วให้รับรายงานผลการสอบสวนไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อพิจารณาสั่งกำหนดโทษตามที่เห็นสมควร</p> <p>ถ้าการสอบสวนไม่เสร็จสิ้นภายในกำหนดเวลาตามความในวรรคก่อน ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดขออนุวัติขยายกำหนดเวลาสั่งพักไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยอาจสั่งขยายเวลาออกไปอีกไม่เกินหกสิบวัน เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวนี้แล้ว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมิได้สั่งการอย่างใดก็ได้ให้คณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีที่ถูกสั่งพัก กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ตามเดิม</p> <p>คณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีที่ถูกผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งพัก อาจอุทธรณ์คำสั่งไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ โดยยื่นอุทธรณ์ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดส่งเรื่องอุทธรณ์ไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ภายในกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับคำอุทธรณ์นั้น</p> <p>ในกรณีที่คณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีถูกสั่งพักตามวรรคหนึ่งให้สภาเทศบาลเลือกสมาชิกสภาเทศบาลมีจำนวนเท่ากับผู้ที่ถูกสั่งพัก แล้วเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อแต่งตั้งเป็นคณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีการสั่งพักเพื่อดำเนินกิจการในหน้าที่แทนชั่วคราว ถ้าพ้นกำหนดสิบห้าวันแล้วไม่อาจแต่งตั้งคณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีได้ โดยมีสาเหตุสำคัญจากสภาเทศบาลและผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่าคณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีที่เหลืออยู่ไม่อาจบริหารกิจการของเทศบาลต่อไปได้ ให้เสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยยุบสภาเทศบาล</p> <p>(ข-เลิกความในมาตรา ๔๘ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ใช้ความข้างต้นแทนตามมาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๒)</p>	

<p>พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ (เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา ๔๘ ทวิ ในกรณีที่ประชาชนในเขตเทศบาลได้ออกเสียงแสดงประชามติให้การ บริหารในเขตเทศบาลใช้รูปแบบนายกเทศมนตรี ให้เทศบาลนั้นมีนายกเทศมนตรีคนหนึ่ง ซึ่งเลือกตั้ง โดยราษฎรมีสถิติเลือกตั้งในเขตเทศบาล การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีให้กระทำโดยวิธีออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ หลักเกณฑ์และวิธีการสมัครรับเลือกตั้งและการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีให้เป็นไปตาม กฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น</p> <p>มาตรา ๔๘ ตริ บุคคลผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ เป็นผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้งนายกเทศมนตรี (๑) มีสัญชาติไทย แต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติต้องได้สัญชาติไทยมาแล้ว ไม่น้อยกว่าห้าปี (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ในวันที่ ๑ มกราคมของปีที่มีการเลือกตั้ง และ (๓) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเทศบาลเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันเลือกตั้ง มาตรา ๔๘ จัตวา บุคคลผู้มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ในวันเลือกตั้ง เป็นบุคคล ต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งนายกเทศมนตรี (๑) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ (๒) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช (๓) ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย (๔) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง</p>	<p>มาตรา ๒๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๘ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ ความต่อไปนี้แทน</p> <p>"มาตรา ๔๘ ทวิ ให้เทศบาลมีนายกเทศมนตรีคนหนึ่งซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรง ของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น"</p> <p>มาตรา ๒๖ ให้ยกเลิกมาตรา ๔๘ ตริ และมาตรา ๔๘ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติ เทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๓</p>

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๙๖ (เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>มาตรา ๕๘ เบื้อง บุคคลผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ เป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรี</p> <p>(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด</p> <p>(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง และ</p> <p>(๓) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเทศบาลเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าหนึ่งปี นับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง หรือเป็นผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเทศบาลในวันสมัครรับเลือกตั้งและได้เสียภาษีตามกฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดิน หรือกฎหมายว่าด้วยภาษีบำรุงท้องที่ให้เทศบาลในปีที่สมัครหรือในปีก่อนปีที่สมัครหนึ่งปี</p>	<p>มาตรา ๒๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๘ เบื้อง แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>มาตรา ๒๘ เบื้อง บุคคลผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรีต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้ด้วย</p> <p>(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง</p> <p>(๑) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า หรือเคยเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกรัฐสภา</p> <p>(๑) ไม่เป็นผู้พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น หรือข้าราชการหรือเลขาธิการของผู้บริหารท้องถิ่น เพราะเหตุมีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่กระทำกับองค์ประกอบของส่วนท้องถิ่น ยังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง"</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๙๖ (เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา ๕๘ ง บุคคลผู้มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลต้องห้าม มิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรี</p> <p>(๑) เป็นบุคคลผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งตามมาตรา ๕๘ จ จดวา (๑) (๒) หรือ (๔)</p> <p>(๒) วิชาสายพดิดให้โทษ</p> <p>(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย</p> <p>(๔) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก</p> <p>(๕) เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกตั้งแต่สองปีขึ้นไปโดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงห้าปีในวันเลือกตั้ง เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท</p> <p>(๖) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ</p> <p>(๗) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ</p> <p>(๘) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ</p> <p>(๙) เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา</p> <p>(๑๐) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ หรือของรัฐวิสาหกิจหรือของราชการส่วนท้องถิ่นหรือเป็นเจ้าของที่ดินอื่นของรัฐ</p> <p>(๑๑) อยู่ในระหว่างต้องห้ามหรือตัดสิทธิมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย</p> <p>(๑๒) เคยเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งถูกให้พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากกระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ</p> <p>(๑๓) เคยเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งราษฎรลงคะแนนเสียงให้พ้นจากตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และยังไม่พ้นกำหนดห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งครั้งหลังสุดจนถึงวันเลือกตั้ง</p>	<p style="text-align: center;">มาตรา ๒๔ ให้ยกเลิกมาตรา ๕๘ ง แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๓</p>

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖
(เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)

มาตรา ๕๕ สัตต ให้นายกเทศมนตรีดำรงตำแหน่งนับแต่วันเลือกตั้งและมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้
เมื่อนายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่ง ให้จัดให้มีการเลือกตั้งขึ้นใหม่ภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๕๕ อัญฎร นายกเทศมนตรีอาจแต่งตั้งรองนายกเทศมนตรีซึ่งมิใช่สมาชิกสภาเทศบาลเป็นผู้ช่วยเหลือในการบริหารราชการของเทศบาลตามที่นายกเทศมนตรีมอบหมายได้ตามจำนวนดังต่อไปนี้

- (๑) เทศบาลตำบล ให้มีรองนายกเทศมนตรีไม่เกินสองคน
- (๒) เทศบาลเมือง ให้มีรองนายกเทศมนตรีไม่เกินสามคน
- (๓) เทศบาลนคร ให้มีรองนายกเทศมนตรีไม่เกินสี่คน

มาตรา ๕๕ นว รองนายกเทศมนตรีต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๕๕ เบญจ (๑) และ (๒) และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕๕ ฉ

มาตรา ๕๕ ทศ นายกเทศมนตรีที่จะเข้ารับบริหารราชการต้องแถลงนโยบายต่อสภาเทศบาลโดยไม่มีอาการมึนงงหรือความไว้วางใจ ทั้งนี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เข้าดำรงตำแหน่ง

ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

มาตรา ๒๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๕ สัตต แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๓๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๕๕ สัตต ให้นายกเทศมนตรีดำรงตำแหน่งนับแต่วันเลือกตั้งและมีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง"

มาตรา ๓๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๕ อัญฎร มาตรา ๕๕ นว และมาตรา ๕๕ ทศ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๓๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๕๕ อัญฎร นายกเทศมนตรีอาจแต่งตั้งรองนายกเทศมนตรีซึ่งมิใช่สมาชิกสภาเทศบาลเป็นผู้ช่วยเหลือในการบริหารราชการของเทศบาลตามที่นายกเทศมนตรีมอบหมายได้ตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- (๑) เทศบาลตำบล ให้แต่งตั้งรองนายกเทศมนตรีได้ไม่เกินสองคน
- (๒) เทศบาลเมือง ให้แต่งตั้งรองนายกเทศมนตรีได้ไม่เกินสามคน
- (๓) เทศบาลนคร ให้แต่งตั้งรองนายกเทศมนตรีได้ไม่เกินสี่คน

นายกเทศมนตรีอาจแต่งตั้งที่ปรึกษานายกเทศมนตรีและเลขาธิการนายกเทศมนตรีซึ่งมิใช่สมาชิกสภาเทศบาลได้ โดยในกรณีเทศบาลตำบลให้แต่งตั้งได้จำนวนรวมทั้งไม่เกินสองคน ในกรณีเทศบาลเมืองให้แต่งตั้งได้จำนวนรวมทั้งไม่เกินสามคน และในกรณีเทศบาลนครให้แต่งตั้งได้จำนวนรวมทั้งไม่เกินห้าคน

มาตรา ๕๕ นว รองนายกเทศมนตรีต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕๕ เบญจ

มาตรา ๕๕ ทศ ก่อนนายกเทศมนตรีเข้ารับหน้าที่ ให้ประธานสภาเทศบาลเรียกประชุมสภาเทศบาลเพื่อให้นายกเทศมนตรีแถลงนโยบายต่อสภาเทศบาล โดยไม่มีอาการมึนงง ทั้งนี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ (เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>ก่อนแถลงนโยบายต่อสภาเทศบาล นายเทศมนตรีต้องปฏิญาณตนในที่ประชุมสภาเทศบาลว่าจะจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ และจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ของประเทศและประชาชน ทั้งจะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกประการ หากมีกรณีที่สำคัญและจำเป็นเร่งด่วนซึ่งหากปล่อยให้เนิ่นช้าไปจะกระทบต่อประโยชน์สำคัญของราษฎรหรือราชการ นายเทศมนตรีที่เข้ารับหน้าที่ จะดำเนินการไปพลางก่อนเพียงเท่าที่จำเป็นก็ได้</p> <p>ให้นายเทศมนตรีรายงานและแถลงผลการปฏิบัติงานตามนโยบายที่ได้แถลงไว้ตามวาระคหนึ่งต่อสภาเทศบาลเป็นประจำทุกปี</p> <p>ในกรณีที่ประธานสภาเทศบาลไม่เรียกประชุมสภาเทศบาลภายในกำหนดเวลาตามวาระคหนึ่ง ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้เรียกประชุมและเป็นผู้เปิดหรือปิดประชุม</p>	<p>กรณีนี้ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานสภาเทศบาลและรองประธานสภาเทศบาล หรือสภาเทศบาลถูกยุบตามมาตรา ๒๔ หากมีวาระที่สำคัญและจำเป็นเร่งด่วนซึ่งปล่อยให้เนิ่นช้าไปจะกระทบต่อประโยชน์สำคัญของราชการหรือราษฎร นายเทศมนตรีจะดำเนินการไปพลางก่อนเท่าที่จำเป็นก็ได้ เมื่อได้มีการเลือกตั้งประธานสภาเทศบาลแล้วให้ประธานสภาเทศบาลเรียกประชุมสภาเทศบาล เพื่อให้สมาชิกเทศมนตรีแถลงนโยบายโดยไม่มีภาระงมิภวภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีการเลือกประธานสภาเทศบาล</p> <p>การประชุมเพื่อแถลงนโยบายของนายเทศมนตรีให้กระทำโดยเปิดเผย โดยนายกเทศมนตรีต้องจัดทำนโยบายเป็นลายลักษณ์อักษรแจกให้สมาชิกสภาเทศบาลทุกคนที่มาประชุม ด้วย หากนายกเทศมนตรีไม่สามารถแถลงนโยบายต่อสภาเทศบาลได้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งให้นายเทศมนตรีจัดทำนโยบายแจ้งเป็นหนังสือส่งให้สมาชิกสภาเทศบาลทุกคนภายในเจ็ดวัน โดยให้นำวิธีการแจ้งคำสั่งทางปกครองเป็นหนังสือตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลม ในกรณีเช่นนี้ให้ถือว่านายเทศมนตรีได้แถลงนโยบายต่อสภาเทศบาลแล้ว</p> <p>ให้นายเทศมนตรีจัดทำรายงานและแถลงผลการปฏิบัติงานตามนโยบายที่ได้แถลงไว้ต่อสภาเทศบาลเป็นประจำทุกปี</p> <p>คำแถลงนโยบายของนายเทศมนตรีและรายงานแถลงผลการปฏิบัติงานให้ประกาศไว้โดยเปิดเผยที่สำนักงานเทศบาลด้วย"</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ (เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา ๙๕ เดิม นายเทศมนตรีมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมายและรับผิดชอบในการบริหารราชการของเทศบาล ให้เป็นไปตามกฎหมาย เทศบัญญัติ และนโยบาย</p> <p>(๒) สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการของเทศบาล</p> <p>(๓) แต่งตั้งและถอดถอนรองนายกเทศมนตรี ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี และเลขาธิการนายกเทศมนตรี</p> <p>(๔) วางระเบียบเพื่อให้งานของเทศบาลเป็นไปด้วยความเรียบร้อย</p> <p>(๕) รักษาการให้เป็นไปตามเทศบัญญัติ</p> <p>(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น</p> <p>มาตรา ๙๖ เดิม นายเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี และเลขาธิการนายกเทศมนตรีต้องไม่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่อื่นใดในส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ การพาณิชย์ของเทศบาล บริษัทที่เทศบาลถือหุ้น หรือตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น หรือพนักงานส่วนท้องถิ่น เว้นแต่ตำแหน่งที่ตั้งดำรงตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย</p> <p>(๒) รับเงินหรือประโยชน์ใดๆ เป็นพิเศษจากส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ การพาณิชย์ของเทศบาลหรือบริษัทที่เทศบาลถือหุ้นนอกเหนือไปจากที่ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ การพาณิชย์ของเทศบาลหรือบริษัทที่เทศบาลถือหุ้นปฏิบัติกับบุคคลในธุรกิจการงานตามปกติ</p> <p>(๓) เป็นคู่สัญญาหรือเป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่ทำกับเทศบาล หรือการพาณิชย์ของเทศบาล หรือบริษัทที่เทศบาลถือหุ้น</p>	<p>มาตรา ๓๑ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๙๕ เดิม แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๖๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“(๑) กำหนดนโยบาย โดยไม่ขัดต่อกฎหมาย และรับผิดชอบในการบริหารราชการของเทศบาลให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ซึ่งบังคับ เทศบัญญัติ และนโยบาย”</p> <p>มาตรา ๓๒ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๙๖ เดิม แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๖๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๖๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“มาตรา ๙๖ เดิม นายเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี และเลขาธิการนายกเทศมนตรีต้องไม่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่อื่นใดในส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เว้นแต่ตำแหน่งที่ตั้งดำรงตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย</p> <p>(๒) รับเงินหรือประโยชน์ใดๆ เป็นพิเศษจากส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ นอกเหนือไปจากที่ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ปฏิบัติกับบุคคลในธุรกิจการงานตามปกติ</p> <p>(๓) เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่เทศบาลนั้นเป็นผู้สัญญา หรือในกิจการที่กระทำร่วมกับเทศบาลนั้น หรือที่เทศบาลนั้นจะกระทำ”</p>

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ (เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>บทบัญญัติตามมาตรา นี้มิให้ใช้บังคับกรณีบุคคลดังกล่าวตามวรรคหนึ่งได้รับเบี้ยหวัด ป่าเหี้ยจ่านาญหรือเงินปีพระบรมวงศานุวงศ์ หรือเงินอื่นใดในลักษณะเดียวกันและมีให้ใช้บังคับกับ กรณีที่บุคคลดังกล่าวตามวรรคหนึ่งรับเงินตอบแทนค่าเบี้ยประชุมหรือเงินอื่นใด เนื่องจากการดำรง ตำแหน่งกรรมการของวิสาหกิจหรือวิสาหกิจหรือสภาผู้แทนราษฎรหรือสภาเทศบาลหรือสภาท้องถิ่นอื่น หรือกรรมการที่มีกฎหมายบัญญัติให้เป็นโดยตำแหน่ง</p> <p>มาตรา ๔๘ บัญญัติ นายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่งเมื่อ</p> <p>(๑) ถึงคราวออกตามวาระ</p> <p>(๒) ตาย</p> <p>(๓) เมื่อมีการยุบสภาเทศบาล</p> <p>(๔) ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อผู้ว่าราชการจังหวัด</p> <p>(๕) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๔๘ เบญจ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๘ ฉ</p> <p>(๖) กระทำการฝ่าฝืนตามมาตรา ๔๘ จตุทศ</p> <p>(๗) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาสอบสวนและสั่งให้ออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๖๑</p> <p>(๘) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก</p> <p>(๙) ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลได้ลงคะแนนเสียงให้พ้นจากตำแหน่งตามกฎหมาย ว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น</p> <p>ในระหว่างที่ไม่มีนายกเทศมนตรี ให้ปลัดเทศบาลปฏิบัติหน้าที่ของนายกเทศมนตรี เพื่อกิจ จำเป็นได้เป็นการชั่วคราวจนกว่านายกเทศมนตรีซึ่งได้รับเลือกตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่</p>	<p>มาตรา ๓๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๘ บัญญัติ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความ ต่อไปนี้แทน</p> <p>มาตรา ๔๘ บัญญัติ นายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ</p> <p>(๑) ถึงคราวออกตามวาระ</p> <p>(๒) ตาย</p> <p>(๓) ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อผู้ว่าราชการจังหวัด</p> <p>(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๘ เบญจ</p> <p>(๕) กระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๔๘ จตุทศ</p> <p>(๖) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งให้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๖๒ ตรี วรรคห้า หรือมาตรา ๗๓</p> <p>(๗) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก</p> <p>(๘) ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลมีจำนวนไม่ น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนผู้มีสิทธิ เลือกตั้งที่มาลงคะแนนเสียง เห็นว่านายกเทศมนตรีไม่สมควรดำรงตำแหน่งคือไปตามกฎหมายว่าด้วยการ ลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น</p> <p>ในระหว่างที่ไม่มีนายกเทศมนตรี ให้ปลัดเทศบาลปฏิบัติหน้าที่ของนายกเทศมนตรีเพื่อกิจ จำเป็นได้เป็นการชั่วคราวจนถึงวันประกาศผลการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี</p>

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ (เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงความเป็นนายกเทศมนตรีสิ้นสุดลงตาม (๕) หรือ (๖) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนและวินิจฉัยโดยเร็ว คำวินิจฉัยของผู้ว่าราชการจังหวัดให้เป็นที่สุด</p> <p>มาตรา ๔๘ โสพล รองนายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ</p> <p>(๕) นายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่ง</p> <p>(๖) นายกเทศมนตรีมีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง</p> <p>(๗) ตาย</p> <p>(๘) ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อนายกเทศมนตรี</p> <p>(๙) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๔๘ เบญจ (๑) และ (๒) หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๘ ฉ</p> <p>(๖) กระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๔๘ จตุทศ</p> <p>(๗) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก</p> <p>(๘) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาสอบสวนและสั่งให้ออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๓๖ ให้นำความในวรรคสามของมาตรา ๔๘ ปัญจทศ มาใช้บังคับกับกรณีรองนายกเทศมนตรีด้วยโดยอนุโลม</p> <p>ให้นำความในวรรคสามของมาตรา ๔๘ ปัญจทศ มาใช้บังคับกับกรณีรองนายกเทศมนตรีด้วยโดยอนุโลม</p>	<p>เมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับความเป็นนายกเทศมนตรีสิ้นสุดลงตาม (๕) หรือ (๖) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนและวินิจฉัยโดยเร็ว คำวินิจฉัยของผู้ว่าราชการจังหวัดให้เป็นที่สุด</p> <p>มาตรา ๓๕ ให้ยกเลิกความใน (๕) ของมาตรา ๔๘ โสพล แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>"(๕) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๘ บว"</p> <p>มาตรา ๓๕ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๔๘ โสพล แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>ให้นำความใน (๑) (๒) (๓) (๔) (๖) และ (๗) มาใช้บังคับกับการพ้นจากตำแหน่งของที่ปรึกษานายกเทศมนตรีและเลขานุการนายกเทศมนตรีด้วยโดยอนุโลม</p> <p>ให้นำความในวรรคสามของมาตรา ๔๘ ปัญจทศ มาใช้บังคับกับกรณีของรองนายกเทศมนตรี ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี และเลขานุการนายกเทศมนตรีด้วยโดยอนุโลม"</p>

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๙๖ (เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
<p>มาตรา ๔๕ เดวิสตี เมื่อพ้นกำหนดเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่ให้มีพระราชกฤษฎีกายกฐานะท้องถิ่นใดเป็นเทศบาลแล้ว ให้นายกเทศมนตรีมีอำนาจหน้าที่อย่างเดียวกับอำนาจ หน้าที่ของกำนัน และผู้ใหญ่บ้าน บรรดาที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่หรือกฎหมายอื่น ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง</p> <p>มาตรา ๔๖ จตุวิสติ เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของนายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี และเลขานุการนายกเทศมนตรี ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา</p> <p>มาตรา ๕๐ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล ดังต่อไปนี้ (๑) รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน (๒) ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ (๓) รักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล (๔) ป้องกันและระงับโรคติดต่อ</p>	<p>มาตรา ๓๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๕ เดวิสตี แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๙๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน</p> <p>"มาตรา ๔๕ เดวิสตี เมื่อพ้นกำหนดเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่ให้มีประกาศกระทรวงมหาดไทย ยกฐานะท้องถิ่นใดเป็นเทศบาลแล้ว ให้นายกเทศมนตรีมีอำนาจหน้าที่อย่างเดียวกับอำนาจ หน้าที่ของกำนันและผู้ใหญ่บ้าน บรรดาที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ หรือกฎหมายอื่น ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง</p> <p>ในกรณีที่เทศบาลตำบลใดมีทั้งนายกเทศมนตรี และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ร่วผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสภาอำนวยการนั้น ให้บุคคลดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่หรือกฎหมายอื่นในเขตเทศบาลตำบลตามที่กำหนดในกฎกระทรวง"</p> <p>มาตรา ๔๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๖ จตุวิสติ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๙๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน</p> <p>"มาตรา ๔๖ จตุวิสติ เงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของนายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี และเลขานุการนายกเทศมนตรี ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด"</p> <p>มาตรา ๕๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๙๒</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ (เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>(๕) ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง</p> <p>(๖) ให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม</p> <p>(๗) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ</p> <p>(๘) บำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น</p> <p>(๙) หน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล</p> <p>(ยกเลิกความใน (๗) ของมาตรา ๕๐ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๖ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๑๕ และให้ใช้ความข้างต้นแทนตามมาตรา ๑๐ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๒ และเพิ่มเติมความใน (๘) (๙) ตามมาตรา ๑๑ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๒)</p> <p>มาตรา ๖๒ ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่สภาเทศบาลได้มีมติเห็นชอบด้วยกับร่างเทศบัญญัติใดในกรณีเทศบาลตำบล ให้ประธานสภาเทศบาลส่งร่างเทศบัญญัติไปยังนายอำเภอเพื่อส่งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณา ในกรณีเทศบาลเมืองและเทศบาลนครให้ประธานสภาเทศบาลส่งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณา</p> <p>ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องพิจารณาร่างเทศบัญญัติตามวรรคหนึ่งให้เสร็จและส่งคืนประธานสภาเทศบาลภายในสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างเทศบัญญัตินั้น ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดไม่พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นชอบด้วยกับร่างเทศบัญญัติดังกล่าว</p>	<p style="text-align: center;">"การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับว่าด้วยการนั้น และหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด"</p> <p style="text-align: center;">มาตรา ๓๕ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ (เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>ในกรณีที่มีผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นชอบด้วยกับร่างเทศบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ให้ส่งนายกเทศมนตรีลงนามใช้บังคับเป็นเทศบัญญัติต่อไป แต่ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นชอบด้วย ให้ส่งร่างเทศบัญญัตินั้นพร้อมด้วยเหตุผลไปยังสภาเทศบาลเพื่อพิจารณาใหม่ ถ้าสภาเทศบาลมีมติยืนยันตามร่างเทศบัญญัติเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของสมาชิกเท่าที่มีอยู่ ให้ประธานสภาเทศบาลส่งร่างเทศบัญญัตินั้นให้นายกเทศมนตรีลงนามใช้บังคับเป็นเทศบัญญัติ และแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบต่อไป</p> <p>(ยกเลิกความในมาตรา ๖๒ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และให้ใช้ความข้างต้นแทนตามมาตรา ๑๙ แห่ง พ.ร.บ.เทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๒)</p> <p>มาตรา ๖๒ ทวิ ในกรณีที่สภาเทศบาลไม่รับหลักการแห่งร่างเทศบัญญัติงบประมาณในกรณีแห่งเทศบาลตำบล ให้ประธานสภาเทศบาลส่งร่างเทศบัญญัตินั้นไปยังนายอำเภอ เพื่อส่งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดโดยเร็ว ในกรณีที่แห่งเทศบาลเมืองและเทศบาลนคร ให้ประธานสภาเทศบาลส่งร่างเทศบัญญัตินั้นไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด</p> <p>ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาร่างเทศบัญญัตินั้น ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นชอบด้วยกับสภาเทศบาลที่รับหลักการแห่งร่างเทศบัญญัติ ให้ร่างเทศบัญญัตินั้นตกไป</p> <p>ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นชอบด้วยกับสภาเทศบาลที่ไม่รับหลักการแห่งร่างเทศบัญญัตินั้น ให้ส่งคืนสภาเทศบาลพิจารณาใหม่ ในกรณีที่สภาเทศบาลยืนยันเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกสภาเทศบาลทั้งหมดให้ร่างเทศบัญญัตินั้นตกไป แต่ถ้าสภาเทศบาลยืนยันตามเดิมด้วยคะแนนเสียงน้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกสภาเทศบาลทั้งหมด ให้ประธานสภาเทศบาลส่งร่างเทศบัญญัตินั้นไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อลงชื่ออนุมัติ</p> <p>บทบัญญัติมาตรานี้มิให้ใช้บังคับกับการบริหารเทศบาลในรูปแบบนายกเทศมนตรี</p> <p>(ความในมาตรา ๖๒ ทวิ ถูกเพิ่มเติมโดย มาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๙ และมาตรา ๑๙ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๓)</p>	<p>“ในกรณีที่มีผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นชอบด้วยกับร่างเทศบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ให้ส่งนายกเทศมนตรีลงนาม ใช้บังคับเป็นเทศบัญญัติต่อไป แต่ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นชอบด้วย ให้ส่งร่างเทศบัญญัตินั้นพร้อมด้วยเหตุผลไปยังสภาเทศบาล และให้สภาเทศบาลพิจารณาใหม่ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างเทศบัญญัติคืนมา ถ้าสภาเทศบาลมีมติยืนยันตามร่างเทศบัญญัติเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของสมาชิกสภาเทศบาลเท่าที่มีอยู่ ให้ประธานสภาเทศบาลส่งร่างเทศบัญญัตินั้นให้นายกเทศมนตรีลงนามใช้บังคับเป็นเทศบัญญัติ และแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบต่อไป”</p> <p>มาตรา ๔๑ ให้ยกเลิกมาตรา ๖๒ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๙๖</p> <p>ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๒</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ (เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา ๒๒ ครี ในกรณีที่สภาเทศบาลไม่รับหลักการแห่งร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมให้สภาเทศบาลตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่ง ประกอบด้วยกรรมการจำนวนสิบห้าคน เพื่อพิจารณาหาข้อยุติความขัดแย้งในสาระสำคัญที่บัญญัติไว้ในร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายนั้น</p> <p>คณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้ประกอบด้วยสมาชิกซึ่งสภาเทศบาลแต่งตั้งจำนวนเจ็ดคน และบุคคลซึ่งเป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกซึ่งนายกเทศมนตรีเสนอจำนวนเจ็ดคนและให้กรรมการทั้งสิบสี่คนร่วมกันปรึกษาและเสนอบุคคลซึ่งมิได้เป็นกรรมการและมีได้เป็นสมาชิกคนหนึ่งทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการดังกล่าวภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่กรรมการครบจำนวนสิบสี่คน</p> <p>ในกรณีที่ไม่สามารถเสนอบุคคลที่จะทำหน้าที่เป็นประธานได้ภายในกำหนดเวลา ตามวรรคสอง ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดตั้งบุคคลซึ่งมิได้เป็นกรรมการและมีได้เป็นสมาชิกขึ้นทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการดังกล่าว</p> <p>ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งพิจารณาและรายงานผลการพิจารณาต่อสภาเทศบาลให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่แต่งตั้งประธานคณะกรรมการ ในกรณีที่คณะกรรมการไม่สามารถพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ประธานคณะกรรมการรวบรวมผลการพิจารณาแล้ววินิจฉัยชี้ขาดและรายงานต่อสภาเทศบาลโดยเร็ว</p>	<p>มาตรา ๔๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๒ ครี แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๓๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>"มาตรา ๒๒ ครี ในกรณีที่สภาเทศบาลไม่รับหลักการแห่งร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่ง ประกอบด้วย กรรมการจำนวนสิบห้าคน เพื่อพิจารณาหาข้อยุติความขัดแย้ง โดยแก้ไขปรับปรุง หรือยื่นข้อเสนอลำดับอยู่ในร่างเทศบัญญัตินั้น ทั้งนี้ ให้ยึดถือหลักเกณฑ์ตามกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประโยชน์ของท้องถิ่นและประชาชนเป็นสำคัญ</p> <p>คณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้ประกอบด้วยสมาชิกสภาเทศบาลซึ่งสภาเทศบาลเสนอจำนวนเจ็ดคน และบุคคลซึ่งเป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกสภาเทศบาลซึ่งนายกเทศมนตรีเสนอจำนวนเจ็ดคน โดยให้แต่งตั้งภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่สภาเทศบาลมีมติไม่รับหลักการ และให้กรรมการทั้งสิบสี่คนร่วมกันปรึกษาและเสนอบุคคล ซึ่งมิได้เป็นนายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี เลขานุการนายกเทศมนตรี ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี และมีได้เป็นสมาชิกสภาเทศบาลคนหนึ่ง ทำหน้าที่เป็นประธานกรรมการดังกล่าวภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่กรรมการครบจำนวนสิบสี่คน</p> <p>ในกรณีที่ไม่สามารถเสนอบุคคลที่จะทำหน้าที่เป็นกรรมการหรือประธานกรรมการได้ภายในกำหนดเวลาตามวรรคสอง หรือกรรมการหรือประธานกรรมการไม่ปฏิบัติ หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดตั้งบุคคลซึ่งมิได้เป็นนายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี เลขานุการนายกเทศมนตรี ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี และมีได้เป็นสมาชิกสภาเทศบาลทำหน้าที่กรรมการหรือประธานกรรมการดังกล่าวให้ครบตามจำนวน</p> <p>ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งพิจารณาร่างเทศบัญญัติให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับตั้งแต่วันที่ได้แต่งตั้งประธานกรรมการในคราวแรก แล้วรายงานต่อผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีที่คณะกรรมการไม่สามารถพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ประธานกรรมการรวบรวมผลการพิจารณาแล้ววินิจฉัยชี้ขาดโดยเร็ว แล้วรายงานต่อผู้ว่าราชการจังหวัด</p> <p>ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดส่งร่างเทศบัญญัติที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการหรือประธานกรรมการในวรรคสี่ให้นายกเทศมนตรีโดยเร็ว แล้วให้นายกเทศมนตรีเสนอร่างเทศบัญญัติ</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ (เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>ถ้าสภาเทศบาลยังไม่เห็นชอบด้วยกับผลการพิจารณาของคณะกรรมการ หรือผลการวินิจฉัยของประธานคณะกรรมการ แล้วแต่กรณี ด้วยคะแนนเสียงไม่ต่ำกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกสภาเทศบาลทั้งหมด ให้ร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายนั้นเป็นอันตกไป และให้ใช้เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณที่แล้วไปพลางก่อน ในกรณีเช่นว่านี้ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งยุบสภาเทศบาล ถ้ามีข้อเสนอของนายกเทศมนตรี</p> <p>บทบัญญัติมาตรานี้มิให้ใช้บังคับกับการบริหารเทศบาลในรูปแบบคณะเทศมนตรี (ความในมาตรา ๒๒ ตรี ถูกเพิ่มเติมโดย มาตรา ๑๔ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๓)</p> <p>มาตรา ๒๔ การจ่ายเงินค่าป่วยการให้แก่นายกเทศมนตรีและเทศมนตรี ให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบพนักงานเทศบาล</p> <p>การจ่ายเงินค่าป่วยการแก่ประธานสภา รองประธานสภา สมาชิกสภาเทศบาล และการจ่ายเงินค่าเบี้ยประชุมให้แก่กรรมการที่สภาเทศบาลแต่งตั้งขึ้น ให้เป็นไปตามข้อบังคับซึ่งกระทรวงมหาดไทยกำหนดตามฐานะของเทศบาล</p>	<p>ดังกล่าวต่อสภาเทศบาลตามมาตรา ๒๑ ตรี ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับร่างเทศบัญญัติจากผู้ว่าราชการจังหวัด หากนายกเทศมนตรีไม่เสนอร่างเทศบัญญัติใหม่ต่อสภาเทศบาลภายในเวลาที่กำหนด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรายงานต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อสั่งให้นายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่ง"</p> <p>มาตรา ๒๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๒ จัตวา แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖</p> <p>"มาตรา ๒๒ จัตวา ให้สภาเทศบาลพิจารณาร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายตามมาตรา ๒๒ ตรี วรรคหน้า ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างเทศบัญญัติจากนายกเทศมนตรี หากสภาเทศบาลพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดหรือมีมติไม่เห็นชอบใช้ตราเทศบัญญัตินั้น ให้ร่างเทศบัญญัตินั้นตกไป และให้ใช้เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณที่แล้วไปพลางก่อน ในกรณีเช่นว่านี้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้มิตัวสั่งยุบสภาเทศบาล</p> <p>ในการพิจารณาร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายของสภาเทศบาล การเสนอการแปรญัตติ หรือการกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้สมาชิกมีสิทธิไม่เข้าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย จะกระทำมิได้"</p> <p>มาตรา ๓๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๕ และให้ให้ความคิดไปเป็นบท</p> <p>"มาตรา ๒๘ การจ่ายเงินค่าป่วยการแก่ประธานสภาเทศบาล รองประธานสภาเทศบาล สมาชิกสภาเทศบาล และการจ่ายเงินค่าเบี้ยประชุมให้แก่กรรมการที่สภาเทศบาลแต่งตั้งขึ้น ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด"</p>

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖
(เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)

ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

มาตรา ๗๒ เมื่อนายอำเภอ ในกรณีแห่งเทศบาลตำบลในอำเภอหนึ่ง หรือผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีแห่งเทศบาลเมืองและเทศบาลนคร เห็นว่า คณะเทศมนตรี หรือเทศมนตรีผู้ใดปฏิบัติราชการของเทศบาลไปในทางที่อาจเป็นการเสียหายแก่เทศบาลหรือเสียหายแก่ราชการและนายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี มีอำนาจที่จะสั่งเพิกถอนหรือสั่งให้ระงับ การปฏิบัติของคณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีนั้นไว้ก่อนได้ แล้วให้รับรายงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยทราบ ภายในกำหนดสิบห้าวัน เพื่อให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยวินิจฉัยสั่งการตามที่เห็นสมควร

คำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยตามความในวรรคก่อน ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของบุคคลภายนอกผู้กระทำการโดยสุจริต

มาตรา ๕๔ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๗๒ เมื่อนายอำเภอ ในกรณีแห่งเทศบาลตำบลในอำเภอหนึ่ง หรือผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีแห่งเทศบาลเมืองและเทศบาลนครเห็น ว่า นายเทศมนตรี หรือรองนายกเทศมนตรี ผู้ใดปฏิบัติราชการของเทศบาลไปในทางที่อาจเป็นการเสียหายแก่เทศบาล หรือเสียหายแก่ราชการ และนายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี ได้ชี้แจงแนะนำคัดค้านแล้วไม่ปฏิบัติตาม นายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี มีอำนาจที่จะสั่งเพิกถอนหรือสั่งให้ระงับการปฏิบัติของนายกเทศมนตรีหรือรองนายกเทศมนตรีนั้นไว้ก่อนได้ แล้วให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรับรายงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยทราบภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่มีคำสั่ง เพื่อให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยวินิจฉัยสั่งการตามสมควร"

มาตรา ๕๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๗๓ ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่า นายเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ประธานสภาเทศบาล หรือรองประธานสภาเทศบาล ปฏิบัติการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน ละเลยไม่ปฏิบัติตาม หรือปฏิบัติโดยไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือมีความประพฤติในทางจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่งหรือแก่เทศบาล หรือแก่ราชการ ให้เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพร้อมด้วยหลักฐาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยอาจใช้ดุลพินิจสั่งให้นายเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ประธานสภาเทศบาล หรือรองประธานสภาเทศบาลพ้นจากตำแหน่งก็ได้ คำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้เป็นที่สุด"

มาตรา ๗๓ ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่า คณะเทศมนตรีผู้ใดปฏิบัติการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน ละเลยไม่ปฏิบัติตาม หรือปฏิบัติไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือมีความประพฤติในทางจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่งหรือแก่เทศบาลหรือแก่ราชการ ให้เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพร้อมด้วยหลักฐาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยอาจสั่งให้คณะเทศมนตรี หรือเทศมนตรีผู้ใดออกจากตำแหน่งก็ได้

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖
(เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)

มาตรา ๘๖ ให้สมาชิกสภาเทศบาลและคณะเทศมนตรีแห่งเทศบาลที่ได้จัดตั้งอยู่แล้วในวันใช้พระราชบัญญัตินี้พ้นจากตำแหน่ง และให้ดำเนินการเลือกตั้งและแต่งตั้งสมาชิกสภาเทศบาลใหม่ ภายในกำหนดเวลาเก้าสิบวันนับแต่วันใช้พระราชบัญญัตินี้ แต่ให้คณะเทศมนตรีที่พ้นจากตำแหน่ง ดำเนินกิจการในหน้าที่ของคณะเทศมนตรีต่อไปจนกว่าคณะเทศมนตรีที่แต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้าวันหน้าที่ เว้นแต่เทศบาลได้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้สั่งแต่งตั้งเจ้าพนักงานเท่าจำนวนคณะเทศมนตรีแห่งเทศบาลนั้นเข้าดำเนินการแทน ก็ให้คณะเทศมนตรินั้นพ้นจากหน้าที่

มาตรา ๘๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงหรือระเบียบข้อบังคับ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
จอมพล ป.พิบูลสงคราม
นายกรัฐมนตรี

(๗๐ ราช. ๒๒๒ ตอนที่ ๑๔ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖)

ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

มาตรา ๕๖ บรรดาสมาชิกสภาเทศบาล คณะเทศมนตรี นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระหรือมีการยุบสภาเทศบาล ในกรณีเช่นว่านี้ ให้บทบัญญัติในตอนที่ ๒ บทที่ ๑ สภาเทศบาล และบทที่ ๒ คณะเทศมนตรี ในส่วนที่ ๑ เทศบัญญัติ และในตอนที่ ๒ การควบคุมเทศบาล แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ยังคงใช้บังคับต่อไปได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๗ บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับที่กำหนดการจ่าย เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของนายกเทศมนตรี เทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี เลขานุการนายกเทศมนตรี การจ่ายเงินค่าประกันผลประโยชน์ของสมาชิกสภาเทศบาล รองประธานสภาเทศบาล สมาชิกสภาเทศบาล และการจ่ายเงินค่าเบี้ยประชุมให้แก่กรรมการที่สภาเทศบาลแต่งตั้งขึ้น ให้ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้ต่อไปจนกว่าจะได้รับการออกระเบียบตามมาตรา ๕๖ ๕๗ ๕๘ และมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ส่วนที่ ๓

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

การกระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่น

ความเป็นมา

การกระจายอำนาจทางการปกครอง หมายถึงการที่รัฐบาลกลางมอบหมายอำนาจหน้าที่ (Delegation of Authority) อย่างหนึ่ง ไปให้เขตภูมิภาคต่าง ๆ จัดตั้งเป็นหน่วยการปกครองลงไปทำหน้าที่แทนรัฐบาลกลาง วิธีการนี้ย่อมเป็นผลดีในข้อที่ว่าจะช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลางลงได้ และการบริหาร หรือการจัดการให้บริการ (Service) แก่ประชาชนในเขตท้องที่ หรือภูมิภาคเหล่านี้ จะเป็นไปได้ในลักษณะของความสะดวก รวดเร็ว และตอบสนองต่อความต้องการของคนในท้องถิ่นนั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี และการกระจายอำนาจการปกครองดังกล่าวนี้ จะต้องเป็นลักษณะของการกระจายอำนาจทั้งในทางการเมือง (Political Decentralization) และการกระจายอำนาจในทางการบริหาร (Administrative Decentralization) กล่าวคือ ต้องทำให้รูปการปกครองท้องถิ่นเป็นไปในรูปของระบบการเมือง (Politics) ท้องถิ่นนั้นจะต้องมีการเลือกตั้ง (Election) และเป็นกาเลือกตั้งทั้งฝ่ายนิติบัญญัติ คือฝ่ายสภา และฝ่ายบริหาร มีการบริหารโดยการควบคุมของสภา การดำเนินงานของสภาต้องเป็นไปตามหลักการคือเสียงข้างมาก (Majority) สภาก็จะต้องมีอำนาจในการตั้งกระทู้ถาม การเสนอแนะการพิจารณาร่างกฎหมาย หรือข้อบัญญัติอื่น ๆ ตลอดจนอำนาจในการที่จะเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจฝ่ายบริหารได้

ในส่วนอำนาจการบริหาร (Administrative Power) นั้น หน่วยการปกครองท้องถิ่นก็จะต้องมีอำนาจในการจัดหารายได้ มีการจัดทำงบประมาณ (Budget) ของตนเอง ตลอดจนมีอำนาจในการตัดสินใจ (Decision - Making) ที่จะดำเนินการให้ท้องถิ่นของตนบังเกิดความเจริญไปได้ ทั้งนี้ โดยไม่ขัดต่อนโยบายหรือผลประโยชน์ของรัฐบาลกลาง

เทศบาล

เทศบาลได้รับการจัดตั้งขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๖ หลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อปี ๒๔๗๕ เพียงเล็กน้อย ทั้งนี้ก็โดยที่รัฐบาลได้มีความคิดริเริ่มที่จะให้ประชาชนได้มีสิทธิมีเสียงในการปกครอง และเพื่อเป็นการฝึกฝนประชาธิปไตยให้กับประชาชนเป็นสำคัญ

อย่างไรก็ตาม แนวคิดในการจัดตั้งเทศบาลนั้น เป็นที่ทราบกันดีว่าเป็นพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่จะให้มีการจัดตั้งเทศบาลขึ้นในประเทศไทยอยู่แล้ว

องค์ประกอบที่สำคัญของเทศบาล คือ ฝ่ายนิติบัญญัติ ได้แก่ สภาเทศบาล และฝ่ายบริหาร ได้แก่ คณะเทศมนตรี

* ที่มา: <http://www.Local.moi.go.th> ณ วันที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๐

สภาเทศบาลประกอบด้วยสมาชิกดังนี้ คือ สำหรับเทศบาลตำบลมีสมาชิกได้ ๑๒ คน เทศบาลเมือง มีสมาชิกได้ ๑๘ คน และเทศบาลนครมีสมาชิกได้ ๒๔ คน ทั้งนี้สมาชิกสภาเป็นตำแหน่งที่ต้องได้รับการเลือกตั้งจากประชาชน

หน้าที่ที่สำคัญของฝ่ายนิติบัญญัติ หรือสภาเทศบาลนั้น กล่าวโดยเฉพาะหน้าที่ในทางนิติบัญญัติ คือ การเสนอร่างเทศบัญญัติและการพิจารณาร่างเทศบัญญัติ ในส่วนที่เกี่ยวกับการควบคุมการบริหารได้แก่การตั้งกระทู้ถามการเป็นคณะกรรมการสภา และการเปิดอภิปรายทั่วไปไม่ไว้วางใจฝ่ายบริหาร

สำหรับฝ่ายบริหารหรือคณะเทศมนตรีนั้น กฎหมายกำหนดให้เทศบาลตำบลประกอบด้วยนายกเทศมนตรี ๑ คน และเทศมนตรีอื่นอีก ๒ คน เทศบาลเมืองก็เช่นเดียวกัน สำหรับเทศบาลนครให้นายกเทศมนตรี ๑ คน และเทศมนตรีอื่นอีก ๔ คน

แบบของเทศบาลไทยนั้นถือได้ว่าเป็นแบบเดียวกันทุก ๆ เทศบาลทั่วประเทศ กล่าวคือ เรียกว่าแบบคณะเทศมนตรีและสภา ซึ่งการได้มาซึ่งตำแหน่งนายกเทศมนตรีและคณะเทศมนตรีนั้นเป็นไปทำนองเดียวกับรัฐบาล ระบบรัฐสภา (Paliamentary System) กล่าวคือ เมื่อเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเสร็จ ผู้ว่าราชการจังหวัดก็จะทำการทูลเกล้าฯ เสนอรายชื่อผู้ที่มีเสียงข้างมากในสภาเทศบาล หัวหน้าหรือบุคคลในกลุ่มนั้นสนับสนุนก็จะได้รับการแต่งตั้งเป็นนายกเทศมนตรี และบุคคลที่เป็นนายกเทศมนตรีก็จะได้เลือกบุคคลที่เหมาะสมร่วมเป็นคณะเทศมนตรีต่อไป

ข้อเสนอเพื่อจัดระบบองค์กรปกครองท้องถิ่นไทย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โกวิทย์ พวงงาม

ผมได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาปรับปรุงโครงสร้างองค์กรปกครองท้องถิ่นให้เป็นคณะกรรมการและที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาศึกษาโครงสร้าง ที่มาของผู้บริหาร ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกสภาท้องถิ่นกับผู้บริหารท้องถิ่น รวมทั้งขนาดที่เหมาะสมกับการบริหารงานของท้องถิ่นและการจัดบริการสาธารณะ ซึ่งคณะกรรมการได้มีการประชุมไปบ้างแล้ว ส่วนหนึ่งเพื่อแต่งตั้งตำแหน่งต่าง ๆ ตลอดจนกำหนดประเด็นและกำหนดวันเวลาประชุม ทำให้ผมมีความรู้สึกว่าคุณะทำงานกำลังทำเรื่องสำคัญที่มีผลต่อองค์กรปกครองท้องถิ่นไทยทั้งระบบก็ว่าได้ เพื่อร่วมกันออกแบบระบบและกลไกขององค์กรปกครองท้องถิ่นไทยให้มีประสิทธิภาพและสามารถตอบสนองปัญหาและความต้องการของประชาชนแทนรัฐบาลได้ในอนาคต ซึ่งถือเป็นความมุ่งหวังสำคัญของการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น

การจัดระบบองค์กรปกครองท้องถิ่นไทยจึงเป็นประเด็นสำคัญมากที่ถูกหยิบยกขึ้นมาอภิปรายกัน ทั้งนี้เพราะรูปแบบระบบการปกครองท้องถิ่นไทยในปัจจุบันที่มีอยู่ ประกอบด้วย (๑) องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) (๒) องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) (๓) เทศบาล และองค์กรปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา

เราจึงเห็นว่า จากรูปแบบระบบการปกครองท้องถิ่นไทยที่กล่าวมาจะมีอยู่ ๒ ส่วน หรือ ๒ ระดับด้วยกัน กล่าวคือ

องค์กรปกครองท้องถิ่นในระดับบน (Upper Level) หรือระดับส่วนที่ต้องทำภารกิจครอบคลุมทั้งจังหวัด หรือภาพรวมที่จะดำเนินภารกิจทั้งจังหวัด ซึ่งก็ได้แก่ อบจ. และระดับส่วนย่อยหรือระดับล่าง (Lower Level) อันได้แก่ อบต.และเทศบาล

ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ (ฉบับปัจจุบัน) อย่างมาตรา ๗๘ เขียนไว้สรุปได้ว่ารัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเอง และตัดสินใจในกิจการท้องถิ่นได้เอง รวมทั้งพัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อมให้เป็นองค์กรปกครองท้องถิ่นขนาดใหญ่ โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในจังหวัดนั้น

ยิ่งไปกว่านั้น ในพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ และในแผนปฏิบัติการกระจายอำนาจฯ ที่มีการจัดความสัมพันธ์ระหว่างภารกิจรัฐกับภารกิจท้องถิ่น หรือระหว่างภารกิจท้องถิ่นด้วยกันนั้น ถือเป็นการจัดสัดส่วนภารกิจของรัฐในนามของส่วนราชการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคที่จะต้องถ่ายโอนภารกิจไปให้องค์กรปกครองท้องถิ่นและระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกัน ได้แบ่งภารกิจในระดับจังหวัดในแต่ละจังหวัดไว้ ๒ ลักษณะ กล่าวคือ

ประเภทที่ ๑ ภารกิจที่เป็นภาพรวมของจังหวัดในแต่ละจังหวัด ซึ่งกำหนดให้ อบจ. จะต้องทำและเลือกทำในภารกิจภาพรวมของจังหวัด เป็นต้นว่า

- (๑) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (ทั้งจังหวัด)
- (๒) การประสานแผนพัฒนาจังหวัดและท้องถิ่น

- (๓) การจัดระบบข้อมูลเพื่อการวางแผน
- (๔) การผังเมืองรวมของจังหวัด
- (๕) สนามกีฬาในระดับจังหวัด
- (๖) สถานสงเคราะห์คนชราในระดับจังหวัด
- (๗) การกำจัดขยะรวมของจังหวัด
- (๘) การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของจังหวัด
- (๙) ห้องสมุดประจำจังหวัด

ประเภทที่ ๒ ภารกิจที่เป็นการถ่ายโอนให้ท้องถิ่นในระดับเล็กลงมาหรือระดับล่าง เป็นต้นว่า การถ่ายโอนภารกิจและระบุภารกิจที่ต้องทำ หรือเลือกทำขององค์กรปกครองท้องถิ่นอย่าง เทศบาล และ อบต. เช่น

- (๑) การทำถนนภายในเขตหมู่บ้าน ตำบล หรือเขตเทศบาล
- (๒) การก่อสร้างสะพานภายในเขตหมู่บ้านหรือเขตเทศบาล
- (๓) การประปาหมู่บ้าน/ตำบล หรือเขตเทศบาล
- (๔) การตลาดภายในเขต อบต. หรือเทศบาล
- (๕) การพัฒนาอาชีพ การสหกรณ์ การรวมกลุ่ม
- (๖) การศึกษาและการสาธารณสุขในแต่ละพื้นที่ของท้องถิ่น
- (๗) การจัดสวนสาธารณะในเขต อบต./เทศบาล
- (๘) การส่งเสริมสตรี เด็ก เยาวชน คนชรา ในแต่ละเขต อบต. และเทศบาล

นอกจากนี้แล้วยังต้องพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการจัดทำภารกิจร่วมกันระหว่าง ท้องถิ่น ที่ยังต้องบูรณาการภารกิจหรือจะต้องทำกิจกรรมร่วมกันในหลาย ๆ กิจกรรม

จึงกล่าวได้ว่าตามลักษณะภารกิจและแนวทางที่ดำเนินการกระจายอำนาจข้างต้นนี้ ยืนยันได้ว่าการจัดระบบองค์กรปกครองท้องถิ่นไทยจะต้องมี ๒ ระดับ หรือ ๒ ชั้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ กล่าวคือ จะต้องมียุทธศาสตร์องค์กรปกครองท้องถิ่นในระดับ อบจ. ที่ต้องทำภารกิจเกี่ยวกับท้องถิ่นโดยภาพรวมของจังหวัด และมีระดับล่างที่จัดทำภารกิจในเขตการปกครองท้องถิ่นของตนเอง

ดังนั้นสิ่งที่จะต้องคิดและทบทวนกันคือ จะทำอย่างไรให้ อบจ. มีความรู้ความสามารถ หรือมีขีดความสามารถเพียงพอที่จัดทั้งภารกิจและจัดบริการสาธารณะให้มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพที่จะตอบสนองความต้องการของประชาชนได้เป็นอย่างดี

จึงควรพิจารณาถึงโครงสร้างที่มาทางผู้บริหาร ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับสภาท้องถิ่น (สภา อบจ.) และการบริหารจัดการว่า อบจ. ที่เป็นอยู่มีปัญหาและอุปสรรคตรงไหนบ้าง ก็ควรพิจารณาปรับปรุง

ในประเด็นนั้น ๆ เป็นประเด็น ๆ ไป ทั้งในแง่โครงสร้าง ที่มาของผู้บริหาร ความสัมพันธ์ระหว่างสภา อบจ. กับผู้บริหาร อบจ. เป็นต้น

ส่วนในระดับส่วนราชการและ อบต. คงต้องมาพิจารณากันว่ามีปัญหาและอุปสรรค อยู่ตรงจุดไหนบ้าง ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานให้ขาดประสิทธิภาพและคุณภาพในการทำภารกิจหรือกิจกรรมจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนก็ต้องพิจารณาแต่ละประเด็น ๆ ไป โดยเฉพาะ อบต. ซึ่งคงต้องกลับมาพิจารณากันว่าจำนวนที่มีอยู่และขนาดที่เหมาะสมเป็นอย่างไร จะใช้หลักเกณฑ์ความเป็น อบต. ที่จะให้มีประสิทธิภาพในการบริหารงานควรทำกันอย่างไร จะลดจำนวน จะยุบรวมอย่างไรก็ว่ากันเป็น ประเด็น ๆ ไป

ข้อเสนอนี้เป็นข้อเสนอที่เกี่ยวข้องกับระบบองค์กรปกครองท้องถิ่นไทยในรูปแบบทั่ว ๆ ไปที่เป็นอยู่ในแต่ละจังหวัด ยกเว้นองค์กรปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษอย่างเมืองพัทยาและ กทม. ซึ่งต้องพิจารณากันเป็นพิเศษ แยกออกจากระบบปกติทั่วไป สำหรับเมืองพัทยา ผมเสนอให้ปรับเป็นรูปแบบเทศบาล เพราะโดยโครงสร้างและลักษณะอื่น ๆ ไม่แตกต่างไปจากโครงสร้างของเทศบาล

ส่วน กทม. ควรจัดแบ่งเป็น ๒ ระดับ (ในรายละเอียดผมค่อยเสนอในตอนหลัง)

ทั้งหมดที่เสนอมานี้ ผมยังไม่ได้เสนอโครงสร้างของสภาท้องถิ่น ที่มาของผู้บริหารท้องถิ่น ความสัมพันธ์ระหว่างสภาท้องถิ่นกับผู้บริหารท้องถิ่น รวมทั้งขนาดที่เหมาะสมกับการบริหารงานของท้องถิ่น และการจัดบริการสาธารณะ

สิ่งเหล่านี้ผมถือว่าคณะทำงานกำลังทำเรื่องใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองท้องถิ่นไทย ทั้งระบบนั่นเอง

ประเด็นการถ่ายโอนบุคลากร

๑. การถ่ายโอนบุคลากรลงสู่ท้องถิ่น ขอทราบว่ ทางรัฐบาลกลางซึ่งจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายเรื่องเงินเดือนเงินสวัสดิการต่าง ๆ แก่ข้าราชการที่ถ่ายโอนไปในระยะแรก จะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในเรื่องนี้ขนาดเท่าใด หรือจะอุดหนุนไปตลอดจนกว่าตำแหน่งว่าง

- ในระยะแรกทางรัฐบาลจะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายของบุคลากรที่ถ่ายโอนลงไป แต่ต่อไปจะจัดสรรในรูปเงินอุดหนุนทั่วไป ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องไปจัดสรรเป็นค่าใช้จ่ายในส่วนตัว

๒. การรับข้าราชการจากหน่วยงานอื่นมาทำงานใน อบต. ยกตัวอย่าง อบต. ก มีหัวหน้าส่วนโยธาอยู่แล้ว ซี ๓ แต่ อบต. ก มีความจำเป็นต้องรับการถ่ายโอน ซึ่งข้าราชการที่ถ่ายโอนมาเป็น ซี ๕ จะมีปัญหาหรือไม่ ในสายงานบังคับบัญชา

- ให้รอไว้ก่อน เพราะกำลังอยู่ระหว่างการพิจารณาจัดสรรคนถ่ายโอนบุคลากรให้เหมาะสมกับภารกิจของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่

๓. เทศบาลได้รับโอนข้าราชการของ รพช. มาแล้ว ส่วนนี้ทางสำนักงานประมาณจะจัดสรรงบประมาณไปให้ท้องถิ่นเพิ่มได้หรือไม่ (รับโอนมาอยู่ท้องถิ่น เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๕ นี้)

- ไม่อยู่ในข่ายการถ่ายโอนบุคลากร เป็นการโอนปกติ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องรับภาระค่าใช้จ่ายเอง

๔. กรณีที่ อบจ. มีบุคลากรมากอยู่แล้ว หากย้ายโอนบุคลากรให้กับ อบจ. อื่น จะมีบุคลากรมากเกินไปจนความจำเป็นหรือไม่

- เนื่องจากงาน/ภารกิจของ อบจ. ไม่ใช่เท่าเดิม จะมีการถ่ายโอนภารกิจมาให้เพิ่มขึ้น จึงจำเป็นที่จะต้องมีการมาร่วมกันคิดร่วมกันทำมากขึ้น

๕. เหตุใดไม่ยุบ อบต. แล้วถ่ายโอนบุคลากรและเครื่องจักรให้แก่เทศบาล และ อบต. เพื่อลดจำนวนบุคลากร และงบประมาณที่ซ้ำซ้อน เนื่องจาก อบจ. ไม่สามารถดูแลท้องถิ่นอื่นด้วยความเป็นธรรมได้ เพราะส่วนใหญ่จะช่วยเหลือเฉพาะคนใกล้ชิดหรือพรรคพวกของตัวเอง

- การรับถ่ายโอนบุคลากรไปจะต้องดูความคุ้มค่ากับภารกิจที่จะให้ทำด้วย

* ที่มา : กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, กระทรวงมหาดไทย

๖. ตาม พ.ร.บ. เทศบาล และ พ.ร.บ. อบจ. ได้กำหนดอำนาจและหน้าที่ไว้แล้ว แต่ปรากฏว่า พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ได้กำหนดอำนาจและหน้าที่ไว้ในมาตรา ๑๖ และ ๑๗ ด้วยเช่นกัน จึงขอทราบว่า เทศบาล และ อบจ. จะมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. เทศบาล/อบจ. และที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ใช่หรือไม่

- โดยหลักการเมื่อกฎหมายเก่า คือ พ.ร.บ. เทศบาล/อบจ. ยังมีอยู่ต้องใช้ไปก่อนเพราะกฎหมายใหม่ยังไม่ได้ประกาศใช้

๗. ตาม พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ มาตรา ๑๗ ที่กำหนดไว้ว่า ภายใต้มาตรา ๑๖ ให้ อบจ. มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองนั้น หมายความว่าอย่างไร

- คือ อบจ. จะดูแลภารกิจในภาพรวมทั้งหมดที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กไม่สามารถทำได้

๘. กรณีเทศบาลตำบลไม่มีโรงเรียนในเขตเทศบาล จำเป็นหรือไม่ที่จะต้องทำศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (จัดตั้งใหม่) ขึ้นในเขตเทศบาลในเมื่อเอกชนซึ่งอยู่นอกเขต (อยู่ในเขต อบต.) ได้จัดทำที่อยู่แล้ว

- ไม่มีโรงเรียน ไม่จำเป็นต้องทำ เพราะถ้าเป็นสถานศึกษา ขณะนี้ยังไม่มีการถ่ายโอน การถ่ายโอนในเรื่องเด็กเล็กจะมีเฉพาะเรื่องการดูแลเด็กก่อนวัยเรียนที่ไม่ใช่การจัดการศึกษา ดังนั้น การจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขึ้นใหม่จึงขึ้นอยู่กับความจำเป็นหรือความต้องการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอง

๙. เงินอุดหนุนทั่วไปที่ไปอยู่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จำนวน ๒.๔ หมื่นล้านบาท เงินส่วนนี้นำไปใช้อะไร และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะใช้เงินตามแผนอย่างไร

- งบจำนวนนี้ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจะมีกรอบในการจัดสรรไปให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ต้องส่งโครงการมาให้พิจารณาสำหรับหลักเกณฑ์การจัดสรรเงิน คือ

- (๑) เป็นเงินอุดหนุนเพื่อเป็นงบลงทุนสำหรับใช้ในกิจกรรมที่เป็นการลงทุน
- (๒) มีเงื่อนไขให้ใช้สำหรับกิจกรรมที่อยู่ในกรอบของแผนปฏิบัติการฯ ๖ ด้าน

๑๐. การจัดสรรงบประมาณของเทศบาลเล็ก ๆ มีพื้นที่บริหารประมาณ ๒ ตารางกิโลเมตร มีรายได้ที่จัดเก็บเองน้อยกว่า อบต. ใกล้เคียง ซึ่งมีพื้นที่เกือบ ๒๐๐ ตารางกิโลเมตร แต่ทำไมได้รับเงินอุดหนุนมากกว่า อบต. หลายเท่าตัว

- กรณีนี้จะต้องเสนอคณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลังฯ เพื่อประกอบการพิจารณา ในการจัดสรรเงินต่อไป

๑๑. ภาษีรถยนต์และล้อเลื่อนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๖ ยังจัดสรรให้กับเทศบาล อบต. เหมือนเดิมหรือไม่

- ขณะนี้กำลังอยู่ระหว่างการพิจารณา

๑๒. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องตั้งงบประมาณสำหรับภารกิจที่มีการถ่ายโอนในปี ๒๕๔๖ เช่น เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และคนพิการไว้เลยใช่หรือไม่

- ใช่ เพราะภารกิจเหล่านี้หน่วยงานที่ดำเนินการถูกต้องตั้งไปหมดแล้ว ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องตั้งงบประมาณไว้

๑๓. การถ่ายโอนงบประมาณ ในปี ๒๕๔๖ ไม่ได้ผ่านหน่วยงาน แต่จะผ่านลงมาท้องถิ่นโดยตรง อยากทราบว่าภารกิจที่ท้องถิ่นแต่ละท้องถิ่นต่างก็มีโครงการแผนงาน เพื่อรองรับการถ่ายโอน แล้วเม็ดเงินการถ่ายโอนลงมาจะเพียงพอหรือทั่วถึงทุกท้องถิ่นหรือไม่ แล้วการถ่ายโอนโดยตรงมีอะไรเป็นตัวกำหนดในการถ่ายโอนลงมาท้องถิ่นแต่ละท้องถิ่น

- การจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๖ จะจัดสรรให้ตามภารกิจที่ท้องถิ่นเคยได้รับการจัดสรรจากเดิมที่ส่วนกลางเป็นผู้กำหนดภารกิจให้ทำ แต่ต่อไปนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดลำดับความสำคัญ/ความจำเป็นในการจัดทำภารกิจของแต่ละท้องถิ่นได้เอง

๑๔. ที่กล่าวว่าในปี ๒๕๔๙ จะจัดสรรงบประมาณให้ท้องถิ่น ๓๕% อยากทราบว่ามีความเป็นไปได้แค่ไหน

- กฎหมายกำหนดไว้ ดังนั้น ความเป็นไปได้สูง แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นท้องถิ่นต้องปรับปรุงประสิทธิภาพในการจัดเก็บจัดหารายได้ของตนเองด้วย

๑๕. การจัดทำเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ปี ๒๕๕๖ จะอิงรายได้จากส่วนไหน

- รายได้ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเอง รายได้ที่รัฐจัดเก็บแล้วแบ่งให้ และเงินอุดหนุนคือใช้ฐานเก่าแต่ตัวเลขจะเปลี่ยนไป

๑๖. การเลือกตั้งผู้บริหาร และสมาชิก อบต. แบบใหม่มีรูปแบบวิธีการอย่างไร และจะประกาศใช้ได้เมื่อใด

- กำลังอยู่ระหว่างการพิจารณาแก้ไขกฎหมายอยู่ในสภา

๑๗. ไม่ทราบว่ารัฐธรรมนูญแก้ไขให้ผู้มีสิทธิลงสมัครเลือกตั้ง อบต. ด้านความรู้ (คุณวุฒิ) เพื่อรองรับงานต่าง ๆ หรือไม่ เพราะขณะนี้ ป.๔ ยังมีอยู่ในสังคมไทย

- ต้องดูกฎหมายที่จะออกมาก่อน

๑๘. การปกครองในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เมืองพัทยา/กทม. ทำไมไม่มีการศึกษารูปแบบ การปกครองของภูเก็ต (อบต. เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง อบจ.) ให้เป็นรูปแบบการปกครองพิเศษ

- เรื่องนี้กำลังศึกษากันอยู่ และมีรายงานขึ้นมาเป็นระยะ ๆ

๑๙. การกระจายอำนาจตาม พ.ร.บ. ไม่ว่าจะเป็นการเงิน การเลือก อบต. หรือระบบระเบียบทั้งหลาย ทำไมสมาชิกขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ได้รับทราบ ไม่ได้รู้เห็น ไม่ได้นำเสนอ ไม่ได้แสดงเจตนารมณ์ /แสดงความคิดเห็นเลย จะแก้ไขอย่างไร ไม่ใช่ ว่า กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และคณะกรรมการการกระจายอำนาจ พิจารณาเสร็จแล้วมาแจ้งให้ทราบทุกครั้ง น่าจะทำประชาพิจารณ์จากสมาชิกของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- ความจริงในคณะกรรมการการกระจายอำนาจฯ และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีตัวแทนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบร่วมอยู่ด้วยแล้ว

การแบ่งชั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานบุคคล)

องค์การบริหารส่วนจังหวัด แบ่งเป็น ๓ ชั้น

องค์การบริหารส่วนจังหวัด	จำนวน
ขนาดใหญ่	๑๙ แห่ง
ขนาดกลาง	๓๘ แห่ง
ขนาดเล็ก	๑๘ แห่ง
รวม	๗๕ แห่ง

ชั้นเทศบาล แบ่งออกเป็น ๓ ชั้น

เทศบาล	จำนวน
ขนาดใหญ่	๔๘ แห่ง
ขนาดกลาง	๔๓๔ แห่ง
ขนาดเล็ก	๖๔๗ แห่ง
รวม	๑,๑๒๙ แห่ง

องค์การบริหารส่วนตำบล แบ่งออกเป็น ๓ ชั้น

องค์การบริหารส่วนตำบล	จำนวน
ขนาดใหญ่	๗๔ แห่ง
ขนาดกลาง	๒๘๓ แห่ง
ขนาดเล็ก	๖,๓๘๗ แห่ง
รวม	๖,๗๔๔ แห่ง

คณะกรรมการ	จำนวน		จำนวนคนทั้งประเทศ	
	คน/จังหวัด			
คณะกรรมการข้าราชการองค์การบริหาร	๑๒	คน	๙๐๐	คน
คณะกรรมการพนักงานเทศบาล	๑๔	คน	๑,๓๕๐	คน
คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล	๒๗	คน	๒,๐๒๕	คน
คณะกรรมการพนักงานเมืองพัทยา	๑๒	คน	๑๒	คน
รวม	๖๕	คน	๔,๒๘๗	คน

จำนวนบุคลากรส่วนท้องถิ่น

ประเภท	จำนวน แห่ง	ข้าราชการ/ พนักงาน สามัญ (คน)	ข้าราชการ/พนักงานครู (คน)			ลูกจ้าง (คน)			รวมทั้งหมด (คน)
			สังกัดสถาน ศึกษา	ไม่สังกัด	รวม	ประจำ	ชั่วคราว	รวม	
องค์การบริหาร ส่วนจังหวัด	๗๕	๔,๗๗๐	-	-	-	๒,๔๒๒	๔๘๗	๒,๙๐๙	๗,๖๗๙
เทศบาล	๑,๑๒๙	๑๙,๓๑๓	๑๓,๓๘๓	๙๓๐	๑๕, ๓๑๓	๑๕, ๕๑๒	๔๘, ๗๓๓	๖๔,๒๔๕	๘๓,๕๕๘
องค์การบริหาร ส่วนตำบล	๖,๗๕๔	๒๑,๑๑๙	-	-	-	๔,๓๕๖	๑๘, ๕๑๘	๒๒,๘๑๔	๔๓,๐๓๓
เมืองพัทยา	๑	๑๘๗	๓๒๑	๒๘	๓๕๙	๒๒๓	๔๒๙	๖๕๒	๘๓๙
กรุงเทพมหานคร	๑	๑๘,๕๒๐	๑๕,๕๗๐	๑๖๒	๑๕, ๖๓๒	๒๕, ๓๔๗	๒๙, ๘๘๐	๕๕,๒๒๗	๘๙,๓๗๙
รวม	๗,๙๕๐	๖๓,๙๐๙	๒๙,๑๗๔	๑,๑๒๐	๓๐, ๒๙๕	๔๗, ๙๙๐	๙๘, ๐๔๗	๑๕๖, ๐๓๗	๒๒๕,๔๘๘

ข้อมูลผู้บริหารท้องถิ่น

นายก อบจ.	๗๕	คน		
นายกเทศมนตรี	๑,๑๒๙	คน	เทศมนตรี	๒,๓๘๒ ค
ประธานกรรมการบริหาร อบต.	๖,๗๕๔	คน	สมาชิกสภา อบต.	๑๒๗,๕๙๔ ค
นายกเมืองพัทยา	๑	คน	รองนายกเมืองพัทยา	๔ ค
ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร	๑	คน	รองผู้ว่าราชการฯ	๔ ค

ราชการบริหารส่วนจังหวัด

รูปแบบ	จำนวน
องค์การบริหารส่วนจังหวัด	๗๕ แห่ง
เทศบาล	๑,๑๒๕ แห่ง
องค์การบริหารส่วนตำบล	๖,๗๔๔ แห่ง
เมืองพัทยา	๑ แห่ง
กรุงเทพมหานคร	๑ แห่ง
รวม	๗,๙๕๐ แห่ง

จำนวนสภาตำบล ๒๑๖ แห่ง

ที่มา : กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

จังหวัด	๗๕ จังหวัด
อำเภอ	๗๗๕ อำเภอ
กิ่งอำเภอ	๘๑ กิ่งอำเภอ
ตำบล	๗,๒๕๕ ตำบล
หมู่บ้าน	๗๑,๘๖๕ หมู่บ้าน

จำนวนประชากรรวมทั่วประเทศ (ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๕)

ประชากรรวม	๖๓,๐๗๖,๖๐๗ คน
ชาย	๓๑,๒๗๔,๒๕๘ คน
หญิง	๓๑,๗๘๒,๓๔๙ คน

ที่มา : กรมการปกครอง

ภาคผนวก

:

พระราชบัญญัติเทศบาล

พ.ศ. ๒๔๙๖

พระราชบัญญัติเทศบาล

พ.ศ. ๒๔๙๖

(และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ ๑๑ พ.ศ. ๒๕๔๓)

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๙๖

เป็นปีที่ ๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยเทศบาลให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอม ของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๙๖ และบรรดากฎหมาย กฎข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ เมื่อพ้นกำหนดเวลาหนึ่งปี นับแต่วันที่ให้มีพระราชกฤษฎีกายกฐานะท้องถิ่นใดเป็นเทศบาลแล้วห้ามมิให้ใช้กฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ในส่วนที่บัญญัติถึงการแต่งตั้ง กำหนดผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสรวัดรำนัน ในท้องที่นั้น และให้บรรดาบุคคลที่เป็น กำหนดผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสรวัดรำนัน พ้นจากตำแหน่งและหน้าที่เฉพาะในเขตท้องที่นั้นด้วย

มาตรา ๕ ให้เทศบาลที่ได้จัดตั้งขึ้นแล้วในวันใช้พระราชบัญญัตินี้ คงมีฐานะเป็นเทศบาลตำบล เทศบาลเมืองและเทศบาลนคร ตามที่เป็นอยู่แล้วแต่กรณี มีอำนาจหน้าที่และอยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ บรรดาเทศบัญญัติที่ได้ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาลพุทธศักราช ๒๔๙๖ พระราชบัญญัติเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๙๑ และพระราชบัญญัติเทศบาล พุทธศักราช ๒๔๙๖ หรือโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายอื่น ให้คงใช้บังคับได้

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเทศบัญญัติดังกล่าวในวรรคก่อนไม่ชำระค่าปรับให้นำบทบัญญัติมาตรา ๖๐ วรรคท้ายแห่งพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับ

ส่วนที่ ๑
การจัดตั้งเทศบาล

มาตรา ๗ เมื่อท้องถิ่นใดมีสภาพอันสมควรยกฐานะเป็นเทศบาล ให้จัดตั้งท้องถิ่นนั้น ๆ เป็นเทศบาลตำบล เทศบาลเมือง หรือเทศบาลนคร ตามพระราชบัญญัตินี้

ให้เทศบาลเป็นทบวงการเมือง มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น

มาตรา ๘ การจัดตั้งเทศบาลภายหลังวันที่พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๙ ใช้บังคับ ให้ว่าผู้ราชการจังหวัดแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติและวิสัยฐานะตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ให้เป็นสมาชิกแห่งสภาเทศบาลนั้นในฐานะเป็นผู้เริ่มการ และให้นำบทบัญญัติว่าด้วยสภาเทศบาล และคณะเทศมนตรีมาใช้บังคับโดยอนุโลม เมื่อครบกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่สภาเทศบาลได้มีการประชุมกันครั้งแรก ให้สภาเทศบาลประกอบด้วยสมาชิกที่ราษฎรเลือกตั้งขึ้นตามมาตรา ๑๕

"ท้องถิ่นใดที่มีสภาพเป็นสุขาภิบาลอยู่แล้ว หากต่อมาได้มีการจัดตั้งขึ้นเป็นเทศบาล ก็ให้ดำเนินการตามมาตรา ๑๕ โดยไม่ต้องมีการแต่งตั้งสมาชิกเป็นผู้เริ่มการตามวรรคแรก"

(ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และให้ใช้ความข้างต้นแทนตามมาตรา ๓ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๙)

มาตรา ๙ เทศบาลตำบล ได้แก่ ท้องถิ่นซึ่งมีพระราชกฤษฎีกายกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบล พระราชกฤษฎีกานั้นให้ระบุชื่อและเขตของเทศบาลไว้ด้วย

มาตรา ๑๐ เทศบาลเมือง ได้แก่ ท้องถิ่นอันเป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัด หรือท้องถิ่นชุมนุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่หนึ่งหมื่นคนขึ้นไป ทั้งมีรายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่ อันต้องทำตามพระราชบัญญัตินี้ และซึ่งมีพระราชกฤษฎีกายกฐานะเป็นเทศบาลเมือง พระราชกฤษฎีกานั้นให้ระบุชื่อและเขตของเทศบาลไว้ด้วย

(ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และให้ใช้ความข้างต้นแทนตามมาตรา ๓ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๓)

มาตรา ๑๑ เทศบาลนคร ได้แก่ ท้องถิ่นชุมนุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่ห้าหมื่นคนขึ้นไป ทั้งมีรายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตามพระราชบัญญัตินี้ และซึ่งมีพระราชกฤษฎีกายกฐานะเป็นเทศบาลนคร พระราชกฤษฎีกานั้นให้ระบุชื่อและเขตของเทศบาลไว้ด้วย

(ยกเลิกความในมาตรา ๑๑ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และให้ใช้ความข้างต้นแทนตามมาตรา ๓ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๓)

มาตรา ๑๒ ภายใต้บังคับมาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ การเปลี่ยนชื่อเทศบาล หรือการเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาล ให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา

ให้กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน ในท้องถิ่นที่ได้เปลี่ยนแปลงเขตเป็นเทศบาลตามความในวรรคก่อน หมุดอำนาจหน้าที่เฉพาะในเขตที่ได้เปลี่ยนแปลงนั้น นับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลใช้บังคับเป็นต้นไป

(ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และให้ใช้ความข้างต้นแทนตามมาตรา ๔ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๙)

มาตรา ๑๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ ท้องถิ่นซึ่งได้ยกฐานะเป็นเทศบาลแล้วอาจถูกเปลี่ยนแปลงฐานะหรือยุบเลิกได้โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

ท้องถิ่นที่ได้เปลี่ยนแปลงฐานะตามความในวรรคก่อน ให้พ้นจากสภาพแห่งเทศบาลเดิมนับแต่วันที่ได้ถูกเปลี่ยนแปลงฐานะเป็นต้นไป บรรดาทรัพย์สิน สิทธิ และสิทธิเรียกร้องของเทศบาล

เดิม ให้โอนไปเป็นของเทศบาลใหม่ในขณะเดียวกันนั้น และบรรดาเทศบัญญัติที่ได้ใช้บังคับอยู่ก่อนแล้ว คงให้ใช้บังคับต่อไป

ในการยุบเลิกเทศบาล ให้ระบุถึงวิธีการจัดทรัพย์สินไว้ในพระราชกฤษฎีกานั้นด้วย

ส่วนที่ ๒ องค์การเทศบาล

มาตรา ๑๔ องค์การเทศบาลประกอบด้วยสภาเทศบาล และคณะเทศมนตรี หรือนายกเทศมนตรี แล้วแต่กรณี

เทศบาลแห่งใดจะมีการบริหารในรูปแบบคณะเทศมนตรีหรือนายกเทศมนตรีให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตเทศบาลแต่ละแห่งตามวิธีการที่กำหนดไว้ในบทบัญญัติมาตรานี้

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลในเขตเทศบาลใดจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลในเขตเทศบาลนั้นมีสิทธิเข้าชื่อร้องขอต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อให้จัดทำประชามติในเขตเทศบาลนั้นว่าจะกำหนดให้การบริหารเทศบาลใช้รูปแบบคณะเทศมนตรีหรือนายกเทศมนตรี ผลของประชามติให้นำมาใช้เมื่อมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเป็นการทั่วไปในคราวถัดไปจากวันที่มีการออกเสียงประชามติ และให้ใช้รูปแบบการบริหารตามผลประชามตินั้นตลอดไปจนกว่าจะมีการออกเสียงประชามติของผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลในเขตเทศบาลนั้นให้เปลี่ยนแปลงรูปแบบการบริหารเทศบาลเป็นอย่างอื่น

การร้องขอให้ทำประชามติตามวรรคสามต้องเสนอต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งก่อนครบวาระของสภาเทศบาลที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในขณะนั้นไม่น้อยกว่าสามร้อยหกสิบวัน และจะกระทำในวาระของสภาเทศบาลหนึ่งได้เพียงครั้งเดียว

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลในเขตเทศบาลนั้นเป็นผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำประชามติที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ในกรณีที่ผลประชามติในเขตเทศบาลใดแสดงความเห็นให้มีการบริหารในรูปแบบ คณะเทศมนตรีให้บังคับตามบทที่ ๒ คณะเทศมนตรี และไม่นำบทที่ ๒ ทวิ นายกเทศมนตรีมาใช้บังคับ

ในกรณีที่ผลประชามติในเขตเทศบาลใดแสดงความเห็นให้มีการบริหารในรูปแบบนายกเทศมนตรีให้บังคับตามบทที่ ๒ ทวิ นายกเทศมนตรี และไม่นำบทที่ ๒ คณะเทศมนตรีมาใช้บังคับ

(ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความข้างต้นแทนตามมาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๓)

บทที่ ๑ สภาเทศบาล

มาตรา ๑๕ สภาเทศบาลประกอบด้วยสมาชิกสภาเทศบาลซึ่งเลือกตั้งโดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล ตามจำนวนดังต่อไปนี้

- (๑) สภาเทศบาลตำบล ประกอบด้วยสมาชิกจำนวนสิบสองคน
- (๒) สภาเทศบาลเมือง ประกอบด้วยสมาชิกจำนวนสี่แปดคน
- (๓) สภาเทศบาลนคร ประกอบด้วยสมาชิกจำนวนยี่สิบสี่คน

ในกรณีที่ตำแหน่งสมาชิกว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใดและยังมิได้มีการเลือกตั้งสมาชิกขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้สภาเทศบาลประกอบด้วยสมาชิกเท่าที่มีอยู่

(ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๔๙๙ และให้ใช้ความข้างต้นแทน ตามมาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๓)

มาตรา ๑๖ สมาชิกสภาเทศบาลให้อยู่ในตำแหน่งได้คราวละสี่ปี ถ้าตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลว่างลงเพราะเหตุอื่นนอกจากถึงคราวออกตามวาระ ให้เลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลขึ้นแทนภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ตำแหน่งนั้นว่างลง เว้นแต่วาระของสมาชิกสภาเทศบาลจะเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

สมาชิกสภาเทศบาลผู้เข้ามาแทนตามวาระหนึ่งให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระของผู้ซึ่งตนแทน (ยกเลิกความในมาตรา ๑๖ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และให้ใช้ความข้างต้นแทน ตามมาตรา ๓ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒)

มาตรา ๑๗ ก่อนเข้ารับหน้าที่ สมาชิกสภาเทศบาลต้องปฏิญาณตนในที่ประชุมสภาเทศบาลว่าจะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ทั้งจะซื่อสัตย์สุจริตและปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ของท้องถิ่น

มาตรา ๑๘ สมาชิกสภาเทศบาลย่อมเป็นผู้แทนของปวงชนในเขตเทศบาลนั้น และต้องปฏิบัติหน้าที่ตามความเห็นของตนโดยบริสุทธิ์ใจ ไม่อยู่ในความผูกมัดแห่งอาณัติมอบหมายใดๆ

มาตรา ๑๙ ทวิ สมาชิกสภาเทศบาลต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่เทศบาลเป็นคู่สัญญา หรือในกิจการที่กระทำให้แก่เทศบาลหรือที่เทศบาลจะกระทำ

(ความในมาตรา ๑๘ ทวิ ถูกเพิ่มเติมโดย มาตรา ๔ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒)

มาตรา ๑๙ สมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลสิ้นสุดลงเมื่อ

(๑) ถึงคราวออกตามวาระ หรือมีการยุบสภาเทศบาล

(๒) ตาย

(๓) ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

(๔) ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้สมัครรับเลือกตั้งตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล

(๕) ขาดประชุมสภาเทศบาลสามครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุอันสมควร

(๖) กระทำการอันต้องห้ามตามมาตรา ๑๘ ทวิ

(๗) สภาเทศบาลมีมติให้ออกจากตำแหน่ง โดยเห็นว่ามีเหตุประพฤตินทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียหรือก่อความไม่สงบเรียบร้อยแก่เทศบาลหรือกระทำการอันเสื่อมเสียประโยชน์ของสภาเทศบาล มติให้สมาชิกสภาเทศบาลออกจากตำแหน่งต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกที่มีอยู่

(๘) ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลได้ลงคะแนนเสียงให้พ้นจากตำแหน่งตามกฎหมายเกี่ยวกับการลงคะแนนเสียงให้สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่ง

เมื่อมีกรณีสงสัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลผู้ใดสิ้นสุดลงตาม (๔) (๕) หรือ (๖) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนและวินิจฉัยโดยเร็ว

ในกรณีสมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลสิ้นสุดลงตาม (๘) พร้อมกันทั้งหมดให้ถือว่าเป็นการยุบสภาเทศบาล

(๕)

(ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๙ และให้ใช้ความข้างต้นแทน ตามมาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๒)

มาตรา ๒๐ สภาเทศบาลมีประธานสภาคนหนึ่ง และรองประธานสภาคนหนึ่ง ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากสมาชิกสภาเทศบาล ตามมติของสภาเทศบาล

ประธานสภาเทศบาลและรองประธานสภาเทศบาลอยู่ในตำแหน่งจนครบอายุของสภาเทศบาล หรือมีการยุบสภาเทศบาล หรือถือว่ามีการยุบสภาเทศบาลตามมาตรา ๑๔ วรรคสาม

(ความในมาตรา ๒๐ วรรคสอง ถูกเพิ่มเติมโดย มาตรา ๖ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๓)

มาตรา ๒๐ ทวิ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๐ วรรคสอง ประธานสภาเทศบาลและรองประธานสภาเทศบาลพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) พ้นจากสมาชิกภาพแห่งสภาเทศบาล

(๒) ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

(ความในมาตรา ๒๐ ทวิ ถูกเพิ่มเติมโดย มาตรา ๗ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๓)

มาตรา ๒๐ ตริ ในกรณีที่ตำแหน่งประธานสภาเทศบาลหรือรองประธานสภาเทศบาลว่างลง เพราะเหตุใดเหตุหนึ่งตามมาตรา ๒๐ ทวิ ให้สภาเทศบาลเลือกสมาชิกสภาเทศบาลขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่างภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง

(ความในมาตรา ๒๐ ตริ ถูกเพิ่มเติมโดย มาตรา ๗ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๓)

มาตรา ๒๑ ประธานสภาเทศบาล มีหน้าที่ดำเนินกิจการของสภาเทศบาลให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับการประชุมสภาเทศบาล

รองประธานสภาเทศบาล มีหน้าที่กระทำการแทนประธานสภาเทศบาลในเมื่อประธานสภาเทศบาลไม่อยู่ หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

มาตรา ๒๒ ในเมื่อประธานและรองประธานสภาเทศบาลไม่อยู่ในที่ประชุม ให้สมาชิกสภาเทศบาลเลือกตั้งกันเองเป็นประธานเฉพาะในคราวประชุมนั้น

มาตรา ๒๓ ให้กระทรวงมหาดไทยวางระเบียบข้อบังคับการประชุมสภาเทศบาลไว้

มาตรา ๒๔ ในปีหนึ่งให้มีสมัยประชุมสามัญสองสมัยหรือหลายสมัยแล้วแต่สภาเทศบาลจะกำหนด แต่ต้องไม่เกินสี่สมัย วันเริ่มสมัยประชุมสามัญประจำปีให้สภาเทศบาลกำหนด

การประชุมสภาเทศบาลครั้งแรก ต้องกำหนดให้สมาชิกได้มาประชุมภายในเก้าสิบวันนับแต่การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเสร็จแล้ว

สมัยประชุมสามัญสมัยหนึ่ง ๑ ให้มีกำหนดไม่เกินสิบห้าวัน แต่ถ้าจะขยายเวลาออกไปอีก จะต้องได้รับอนุญาตจากผู้ว่าราชการจังหวัด

มาตรา ๒๕ โดยปกติให้ประธานสภาเทศบาลเป็นผู้เรียกประชุมสภาเทศบาลตามสมัยประชุม และเป็นผู้เปิดหรือปิดประชุม

ในกรณีที่ยังไม่มีประธานสภาเทศบาล หรือประธานสภาเทศบาลไม่เรียกประชุมตามกฎหมาย ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้เรียกประชุมและเป็นผู้เปิดหรือปิดประชุม

มาตรา ๒๖ นอกจากสมัยประชุมสามัญแล้วเมื่อเห็นว่าเป็นการจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งเทศบาล ประธานสภาเทศบาลก็ดี หรือนายกเทศมนตรีก็ดี หรือสมาชิกสภาเทศบาลมีจำนวนไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่ง

ของจำนวนสมาชิกที่อยู่ในตำแหน่งก็ดี อาจทำคำร้องยื่นต่อผู้ว่าราชการจังหวัด ขอให้เปิดประชุมวิสามัญ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณา ถ้าเห็นสมควรก็ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเรียกประชุมวิสามัญได้

สมัยประชุมวิสามัญให้กำหนดไม่เกินสิบห้าวัน แต่ถ้าจะขยายเวลาออกไปอีกจะต้องได้รับอนุญาตจากผู้ว่าราชการจังหวัด

มาตรา ๒๗ การประชุมสภาเทศบาล ต้องมีสมาชิกสภาเทศบาลมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม

(ยกเลิกความในมาตรา ๒๗ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และให้ใช้ความข้างต้นแทน ตามมาตรา ๘ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๓)

มาตรา ๒๘ การลงมติวินิจฉัยข้อปริญานั้น ให้ถือเอาเสียงข้างมากเป็นประมาณ เว้นแต่จะมีบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในพระราชบัญญัตินี้

สมาชิกสภาเทศบาลคนหนึ่งย่อมมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้ามีจำนวนเสียงลงคะแนนเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นได้อีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๒๙ ห้ามมิให้สภาเทศบาลประชุมปรึกษาหารือในเรื่องนอกเหนืออำนาจหน้าที่ หรือเรื่องที่ฝ่าฝืนกฎหมาย หรือเรื่องการเมืองแห่งรัฐ

มาตรา ๓๐ การประชุมของสภาเทศบาลย่อมเป็นการเปิดเผยตามลักษณะ ที่ได้กำหนดไว้ในระเบียบข้อบังคับการประชุมสภาเทศบาล

เมื่อคณะเทศมนตรี หรือสมาชิกสภาเทศบาลรวมกันไม่ต่ำกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกที่มาประชุม ร้องขอให้ทำการประชุมลับ ก็ให้ประธานสภาเทศบาลดำเนินการประชุมลับได้โดยไม่ต้องขอมติที่ประชุม

มาตรา ๓๑ ในที่ประชุมสภาเทศบาล สมาชิกย่อมมีสิทธิตั้งกระทู้ถามคณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีในข้อความใด ๆ อันเกี่ยวกับการงานในหน้าที่ได้ แต่คณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีย่อมทรงไว้ซึ่งสิทธิที่จะไม่ตอบ เมื่อเห็นว่าข้อความนั้น ๆ ยังไม่ควรเปิดเผยเพราะเกี่ยวกับความปลอดภัย หรือประโยชน์สำคัญของเทศบาล

มาตรา ๓๒ สภาเทศบาลมีอำนาจเลือกสมาชิกสภาเทศบาลตั้งเป็นคณะกรรมการสามัญของสภาเทศบาล และมีอำนาจเลือกบุคคลผู้เป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกตั้งเป็นคณะกรรมการวิสามัญของสภาเทศบาลเพื่อกระทำการหรือพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใดๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาเทศบาล แล้วรายงานต่อสภาเทศบาล

ในการตั้งคณะกรรมการวิสามัญตามวรรคหนึ่ง นายกเทศมนตรีมีสิทธิเสนอชื่อบุคคล ผู้เป็นหรือมิได้เป็นสมาชิก เพื่อให้สภาเทศบาลแต่งตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการวิสามัญ ได้ไม่เกินหนึ่งในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมด

คณะกรรมการที่สภาเทศบาลตั้งขึ้นตามวรรคหนึ่งจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้

(ยกเลิกความในมาตรา ๓๒ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และให้ใช้ความข้างต้นแทน ตามมาตรา ๘ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๓)

มาตรา ๓๒ ทวิ ในกรณีกิจการในเรื่องใดอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของเทศบาลหรือประชาชนในท้องถิ่น สมาชิกสภาเทศบาลจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิก เท่าที่มีอยู่หรือคณะเทศมนตรีอาจเสนอต่อประธานสภาเทศบาล เพื่อให้มีการออกเสียงประชามติในท้องถิ่นได้ และประกาศให้ประชาชนทราบ

การออกเสียงประชามติต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์ในการขอปรึกษาความเห็นของประชาชน

ว่าจะเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบก็พิจารณาสำคัญในเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามวรรคหนึ่ง ซึ่งมีใช้เรื่องที่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมายการออกเสียงประชามติที่เกี่ยวกับตัวบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือคณะบุคคลใดบุคคลหนึ่ง โดยเฉพาะจะกระทำมิได้

บุคคลผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลย่อมมีสิทธิออกเสียงประชามติ

การออกเสียงประชามติตามมาตรา ๓๒ ให้มีผลเป็นเพียงการให้คำปรึกษาแก่สภาเทศบาลหรือคณะเทศมนตรีในเรื่องนั้น

หลักเกณฑ์และวิธีการออกเสียงประชามติให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

(ความในมาตรา ๓๒ ทวิ ถูกเพิ่มเติมโดย มาตรา ๑๐ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๑๑)

พ.ศ. ๒๕๔๓)

มาตรา ๓๓ การประชุมคณะกรรมการตามมาตรา ๓๒ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่ต่ำกว่ากึ่งจำนวนของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ระเบียบการประชุมของคณะกรรมการให้ใช้ระเบียบข้อบังคับการประชุมสภาเทศบาลโดยอนุโลม

มาตรา ๓๔ สมาชิกสภาเทศบาลไม่ต่ำกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกที่อยู่ในตำแหน่งมีสิทธิที่จะรวมกันทำคำร้องยื่นต่อนายอำเภอ ในกรณีแห่งเทศบาลตำบล หรือผู้ว่าราชการจังหวัดในกรณีแห่งเทศบาลเมือง หรือเทศบาลนครว่า คณะเทศมนตรี หรือเทศมนตรีผู้ใดปฏิบัติหน้าที่ฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน ละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือมีความประพฤติอันจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่งหรือแก่เทศบาลหรือแก่ราชการ เมื่อนายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี ได้รับคำร้องนั้นให้พิจารณาว่าจะสมควรเรียกประชุมสมาชิกสภาเทศบาลหรือไม่ ถ้าเป็นการสมควรก็ให้เรียกประชุมสมาชิกสภาเทศบาลและคณะเทศมนตรี เพื่อให้มีการอภิปรายเกี่ยวกับคำร้องนั้นว่า สมควรจะไปยังกระทรวงมหาดไทยหรือไม่ เมื่อที่ประชุมมีมติอย่างใด ให้นายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณีปฏิบัติตามมตินั้น

การประชุมตามความในวรรคก่อนให้เป็นการประชุมลับโดยให้นายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี เป็นประธาน การลงมติวินิจฉัยข้อปรึกษาในการประชุมนี้ ให้กระทำโดยวิธีลงคะแนนลับ

ระเบียบการประชุมนั้น ให้ใช้ระเบียบข้อบังคับการประชุมสภาเทศบาลโดยอนุโลม แต่ต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่ต่ำกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกที่อยู่ในตำแหน่ง จึงจะเป็นองค์ประชุม

มาตรา ๓๕ เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้รับคำร้องตามความในมาตรา ๓๔ แล้ว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจสั่งให้ยกคำร้องนั้นเสีย หรือสั่งให้เทศมนตรีทั้งคณะหรือเทศมนตรีผู้ใดออกจากตำแหน่งได้ เพื่อประโยชน์ในการนี้ จะสั่งให้มีการสอบสวนก่อนก็ได้

บทที่ ๒

คณะเทศมนตรี

มาตรา ๓๖ ในกรณีที่ประชาชนในเขตเทศบาลใดออกเสียงแสดงประชามติให้การบริหารเทศบาลในรูปแบบคณะเทศมนตรี ให้เทศบาลนั้นมีคณะเทศมนตรี ประกอบด้วย นายกเทศมนตรีคนหนึ่งและเทศมนตรีตามจำนวนดังนี้

(๑) เทศบาลตำบล ให้มีเทศมนตรีไม่เกินสองคน

(๒) เทศบาลเมือง ให้มีเทศมนตรีไม่เกินสามคน

(๓) เทศบาลนคร ให้มีเทศมนตรีไม่เกินสี่คน

(ยกเลิกชื่อส่วนที่ ๒ คณะเทศมนตรี และมาตรา ๓๖ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ใช้ความข้างต้นแทน ตามมาตรา ๑๑ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๓)

มาตรา ๓๗ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเป็นนายกเทศมนตรีและเทศมนตรีด้วยความเห็นชอบสภาเทศบาล

มาตรา ๓๘ เมื่อประธานหรือรองประธานสภาเทศบาลผู้ใดได้รับแต่งตั้งเป็นนายกเทศมนตรีหรือเทศมนตรี ให้พ้นจากตำแหน่งประธานหรือรองประธานสภาเทศบาลนั้น

มาตรา ๓๙ ให้คณะเทศมนตรีควบคุมและรับผิดชอบในการบริหารกิจการของเทศบาลตามกฎหมาย โดยมีนายกเทศมนตรีเป็นหัวหน้า

ในกรณีที่นายกเทศมนตรีไม่อาจบริหารกิจการได้ ให้นายกเทศมนตรีตั้งเทศมนตรีผู้หนึ่งทำการแทน

การสั่ง การอนุญาต การให้อนุมัติหรือการปฏิบัติกิจการที่คณะเทศมนตรีหรือนายกเทศมนตรีจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมายใด ถ้ากฎหมายนั้นมีได้บัญญัติในเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น คณะเทศมนตรีหรือนายกเทศมนตรีอาจมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้นายกเทศมนตรีเทศมนตรี ปลัดเทศบาล หรือรองปลัดเทศบาลทำการแทนคณะเทศมนตรีหรือนายกเทศมนตรีแล้วแต่กรณีได้ และในกรณีได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะมอบอำนาจให้พนักงานเทศบาลตั้งแต่ตำแหน่งหัวหน้าแผนกขึ้นไปทำการแทนก็ได้

(ยกเลิกความในมาตรา ๓๙ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ใช้ความข้างต้นแทน ตามมาตรา ๓ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๐)

มาตรา ๔๐ ถ้าในเขตเทศบาลใด รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเห็นเป็นการสมควรให้นายกเทศมนตรี เทศมนตรี ปลัดเทศบาล รองปลัดเทศบาล หรือหัวหน้าแขวงในเขตเทศบาลนั้นมีอำนาจเปรียบเทียบคดีละเมิดเทศบัญญัติได้ ก็ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในการเปรียบเทียบคดีตามวรรคหนึ่ง ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม เมื่อได้เปรียบเทียบคดีได้แล้ว ให้รีบส่งบันทึกการเปรียบเทียบพร้อมด้วยสำนวนไปยังพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบแห่งเขตท้องที่ซึ่งเทศบาลนั้นตั้งอยู่เพื่อดำเนินการต่อไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาโดยมิชักช้า

(ยกเลิกความในมาตรา ๔๐ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ใช้ความข้างต้นแทน ตามมาตรา ๔ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๐)

มาตรา ๔๑ เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔ แล้ว ให้นายกเทศมนตรี และเทศมนตรีมีอำนาจหน้าที่อย่างเดียวกับอำนาจหน้าที่ของกำนันและผู้ใหญ่บ้านบรรดาที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการปกครองท้องที่หรือกฎหมายอื่นเท่าที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาเห็นสมควร และได้กำหนดขึ้นไว้โดยกฎกระทรวง

มาตรา ๔๒ ให้เทศบาลมีพนักงานเทศบาลและจัดแบ่งการบริหารออกเป็นส่วนต่าง ๆ ตามปริมาณ และคุณภาพของงาน โดยมีปลัดเทศบาลเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบในงานประจำทั่วไปของเทศบาล

มาตรา ๔๓ ระเบียบพนักงานเทศบาลให้ตราขึ้นเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๔๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ให้ถือว่า นายกเทศมนตรี เทศมนตรี และพนักงานเทศบาลมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามความหมายแห่งกฎหมายลักษณะอาญา

มาตรา ๔๕ เทศมนตรีทั้งคณะพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) สมาชิกสภาเทศบาลถึงคราวออกตามวาระ

(๒) มีการยุบสภาเทศบาล

(๓) สมาชิกสภาของสมาชิกสภาเทศบาลสิ้นสุดลงพร้อมกันทั้งหมดตามมาตรา ๑๙ (๘)

(๔) สภาเทศบาลไม่รับหลักการแห่งร่างเทศบัญญัติงบประมาณและผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นชอบด้วยกับสภาเทศบาล หรือสภาเทศบาลไม่รับหลักการแห่งร่างเทศบัญญัติงบประมาณด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกสภาเทศบาลที่อยู่ในตำแหน่ง

(๕) ความเป็นเทศมนตรีของนายกเทศมนตรีสิ้นสุดลง หรือคณะเทศมนตรีลาออก หรือ

(๖) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งให้เทศมนตรีทั้งคณะออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๗๓

ในกรณีที่เทศมนตรีทั้งคณะพ้นจากตำแหน่งตาม (๑) (๔) หรือ (๕) คณะเทศมนตรีที่พ้นจากตำแหน่งต้องอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินกิจการต่อไปจนกว่าคณะเทศมนตรีที่แต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่

เมื่อเทศมนตรีทั้งคณะพ้นจากตำแหน่งตาม (๔) (๕) หรือ (๖) ให้สภาเทศบาลเลือกสมาชิกสภาเทศบาลเป็นคณะเทศมนตรีขึ้นใหม่แล้วเสนอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่คณะเทศมนตรีออกจากตำแหน่ง และถ้าพ้นกำหนดเวลาสิบห้าวันแล้ว ไม่อาจแต่งตั้งคณะเทศมนตรีได้โดยมีสาเหตุสำคัญจากสภาเทศบาลให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อยุบสภาเทศบาล

เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งยุบสภาเทศบาลตามวรรคสาม หรือเทศมนตรีทั้งคณะพ้นจากตำแหน่งตาม (๒) หรือ (๓) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งข้าราชการหรือพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนั้น เป็นคณะเทศมนตรีเพื่อดำเนินกิจการชั่วคราว จนกว่าคณะเทศมนตรีที่แต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่

ในระหว่างที่ไม่มีคณะเทศมนตรี ให้ปลัดเทศบาลปฏิบัติหน้าที่นายกเทศมนตรีเป็นการชั่วคราวเท่าที่จำเป็นได้จนกว่าคณะเทศมนตรีที่แต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่

(ยกเลิกความในมาตรา ๔๕ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๕ และให้ใช้ความข้างต้นแทน ตามมาตรา ๖ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๒)

มาตรา ๔๖ นอกจากที่ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๕ แล้ว ความเป็นเทศมนตรีจะสิ้นสุดลงเฉพาะตัวเมื่อ

(๑) พ้นจากสมาชิกสภาของสมาชิกสภาเทศบาล

(๒) ลาออก โดยยื่นใบลาออกต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

(๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งให้ออกตามมาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๗๓

(๔) ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลได้ลงคะแนนเสียงให้พ้นจากตำแหน่งตามกฎหมายเกี่ยวกับการลงคะแนนเสียงให้สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่ง

(ยกเลิกความในมาตรา ๔๖ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๕ และให้ใช้ความข้างต้นแทน ตามมาตรา ๗ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๒)

มาตรา ๔๗ คณะเทศมนตรี หรือเทศมนตรีซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้สั่งให้ออกจากตำแหน่ง หรือเทศมนตรีที่พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๔๖ (๔) จะเป็นนายกเทศมนตรีหรือเทศมนตรีตลอดวาระของสภาเทศบาลนั้นอีกไม่ได้

(ยกเลิกความในมาตรา ๔๗ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๙ และให้ใช้ความข้างต้นแทน ตามมาตรา ๘ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒)

มาตรา ๔๘ เมื่อคณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีถูกกล่าวหาว่าปฏิบัติหน้าที่ผิดต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน ละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือมีความประพฤติในทางจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่ง หรือแก่เทศบาลหรือราชการ เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้สอบสวนแล้วเห็นว่าจะให้คงอยู่ในตำแหน่งในระหว่างการสอบสวนจะเป็นการเสียหายแก่เทศบาล ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจที่จะสั่งพักคณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีได้ไม่เกินสามสิบวัน แล้วให้รับรายงานการสั่งพักไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ภายในกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันสั่งพัก เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้สอบสวนเสร็จแล้วให้รับรายงานผลแห่งการสอบสวนไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควร

ถ้าการสอบสวนไม่เสร็จสิ้นภายในกำหนดเวลาตามความในวรรคก่อน ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดขออนุมัติขยายกำหนดเวลาสั่งพักไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยอาจสั่งขยายเวลาออกไปอีกไม่เกินหกสิบวัน เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวนี้แล้ว ถ้ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมิได้สั่งการอย่างใดก็ให้คณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีที่ถูกสั่งพักกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ตามเดิม

คณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีที่ถูกผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งพัก อาจอุทธรณ์คำสั่งไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ โดยยื่นอุทธรณ์ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดส่งเรื่องอุทธรณ์ไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ภายในกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับคำอุทธรณ์นั้น

ในกรณีที่คณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีถูกสั่งพักตามวรรคหนึ่งให้สภาเทศบาลเลือกสมาชิกสภาเทศบาลมีจำนวนเท่ากับผู้ที่ถูกสั่งพัก แล้วเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อแต่งตั้งเป็นคณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีการสั่งพักเพื่อดำเนินกิจการในหน้าที่แทนชั่วคราว ถ้าพ้นกำหนดสิบห้าวันแล้วไม่อาจแต่งตั้งคณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีได้ โดยมีสาเหตุสำคัญจากสภาเทศบาลและผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่าคณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีที่เหลืออยู่ไม่อาจบริหารกิจการของเทศบาลต่อไปได้ ให้เสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยยุบสภาเทศบาล

(ยกเลิกความในมาตรา ๔๘ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความข้างต้นแทน ตามมาตรา ๘ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒)

บทที่ ๒ ทวิ
นายกเทศมนตรี

มาตรา ๔๘ ทวิ ในกรณีที่ประชาชนในเขตเทศบาลได้ออกเสียงแสดงประชามติให้การบริหารในเขตเทศบาลใช้รูปแบบนายกเทศมนตรี ให้เทศบาลนั้นมีนายกเทศมนตรีคนหนึ่ง ซึ่งเลือกตั้งโดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาล

การเลือกตั้งนายกเทศมนตรีให้กระทำโดยวิธีออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ
หลักเกณฑ์และวิธีการสมัครรับเลือกตั้งและการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีให้เป็นไปตาม

กฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

มาตรา ๔๘ ตี บุคคลผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ เป็นผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้งนายกเทศมนตรี

(๑) มีสัญชาติไทย แต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติต้องได้สัญชาติไทยมาแล้ว ไม่น้อยกว่าห้าปี

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ในวันที่ ๑ มกราคมของปีที่มีการเลือกตั้ง และ

(๓) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเทศบาลเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันเลือกตั้ง

มาตรา ๔๘ จัตวา บุคคลผู้มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ในวันเลือกตั้ง เป็นบุคคล ต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งนายกเทศมนตรี

(๑) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๒) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

(๓) ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

(๔) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

มาตรา ๔๘ เบญจ บุคคลผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ เป็นผู้ที่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรี

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง และ

(๓) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเทศบาลเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าหนึ่งปี นับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง หรือเป็นผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเทศบาลในวันสมัครรับเลือกตั้งและได้เสียภาษีตามกฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดิน หรือกฎหมายว่าด้วยภาษีบำรุงท้องที่ให้แก่เทศบาล ในปีที่ผ่านมาหรือในปีก่อนปีที่สมัครหนึ่งปี

มาตรา ๔๘ ฉ บุคคลผู้มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลต้องห้าม มิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกเทศมนตรี

(๑) เป็นบุคคลผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งตามมาตรา ๔๘ จัตวา (๑) (๒) หรือ (๔)

(๒) ติดยาเสพติดให้โทษ

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๕) เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกตั้งแต่สองปีขึ้นไปโดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงห้าปีในวันเลือกตั้ง เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

(๖) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

(๗) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๘) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

(๙) เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา

(๑๐) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ หรือของรัฐวิสาหกิจหรือของราชการส่วนท้องถิ่นหรือเป็นเจ้าของหน้าที่อื่นของรัฐ

(๑๑) อยู่ในระหว่างต้องห้ามหรือตัดสิทธิมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

(๑๒) เคยเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งถูกให้พ้นจากตำแหน่งเนื่องจาก

กระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ

(๑๓) เคยเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งราษฎรลงคะแนนเสียงให้พ้นจากตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และยังไม่พ้นกำหนดห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งครั้งสุดท้ายจนถึงวันเลือกตั้ง

มาตรา ๔๘ สัตต ให้นายกเทศมนตรีดำรงตำแหน่งนับแต่วันเลือกตั้งและมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

เมื่อนายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่ง ให้จัดให้มีการเลือกตั้งขึ้นใหม่ภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๔๘ อัฐ นายกเทศมนตรีอาจแต่งตั้งรองนายกเทศมนตรีซึ่งมิใช่สมาชิกสภาเทศบาลเป็นผู้ช่วยเหลือในการบริหารราชการของเทศบาลตามที่นายกเทศมนตรีมอบหมายได้ตามจำนวนดังต่อไปนี้

(๑) เทศบาลตำบล ให้มีรองนายกเทศมนตรีไม่เกินสองคน

(๒) เทศบาลเมือง ให้มีรองนายกเทศมนตรีไม่เกินสามคน

(๓) เทศบาลนคร ให้มีรองนายกเทศมนตรีไม่เกินสี่คน

มาตรา ๔ นว รองนายกเทศมนตรีต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๔๘ เบญจ (๑) และ (๒) และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๘ ฉ

มาตรา ๔๘ ทศ นายกเทศมนตรีที่จะเข้ารับบริหารราชการต้องแถลงนโยบายต่อสภาเทศบาลโดยไม่มีการลงมติความไว้วางใจ ทั้งนี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง

ก่อนแถลงนโยบายต่อสภาเทศบาล นายกเทศมนตรีต้องปฏิญาณตนในที่ประชุมสภาเทศบาลว่าจะจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ และจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ของประเทศและประชาชน ทั้งจะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกประการ หากมีกรณีที่สำคัญและจำเป็นเร่งด่วนซึ่งหากปล่อยให้เนิ่นช้าไปจะกระทบต่อประโยชน์สำคัญของราษฎรหรือราชการ นายกเทศมนตรีที่เข้ารับหน้าที่ จะดำเนินการไปพลางก่อนเพียงเท่าที่จำเป็นก็ได้

ให้นายกเทศมนตรีรายงานและแถลงผลการปฏิบัติงานตามนโยบายที่ได้แถลงไว้ตามวาระหนึ่งต่อสภาเทศบาลเป็นประจำทุกปี

ในกรณีที่ประธานสภาเทศบาลไม่เรียกประชุมสภาเทศบาลภายในกำหนดเวลาตามวาระหนึ่ง ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้เรียกประชุมและเป็นผู้เปิดหรือปิดประชุม

มาตรา ๔๘ เอกาทศ นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี หรือผู้ซึ่งนายกเทศมนตรีมอบหมายมีสิทธิเข้าประชุมสภาเทศบาลและมีสิทธิแถลงข้อเท็จจริง ตลอดจนแสดงความความคิดเห็นเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของตนต่อที่ประชุม แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

มาตรา ๔๘ ทวาทศ สมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกเท่าที่มีอยู่มีสิทธิเข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปในที่ประชุมสภาเทศบาลเพื่อให้นายกเทศมนตรีแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นในปัญหาอันเกี่ยวกับการบริหารราชการเทศบาลโดยไม่มีการลงมติ

ญัตติตามวาระหนึ่งให้ยื่นต่อประธานสภาเทศบาล และให้ประธานสภาเทศบาลกำหนดวันสำหรับการอภิปรายทั่วไป ซึ่งต้องไม่เร็วกว่าห้าวันและไม่ช้ากว่าสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับญัตติ แล้วแจ้งให้นายกเทศมนตรีทราบ

มาตรา ๔๘ เตรศ นายกเทศมนตรีมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมายและรับผิดชอบในการบริหารราชการของเทศบาล

ให้เป็นไปตามกฎหมาย เทศบัญญัติ และนโยบาย

(๒) สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการของเทศบาล

(๓) แต่งตั้งและถอดถอนรองนายกเทศมนตรี ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี และเลขานุการนายกเทศมนตรี

(๔) วางระเบียบเพื่อให้งานของเทศบาลเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

(๕) รักษาการให้เป็นไปตามเทศบัญญัติ

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น

มาตรา ๔๘ จตุทศ นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี และเลขานุการนายกเทศมนตรีต้องไม่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่อื่นใดในส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ การพาณิชย์ของเทศบาล บริษัทที่เทศบาลถือหุ้น หรือตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น หรือพนักงานส่วนท้องถิ่น เว้นแต่ตำแหน่งที่ต้องดำรงตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

(๒) รับเงินหรือประโยชน์ใดๆ เป็นพิเศษจากส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ การพาณิชย์ของเทศบาลหรือบริษัทที่เทศบาลถือหุ้นนอกเหนือไปจากที่ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ การพาณิชย์ของเทศบาลหรือบริษัทที่เทศบาลถือหุ้นปฏิบัติกับบุคคลในธุรกิจการงานตามปกติ

(๓) เป็นคู่สัญญาหรือเป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่ทำกับเทศบาล หรือการพาณิชย์ของเทศบาล หรือบริษัทที่เทศบาลถือหุ้น

บทบัญญัติตามมาตรานี้มิให้ใช้บังคับกรณีที่บุคคลดังกล่าวตามวรรคหนึ่งได้รับเบี้ยหวัด บำเหน็จบำนาญหรือเงินปีพระบรมวงศานุวงศ์ หรือเงินอื่นใดในลักษณะเดียวกันและมีให้ใช้บังคับกับกรณีที่บุคคลดังกล่าวตามวรรคหนึ่งรับเงินตอบแทนค่าเบี้ยประชุมหรือเงินอื่นใด เนื่องจากการดำรงตำแหน่งกรรมการของวิสาหกิจหรือมูลนิธิหรือสภาผู้แทนราษฎรหรือสภาเทศบาลหรือสภาท้องถิ่นอื่น หรือกรรมการที่มีกฎหมายบัญญัติให้เป็นโดยตำแหน่ง

มาตรา ๔๘ บัญญัติ นายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ถึงคราวออกตามวาระ

(๒) ตาย

(๓) เมื่อมีการยุบสภาเทศบาล

(๔) ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อผู้ว่าราชการจังหวัด

(๕) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๔๘ เบื้อง หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๘ ฉ

(๖) กระทำการฝ่าฝืนตามมาตรา ๔๘ จตุทศ

(๗) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๘) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาสอบสวนและสั่งให้ขอยกจากตำแหน่งตามมาตรา ๗๓

(๙) ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลได้ลงคะแนนเสียงให้พ้นจากตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

ในระหว่างที่ไม่มีนายกเทศมนตรี ให้ปลัดเทศบาลปฏิบัติหน้าที่ของนายกเทศมนตรี เท่าที่จำเป็นได้เป็นการชั่วคราวจนกว่านายกเทศมนตรีซึ่งได้รับเลือกตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่

เมื่อมีกรณีสงสัยว่าความเป็นนายกเทศมนตรีสิ้นสุดลงตาม (๕) หรือ (๖) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนและวินิจฉัยโดยเร็ว คำวินิจฉัยของผู้ว่าราชการจังหวัดให้เป็นที่สุด

มาตรา ๔๘ โสฬส รองนายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) นายกรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่ง
- (๒) นายกรัฐมนตรีมีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง
- (๓) ตาย
- (๔) ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อนายกรัฐมนตรี
- (๕) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๔๘ เบญจ (๑) และ (๒) หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา

๔๘ ก

- (๖) กระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๔๘ จตุทศ
- (๗) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
- (๘) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาสอบสวนและสั่งให้ออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๗๓ ให้นำความในวรรคสามของมาตรา ๔๘ ปัญจทศ มาใช้บังคับกับกรณีรองนายกรัฐมนตรีด้วยโดยอนุโลม ให้นำความในวรรคสามของมาตรา ๔๘ ปัญจทศ มาใช้บังคับกับกรณีรองนายกรัฐมนตรี ด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๔๘ สัตตตส ให้นายกรัฐมนตรีควบคุมและรับผิดชอบในการบริหารกิจการของเทศบาลและเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานเทศบาลและลูกจ้างเทศบาล

มาตรา ๔๘ อัฐสารส เทศบาลแบ่งส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

(๑) สำนักปลัดเทศบาล

(๒) ส่วนราชการอื่นตามที่นายกรัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงมหาดไทย

การกำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักปลัดเทศบาลและส่วนราชการอื่นตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่นายกรัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงมหาดไทย

มาตรา ๔๘ เอกุณวิสติ ให้มีปลัดเทศบาลคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานเทศบาลและลูกจ้างเทศบาลรองจากนายกรัฐมนตรี และรับผิดชอบควบคุมดูแลราชการประจำของเทศบาลให้เป็นไปตามนโยบาย และมีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย

การบริหารงานบุคคลของเทศบาลให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๔๘ วิสติ อำนาจหน้าที่ในการสั่งหรือการปฏิบัติราชการของรองนายกรัฐมนตรี ให้เป็นไปตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย

ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีไม่อาจปฏิบัติราชการได้ให้รองนายกรัฐมนตรีตามลำดับที่นายกรัฐมนตรีจัดไว้เป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าไม่มีรองนายกรัฐมนตรีหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ให้ปลัดเทศบาลเป็นผู้รักษาราชการแทน

อำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ หรือการปฏิบัติราชการที่นายกรัฐมนตรี จะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นไม่ได้กำหนดในเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น นายกรัฐมนตรีอาจมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้รองนายกรัฐมนตรีเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีก็ได้ แต่ถ้ามอบให้ปลัดเทศบาลหรือรองปลัดเทศบาลปฏิบัติราชการแทน ให้ทำเป็นคำสั่งและประกาศให้ประชาชนทราบ

การปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีตามวรรคสาม ต้องกระทำภายใต้การกำกับดูแลและกรอบนโยบายที่นายกรัฐมนตรีกำหนดไว้

มาตรา ๔๘ เอกวิสติ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี และพนักงานเทศบาลเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๔๘ ทวารวิสติ ถ้าในเขตเทศบาลใด รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเห็นเป็นการ

สมควร ให้นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ปลัดเทศบาล รองปลัดเทศบาล หรือหัวหน้าส่วนราชการในเขตเทศบาลนั้นมีอำนาจเปรียบเทียบคดีละเมิดเทศบัญญัติได้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในการเปรียบเทียบคดีตามวรรคหนึ่ง ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาชญามาใช้บังคับโดยอนุโลม เมื่อได้เปรียบเทียบคดีได้แล้ว ให้รีบส่งบันทึกการเปรียบเทียบพร้อมด้วยสำนวนไปยังพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบแห่งเขตท้องที่ซึ่งเทศบาลนั้นตั้งอยู่เพื่อดำเนินการต่อไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๔๘ เตวีสถิติ เมื่อพ้นกำหนดเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่ให้มีพระราชกฤษฎีกาฐานะท้องถิ่นใดเป็นเทศบาลแล้ว ให้นายกเทศมนตรีมีอำนาจหน้าที่อย่างเดียวกับอำนาจ หน้าที่ของกำนัน และผู้ใหญ่บ้าน บรรดาที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่หรือกฎหมายอื่น ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๙ จตุวีสถิติ เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของนายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี และเลขาธิการนายกเทศมนตรี ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๕๐ บัญญัติวิสถิติ ในกรณีที่บทบัญญัติมาตราใดในพระราชบัญญัตินี้ กล่าวถึงคณะเทศมนตรีให้หมายถึงนายกเทศมนตรี บทบัญญัติมาตราใดกล่าวถึงเทศมนตรีให้หมายถึงรองนายกเทศมนตรี เว้นแต่บทบัญญัติมาตราใดมีข้อความเป็นอย่างเดียวกันหรือขัดแย้งกันกับบทบัญญัติในบทนี้ให้ใช้บทบัญญัติในบทนี้แทน

บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ ประกาศ หรือคำสั่งใดที่อ้างถึงคณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีให้ถือว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ ประกาศ หรือคำสั่งนั้น อ้างถึงนายกเทศมนตรีตามบทนี้ ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งบทนี้

(ความบทที่ ๒ ทวิ นายกเทศมนตรี และมาตรา ๔๘ ทวิ ถึงมาตรา ๕๐ บัญญัติวิสถิติ ถูกเพิ่มเติมโดยมาตรา ๑๒ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๓)

ส่วนที่ ๓
หน้าที่ของเทศบาล

บทที่ ๑
เทศบาลตำบล

มาตรา ๕๑ (ยกเลิก)

(ความในมาตรา ๕๑ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๕๓๖ ถูกยกเลิกโดย มาตรา ๑๓ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๓)

มาตรา ๕๐ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล ดังต่อไปนี้

- (๑) รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน
- (๒) ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ
- (๓) รักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- (๔) ป้องกันและระงับโรคติดต่อ

- (๕) ให้มีเครื่องใช้ในอาคารดับเพลิง
- (๖) ให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม
- (๗) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
- (๘) บำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
- (๙) หน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล

(ยกเลิกความใน (๗) ของมาตรา ๕๐ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๖ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๑๕ และให้ใช้ความข้างต้นแทนตามมาตรา ๑๐ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ และเพิ่มเติมความใน (๘) (๙) ตามมาตรา ๑๑ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒)

มาตรา ๕๑ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลอาจจัดทำกิจการใด ๆ ในเขตเทศบาล ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้มีน้ำสะอาดหรือประปา
- (๒) ให้มีโรงฆ่าสัตว์
- (๓) ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือและท่าข้าม
- (๔) ให้มีสุสานและฌาปนสถาน
- (๕) บำรุงและส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร
- (๖) ให้มีและบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์รักษาคนเจ็บไข้
- (๗) ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
- (๘) ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ
- (๙) เทศพาณิชย์

(ยกเลิกความในมาตรา ๕๑ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ข้อความข้างต้นแทนตามมาตรา ๓ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๑๑)

บทที่ ๒
เทศบาลเมือง

มาตรา ๕๒ (ยกเลิก)

(ความในมาตรา ๕๒ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๓ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๒๓ ถูกยกเลิกโดย มาตรา ๑๔ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๓)

มาตรา ๕๓ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลเมือง มีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล ดังต่อไปนี้

- (๑) กิจการตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๕๐
- (๒) ให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา
- (๓) ให้มีโรงฆ่าสัตว์
- (๔) ให้มีและบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์และรักษาคนเจ็บไข้
- (๕) ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ
- (๖) ให้มีและบำรุงสวนสาธารณะ
- (๗) ให้มีและบำรุงการไฟฟ้า หรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น

(๘) ให้มีการดำเนินกิจการโรงรับจำนำหรือสถานสินเชื่อท้องถิ่น
(ยกเลิกความในมาตรา ๕๓ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ข้อความข้างต้นแทน
ตามมาตรา ๓ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๑๗)

มาตรา ๕๔ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลเมืองอาจจัดทำกิจการใด ๆ ในเขตเทศบาล
ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือและท่าข้าม
- (๒) ให้มีสุสานและฌาปนสถาน
- (๓) บำรุงและส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร
- (๔) ให้มีและบำรุงการสงเคราะห์มารดาและเด็ก
- (๕) ให้มีและบำรุงโรงพยาบาล
- (๖) ให้มีการสาธารณสุข
- (๗) จัดทำกิจการซึ่งจำเป็นเพื่อการสาธารณสุข
- (๘) จัดตั้งและบำรุงโรงเรียนอาชีวศึกษา
- (๙) ให้มีและบำรุงสถานที่สำหรับการกีฬาและพลศึกษา
- (๑๐) ให้มีและบำรุงสวนสาธารณะ สวนสัตว์ และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
- (๑๑) ปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรม และรักษาความสะอาดเรียบร้อยของท้องถิ่น
- (๑๒) เทศพาณิชย์

(ยกเลิกความในมาตรา ๕๔ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ข้อความข้างต้นแทน
ตามมาตรา ๔ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๑๑)

บทที่ ๓

เทศบาลนคร

มาตรา ๕๕ (ยกเลิก)

(ความในมาตรา ๕๕ ถูกยกเลิกโดย มาตรา ๑๕ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๑๑)
พ.ศ. ๒๕๔๓)

มาตรา ๕๖ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลนครมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล ดังต่อไปนี้

- (๑) กิจการตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๕๓
- (๒) ให้มีและบำรุงการสงเคราะห์มารดาและเด็ก
- (๓) กิจการอื่นซึ่งจำเป็นเพื่อการสาธารณสุข
- (๔) การควบคุมสุขลักษณะและอนามัยในร้านจำหน่ายอาหาร โรงมหรสพ และสถานบริการอื่น
- (๕) จัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและการปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรม
- (๖) จัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ
- (๗) การวางผังเมืองและการควบคุมการก่อสร้าง
- (๘) การส่งเสริมกิจการการท่องเที่ยว

(ความในมาตรา ๕๖ (๔) (๕) (๖) (๗) และ (๘) ถูกเพิ่มเติมโดย มาตรา ๑๒ แห่ง พ.ร.บ.
เทศบาล (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒)

มาตรา ๕๗ เทศบาลนครอาจจัดทำกิจการอื่น ๆ ตามมาตรา ๕๔ ได้

บทที่ ๓ ทวิ

การทำทานนอกเขตเทศบาลและการทำกร่วมกับบุคคลอื่น

มาตรา ๕๗ ทวิ เทศบาลอาจทำกิจการนอกเขต เมื่อ

(๑) การนั้นจำเป็นต้องทำ และเป็นการที่เกี่ยวข้องเนื่องกับกิจการที่ดำเนินตามอำนาจหน้าที่อยู่ภายในเขตของตน

(๒) ได้รับความยินยอมจากสภาเทศบาล คณะกรรมการสุขาภิบาล สภาจังหวัด หรือสภาตำบลแห่งท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง และ

(๓) ได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

(ความในมาตรา ๕๗ ทวิ ถูกเพิ่มเติมโดย มาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๑๑)

มาตรา ๕๗ ตริ เทศบาลอาจทำกร่วมกับบุคคลอื่นโดยก่อตั้งบริษัทจำกัด หรือถือหุ้นในบริษัทจำกัด เมื่อ

(๑) บริษัทจำกัดนั้นมีวัตถุประสงค์เฉพาะเพื่อกิจการค้าขายอันเป็นสาธารณูปโภค

(๒) เทศบาลต้องถือหุ้นเป็นมูลค่าเกินกว่าร้อยละห้าสิบของทุนที่บริษัทนั้นจดทะเบียนไว้ ในกรณีที่มีหลายเทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบลหรือสุขาภิบาลถือหุ้นอยู่ในบริษัทเดียวกัน ให้นับหุ้นที่ถือหุ้นนั้นรวมกัน และ

(๓) ได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

การเปลี่ยนแปลงจำนวนหุ้นที่เทศบาลถืออยู่ในบริษัทจำกัด ต้องได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ความใน (๑) และ (๒) ของวรรคหนึ่ง ไม่ใช้บังคับในกรณีที่บริษัทจำกัดที่เทศบาลร่วมก่อตั้งหรือถือหุ้นนั้น ไม่มีเอกชนถือหุ้นอยู่ด้วย

(ความในมาตรา ๕๗ ตริ ถูกเพิ่มเติมโดย มาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๑๑)

บทที่ ๔

สหการ

มาตรา ๕๘ ถ้ามีกิจการใดอันอยู่ภายในอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตั้งแต่สองแห่งขึ้นไปที่จะร่วมกันทำเพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างยิ่ง ก็ให้จัดตั้งเป็นองค์การขึ้นเรียกว่า สหการ มีสภาพเป็นทบวงการเมือง และมีคณะกรรมการบริหาร ประกอบด้วยผู้แทนของเทศบาลที่เกี่ยวข้องอยู่ด้วย

การจัดตั้งสหการจะทำได้ก็แต่โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาซึ่งจะได้กำหนดชื่อ อำนาจหน้าที่ และระเบียบการดำเนินงานไว้

การยุบเลิกสหการให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกาโดยกำหนดวิธีการจัดทรัพย์สินไว้ด้วย

มาตรา ๕๙ สหการอาจได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาล และอาจกู้เงินได้ภายใต้บังคับ มาตรา ๖๖ (๕) หรือ (๖)

ส่วนที่ ๔
เทศบัญญัติ

มาตรา ๖๐ เทศบาลมีอำนาจตราเทศบัญญัติโดยไม่ขัดหรือแย้งต่อบทกฎหมายในกรณีดังต่อไปนี้
(๑) เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามหน้าที่ของเทศบาลที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้
(๒) เมื่อมีกฎหมายบัญญัติให้เทศบาลตราเทศบัญญัติ หรือให้มีอำนาจตราเทศบัญญัติ
ในเทศบัญญัตินั้น จะกำหนดโทษปรับผู้ละเมิดเทศบัญญัติไว้ด้วยก็ได้ แต่ห้ามมิให้กำหนดเกิน
กว่าหนึ่งพันบาท

(ยกเลิกความในมาตรา ๖๐ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และให้ใช้ความข้างต้นแทน
ตามมาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๑๐)

มาตรา ๖๑ เทศพาณิชย์ของเทศบาล ให้ตราเป็นเทศบัญญัติ กิจการใดที่เทศบาลมีรายได้หรือ
ผลพลอยได้อันเกิดจากการกระทำตามอำนาจหน้าที่ จะไม่ตราเป็นเทศบัญญัติก็ได้

(ยกเลิกความในมาตรา ๖๑ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และให้ใช้ความข้างต้นแทน
โดยข้อ ๓ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๖ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕)

มาตรา ๖๑ ทวิ ร่างเทศบัญญัติจะเสนอได้ก็แต่โดย

(๑) นายกเทศมนตรี

(๒) สมาชิกสภาเทศบาล หรือ

(๓)ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อยุติท้องถิ่น
ในกรณีที่สมาชิกสภาเทศบาลเป็นผู้เสนอร่างเทศบัญญัติต้องมีสมาชิกสภาเทศบาลลงนาม
รับรองไม่น้อยกว่าสองคน

ร่างเทศบัญญัติเกี่ยวกับการเงินสมาชิกสภาเทศบาลจะเสนอได้ต่อเมื่อมีคำรับรองของนายก
เทศมนตรี

(ความในมาตรา ๖๑ ทวิ ถูกเพิ่มเติมโดย มาตรา ๑๖ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ.
๒๕๔๓)

มาตรา ๖๑ ตริ ร่างเทศบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน หมายความว่าร่างเทศพาณิชย์ หรือร่าง
เทศบัญญัติว่าด้วยเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) การจัดเก็บ ยกเลิก ลด เปลี่ยนแปลง ภาษี ผ่อน หรือวางระเบียบการบังคับอันเกี่ยว
กับภาษีอากร

(๒) การเก็บรักษาเงิน การจ่ายเงิน หรือการโอนงบประมาณของเทศบาล

(๓) การกู้เงิน การค้ำประกัน หรือการใช้เงินกู้

(๔) การคลัง การงบประมาณ การเงิน ทรัพย์สิน การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน การ
จ้างและการพัสดุ

ในกรณีเป็นที่สงสัยว่าร่างเทศบัญญัติใดเป็นร่างเทศบัญญัติเกี่ยวกับการเงินที่จะต้องมีการ
รับรองของนายกเทศมนตรี ให้ประธานสภาเทศบาลเป็นผู้วินิจฉัย

(ความในมาตรา ๖๑ ตริ ถูกเพิ่มเติมโดย มาตรา ๑๖ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ.
๒๕๔๓)

มาตรา ๖๒ ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่สภาเทศบาลได้มีมติเห็นชอบด้วยกับร่างเทศบัญญัติใด

ในกรณีเทศบาลตำบล ให้ประธานสภาเทศบาลส่งร่างเทศบัญญัติไปยังนายอำเภอเพื่อส่งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณา ในกรณีเทศบาลเมืองและเทศบาลนคร ให้ประธานสภาเทศบาลส่งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณา

ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องพิจารณาร่างเทศบัญญัติตามวรรคหนึ่งให้เสร็จและส่งคืนประธานสภาเทศบาลภายในสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างเทศบัญญัตินั้น ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดไม่พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดให้ถือว่าผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นชอบด้วยกับร่างเทศบัญญัติดังกล่าว

ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นชอบด้วยกับร่างเทศบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ให้ส่งนายกเทศมนตรีลงนามใช้บังคับเป็นเทศบัญญัติต่อไป แต่ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นชอบด้วย ให้ส่งร่างเทศบัญญัตินั้นพร้อมด้วยเหตุผลไปยังสภาเทศบาลเพื่อพิจารณาใหม่ ถ้าสภาเทศบาลมีมติยืนยันตามร่างเทศบัญญัติเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของสมาชิกเท่าที่มีอยู่ ให้ประธานสภาเทศบาลส่งร่างเทศบัญญัตินั้นให้นายกเทศมนตรีลงนามใช้บังคับเป็นเทศบัญญัติ และแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบต่อไป

(ยกเลิกความในมาตรา ๖๒ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๕๓๖ และให้ใช้ความข้างต้นแทนตามมาตรา ๑๗ แห่ง พ.ร.บ.เทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๓)

มาตรา ๖๒ ทวิ ในกรณีที่สภาเทศบาลไม่รับหลักการแห่งร่างเทศบัญญัติงบประมาณในกรณีแห่งเทศบาลตำบล ให้ประธานสภาเทศบาลส่งร่างเทศบัญญัตินั้นไปยังนายอำเภอ เพื่อส่งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดโดยเร็ว ในกรณีแห่งเทศบาลเมืองและเทศบาลนคร ให้ประธานสภาเทศบาลส่งร่างเทศบัญญัตินั้นไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาร่างเทศบัญญัตินั้น ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นชอบด้วยกับสภาเทศบาลที่ไม่รับหลักการแห่งร่างเทศบัญญัติ ให้ร่างเทศบัญญัตินั้นตกไป

ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นชอบด้วยกับสภาเทศบาลที่ไม่รับหลักการแห่งร่างเทศบัญญัตินั้น ให้ส่งคืนสภาเทศบาลพิจารณาใหม่ ในกรณีที่สภาเทศบาลยืนยันเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกสภาเทศบาลทั้งหมดให้ร่างเทศบัญญัตินั้นตกไป แต่ถ้าสภาเทศบาลยืนยันเดิมด้วยคะแนนเสียงน้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกสภาเทศบาลทั้งหมด ให้ประธานสภาเทศบาลส่งร่างเทศบัญญัตินั้นไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อลงชื่ออนุมัติ

บทบัญญัติมาตรานี้มิให้ใช้บังคับกับการบริหารเทศบาลในรูปแบบนายกเทศมนตรี

(ความในมาตรา ๖๒ ทวิ ถูกเพิ่มเติมโดย มาตรา ๔ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๑๙ และมาตรา ๑๘ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๓)

มาตรา ๖๒ ตริ ในกรณีที่สภาเทศบาลไม่รับหลักการแห่งร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมให้สภาเทศบาลตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่งประกอบด้วยกรรมการจำนวนสิบห้าคน เพื่อพิจารณาหาข้อยุติความขัดแย้งในสาระสำคัญที่บัญญัติไว้ในร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายนั้น

คณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้ประกอบด้วยสมาชิกซึ่งสภาเทศบาลแต่งตั้งจำนวนเจ็ดคน และบุคคลซึ่งเป็นหรือมิได้เป็นสมาชิกซึ่งนายกเทศมนตรีเสนอจำนวนเจ็ดคนและให้กรรมการทั้งสิบสี่คนร่วมกันปรึกษาและเสนอบุคคลซึ่งมิได้เป็นกรรมการและมีได้เป็นสมาชิกคนหนึ่งทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการดังกล่าวภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่กรรมการครบจำนวนสิบสี่คน

ในกรณีที่ไม่สามารถเสนอบุคคลที่จะทำหน้าที่เป็นประธานได้ภายในกำหนดเวลา ตามวรรคสอง ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดตั้งบุคคลซึ่งมิได้เป็นกรรมการและมีได้เป็นสมาชิกขึ้นทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการดังกล่าว

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งพิจารณาและรายงานผลการพิจารณาต่อสภาเทศบาลให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่แต่งตั้งประธานคณะกรรมการ ในกรณีที่คณะกรรมการไม่สามารถพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ประธานคณะกรรมการรวบรวมผลการพิจารณาแล้ววินิจฉัยชี้ขาดและรายงานต่อสภาเทศบาลโดยเร็ว

ถ้าสภาเทศบาลยังไม่เห็นชอบด้วยกับผลการพิจารณาของคณะกรรมการ หรือผลการวินิจฉัยของประธานคณะกรรมการ แล้วแต่กรณี ด้วยคะแนนเสียงไม่ต่ำกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกสภาเทศบาลทั้งหมด ให้ร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายนั้นเป็นอันตกไป และให้ใช้เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณที่แล้วไปพลางก่อน ในกรณีเช่นว่านี้ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งยุบสภาเทศบาล ถ้ามีข้อเสนอของนายกเทศมนตรี

บทบัญญัติมาตรานี้มิให้ใช้บังคับกับการบริหารเทศบาลในรูปแบบคณะเทศมนตรี

(ความในมาตรา ๖๒ ตี ถูกเพิ่มเติมโดย มาตรา ๑๙ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๔๓)

มาตรา ๖๓ นอกจากที่ได้มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น เทศบัญญัตินั้นให้ใช้บังคับได้เมื่อประกาศไว้โดยเปิดเผยที่สำนักงานเทศบาลแล้วเจ็ดวัน เว้นแต่ในกรณีฉุกเฉิน ถ้ามีความจำเป็น เทศบัญญัตินั้นให้ใช้บังคับทันที ก็ให้ใช้บังคับในวันที่ได้ประกาศนั้น

มาตรา ๖๔ ในกรณีฉุกเฉินซึ่งจะเรียกประชุมสภาเทศบาลให้ทันท่วงทีมิได้ คณะเทศมนตรีอาจออกเทศบัญญัติชั่วคราวได้เมื่อได้รับอนุมัติจากผู้ว่าราชการจังหวัด และเมื่อได้ประกาศไว้โดยเปิดเผยที่สำนักงานเทศบาลแล้ว ก็ให้ใช้บังคับได้

ในการประชุมสภาเทศบาลคราวต่อไป ให้นำเทศบัญญัติชั่วคราวนั้นเสนอต่อสภาเทศบาลเพื่ออนุมัติถ้าสภาเทศบาลอนุมัติแล้ว เทศบัญญัติชั่วคราวนั้นก็เป็นที่บัญญัติต่อไป ถ้าสภาเทศบาลไม่อนุมัติเทศบัญญัติชั่วคราวนั้นก็เป็นที่อันตกไป แต่ทั้งนี้ ไม่กระทบถึงกิจการที่ได้เป็นไปในระหว่างที่ใช้เทศบัญญัติชั่วคราวนั้น

คำอนุมัติและไม่อนุมัติของสภาเทศบาลที่กล่าวนี้ ให้ทำเป็นเทศบัญญัติ

ส่วนที่ ๕

การคลังและทรัพย์สินของเทศบาล

มาตรา ๖๕ งบประมาณประจำปีของเทศบาลต้องตราขึ้นเป็นเทศบัญญัติ ถ้าเทศบัญญัติงบประมาณออกไม่ทันปีใหม่ ให้ใช้เทศบัญญัติงบประมาณปีก่อนนั้นไปพลาง

ถ้าในปีใดจำนวนเงินซึ่งได้อนุญาตไว้ ตามงบประมาณปรากฏว่าไม่พอสำหรับการใช้จ่ายประจำปีก็ดี หรือมีความจำเป็นที่จะต้องตั้งรายรับหรือรายจ่ายขึ้นใหม่ ในระหว่างปีก็ดี ให้ตราขึ้นเป็นเทศบัญญัติงบประมาณเพิ่มเติม

มาตรา ๖๖ เทศบาลอาจมีรายได้ดังต่อไปนี้

- (๑) ภาษีอากรตามแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้
- (๒) ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับ ตามแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้
- (๓) รายได้จากทรัพย์สินของเทศบาล
- (๔) รายได้จากการสาธารณูปโภคและเทศพาณิชย์
- (๕) พันธบัตร หรือเงินกู้ ตามแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้
- (๖) เงินกู้จากกระทรวง ทบวง กรม องค์กร หรือนิติบุคคลต่าง ๆ

(๗) เงินอุดหนุนจากรัฐบาลหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัด

(๘) เงินและทรัพย์สินอื่นที่มีผู้อุทิศให้

(๙) รายได้อื่นใดก็ตามแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้

การกู้เงินตาม (๖) เทศบาลจะกระทำได้อีกเมื่อได้รับอนุญาตจากสภาเทศบาล และได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแล้ว

(ยกเลิกความในมาตรา ๖๖ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และให้ใช้ความข้างต้นแทน ตามมาตรา ๓ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๘)

มาตรา ๖๗ เทศบาลอาจมีรายจ่ายดังต่อไปนี้

(๑) เงินเดือน

(๒) ค่าจ้าง

(๓) เงินตอบแทนอื่นๆ

(๔) ค่าใช้สอย

(๕) ค่าวัสดุ

(๖) ค่าครุภัณฑ์

(๗) ค่าที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และทรัพย์สินอื่นๆ

(๘) เงินอุดหนุน

(๙) รายจ่ายอื่นใดก็ตามข้อผูกพันหรือตามที่มีกฎหมายหรือระเบียบของกระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้

(ยกเลิกความในมาตรา ๖๗ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๔ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๘ และให้ใช้ความข้างต้นแทน ตามมาตรา ๓ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๕)

มาตรา ๖๗ ทวิ การจ่ายเงินตามมาตรา ๖๗ (๘) และการจ่ายเงินเพื่อการลงทุนเทศบาล จะกระทำได้อีกเมื่อได้รับความเห็นชอบจากสภาเทศบาลและผู้ว่าราชการจังหวัดอนุมัติแล้ว

(ความในมาตรา ๖๗ ทวิ ซึ่งถูกเพิ่มเติมโดย มาตรา ๔ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๕)

มาตรา ๖๗ ตริ การจ่ายเงินตามมาตรา ๖๗ (๙) ถ้าเป็นการชำระหนี้เงินกู้เมื่อถึงกำหนดชำระ เทศบาลจะต้องชำระเงินกู้คืนจากทรัพย์สินของเทศบาลไม่ว่าจะตั้งงบประมาณรายจ่ายประเภทนี้ไว้หรือไม่

(ความในมาตรา ๖๗ ตริ ถูกเพิ่มเติมโดย มาตรา ๔ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๕)

มาตรา ๖๘ การจ่ายเงินค่าป่วยการให้แก่นายกเทศมนตรีและเทศมนตรี ให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบพนักงานเทศบาล

การจ่ายเงินค่าป่วยการแก่ประธานสภา รองประธานสภา สมาชิกสภาเทศบาล และการจ่ายเงินค่าเบี้ยประชุมให้แก่กรรมการที่สภาเทศบาลแต่งตั้งขึ้น ให้เป็นไปตามข้อบังคับซึ่งกระทรวงมหาดไทยกำหนดตามฐานะของเทศบาล

มาตรา ๖๙ ให้กระทรวงมหาดไทยตราระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการคลังรวมตลอดถึงวิธีการงบประมาณ การรักษาทรัพย์สิน การจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สิน การจัดหาพัสดุและการจ้างเหมาขึ้นไว้

มาตรา ๗๐ โดยปกติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จัดให้มีการตรวจสอบการคลัง การบัญชี หรือการเงินอื่นๆ ของเทศบาลปีละครั้ง

ส่วนที่ ๖
การควบคุมเทศบาล

มาตรา ๗๑ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลเทศบาลในจังหวัดนั้น ให้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่โดยถูกต้องตามกฎหมาย ในการนี้ให้มีอำนาจหน้าที่ชี้แจงแนะนำตักเตือนเทศบาลและตรวจสอบกิจการ เรียกรายงานและเอกสารหรือสถิติใด ๆ จากเทศบาลมาตรวจ ตลอดจนเรียกสมาชิกสภาเทศบาลหรือพนักงานเทศบาลมาชี้แจงหรือสอบสวนก็ได้

ให้นายอำเภอมีอำนาจหน้าที่ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัดควบคุมดูแลเทศบาลตำบลในอำเภอนั้น ให้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่โดยถูกต้องตามกฎหมาย ในการนี้ให้มีอำนาจหน้าที่ชี้แจงแนะนำตักเตือนเทศบาลตำบล และตรวจสอบกิจการ เรียกรายงานและเอกสารหรือสถิติใด ๆ จากเทศบาลมาตรวจ ตลอดจนเรียกสมาชิกสภาเทศบาลหรือพนักงานเทศบาลมาชี้แจงหรือสอบสวนก็ได้

มาตรา ๗๒ เมื่อนายอำเภอ ในกรณีแห่งเทศบาลตำบลในอำเภอนั้น หรือผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีแห่งเทศบาลเมืองและเทศบาลนคร เห็นว่า คณะเทศมนตรี หรือเทศมนตรีผู้ใดปฏิบัติราชการของเทศบาลไปในทางที่อาจเป็นการเสียหายแก่เทศบาลหรือเสียหายแก่ราชการและนายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี มีอำนาจที่จะสั่งเพิกถอนหรือสั่งให้ระงับการปฏิบัติของคณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรีนั้นไว้ก่อนได้ แล้วให้รับรายงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยทราบภายในกำหนดสิบห้าวัน เพื่อให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยวินิจฉัยสั่งการตามที่เห็นสมควร

คำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยตามความในวรรคก่อน ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของบุคคลภายนอกผู้กระทำการโดยสุจริต

มาตรา ๗๓ ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่า คณะเทศมนตรีผู้ใดปฏิบัติราชการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน ละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติที่ไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือมีความประพฤติในทางจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่งหรือแก่เทศบาลหรือแก่ราชการ ให้เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพร้อมด้วยหลักฐาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยอาจสั่งให้คณะเทศมนตรี หรือเทศมนตรีผู้ใดออกจากตำแหน่งก็ได้

มาตรา ๗๔ เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในเขตเทศบาลหรือประโยชน์ของประเทศ เป็นส่วนรวม ผู้ว่าราชการจังหวัดจะรายงานเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อยุบสภาเทศบาลก็ได้

เมื่อมีการผิดตามวรรคหนึ่งหรือกรณีอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจยุบสภาเทศบาลและให้แสดงเหตุผลไว้ในคำสั่งด้วย

เมื่อมีการยุบสภาเทศบาลหรือถือว่ามีการยุบสภาเทศบาลตามพระราชบัญญัตินี้ ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลขึ้นใหม่ตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลในสี่สิบห้าวัน

(ยกเลิกความในมาตรา ๗๔ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และให้ใช้ความข้างต้นแทนตามมาตรา ๑๓ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒)

มาตรา ๗๕ ในเมื่อเห็นจำเป็นที่จะให้เทศบาลใดอยู่ในความควบคุมดูแลของกระทรวงมหาดไทยโดยตรง ก็ให้ทำได้โดยตรงเป็นพระราชกฤษฎีกา

เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกาให้เทศบาลใดอยู่ในความควบคุมดูแลของกระทรวงมหาดไทยตามความในวรรคก่อน บรรดาอำนาจและหน้าที่ของนายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัดอันเกี่ยวข้องกับเทศบาลนั้นให้เป็นอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยหรือผู้ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมอบหมาย

ส่วนที่ ๗
คณะกรรมการที่ปรึกษาการเทศบาล

มาตรา ๗๕ ทวิ ให้มีคณะกรรมการที่ปรึกษาเทศบาลคณะหนึ่ง ประกอบด้วยปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นประธาน อธิบดีกรมมหาดไทย อธิบดีกรมโยธาเทศบาล อธิบดีกรมตำรวจ อธิบดีกรมสามัญศึกษา อธิบดีกรมวิสามัญศึกษา อธิบดีกรมการแพทย์ อธิบดีกรมอนามัย ผู้อำนวยการสำนักงานประมาท ผู้อำนวยการส่วนการปกครองท้องถิ่น กรมมหาดไทยเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการอื่นซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งอีกไม่เกินห้าคน

ให้ผู้อำนวยการส่วนการปกครองท้องถิ่นกรมมหาดไทย เป็นเลขานุการคณะกรรมการที่ปรึกษาการเทศบาล

ให้คณะกรรมการที่ปรึกษาการเทศบาลมีหน้าที่ให้คำปรึกษา และเสนอข้อแนะนำแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเกี่ยวกับกิจการเทศบาลโดยทั่วไป

(ความในมาตรา ๗๕ ทวิ ถูกเพิ่มเติมโดย มาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๕)

มาตรา ๗๕ ตริ กรรมการที่ปรึกษาการเทศบาลซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี

กรรมการที่ปรึกษาการเทศบาลซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๗๕ จัตวา นอกจากการพ้นจากตำแหน่งวาระตามมาตรา ๗๕ ตริ กรรมการที่ปรึกษาการเทศบาลพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) เป็นบุคคลไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่คดีความผิดที่เป็นลหุโทษหรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

เมื่อกรรมการที่ปรึกษาการเทศบาลพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยอาจแต่งตั้งผู้อื่นแทนได้

กรรมการที่ปรึกษาการเทศบาลผู้ได้รับแต่งตั้งตามความในวรรคก่อน อยู่ในตำแหน่งตามวาระเท่าผู้ที่ตนแทน

(ความในมาตรา ๗๕ จัตวา ถูกเพิ่มเติมโดย มาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๕)

มาตรา ๗๕ เบญจ ในการประชุมของคณะกรรมการที่ปรึกษาการเทศบาล ถ้าประธานกรรมการที่ปรึกษาการเทศบาลไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่ปรึกษาการเทศบาลที่มาประชุมเลือกกรรมการที่ปรึกษาการเทศบาลคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

(ความในมาตรา ๗๕ เบญจ ถูกเพิ่มเติมโดย มาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๕)

มาตรา ๗๕ ฉ การประชุมทุกคราวต้องมีกรรมการที่ปรึกษาการเทศบาลมาประชุมไม่ต่ำกว่า

(๒๕)

กว่าถึงจำนวนของกรรมการที่ปรึกษาการเทศบาลทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม
การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก
กรรมการที่ปรึกษาการเทศบาลคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน
ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด
(ความในมาตรา ๗๕ ฉ ถูกเพิ่มเติมโดย มาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ. เทศบาล (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.
๒๕๐๕)

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๗๖ ให้สมาชิกสภาเทศบาลและคณะเทศมนตรีแห่งเทศบาลที่ได้จัดตั้งอยู่แล้วในวันใช้
พระราชบัญญัตินี้พ้นจากตำแหน่ง และให้ดำเนินการเลือกตั้งและแต่งตั้งสมาชิกสภาเทศบาลใหม่
ภายในกำหนดเวลาเก้าสิบวันนับแต่วันใช้พระราชบัญญัตินี้ แต่ให้คณะเทศมนตรีที่พ้นจากตำแหน่ง
ดำเนินกิจการในหน้าที่ของคณะเทศมนตรีต่อไปจนกว่าคณะเทศมนตรีที่แต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่
เว้นแต่เทศบาลใดรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้สั่งแต่งตั้งเจ้าพนักงานเท่าจำนวนคณะ
เทศมนตรีแห่งเทศบาลนั้นเข้าดำเนินกิจการแทน ก็ให้คณะเทศมนตรีนั้นพ้นจากหน้าที่

การรักษาพระราชบัญญัติ

มาตรา ๗๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มี
อำนาจออกกฎกระทรวงหรือระเบียบข้อบังคับ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
จอมพล ป.พิบูลสงคราม
นายกรัฐมนตรี

(๗๐ ข.จ. ๒๒๒ ตอนที่ ๑๔ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๖)